

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూలై నెల 21-వ తేది సోమవారము
MADRAS, MONDAY 21st JULY 1930.
శ్రీ ప్రెమోదూతినామసంవత్సర ఆమాఢమాస బహుళ దశమి

సంచిక ౯౦
No. 90

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

రలనొప్పుల మామూలు. వాయువుపొట్ట
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల పారదోలును.
బొట్టను బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్ప గొప్పవారిచే

వేలకు వేలు యోగ్యతా

పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బీతో సహా నీసా 1-కి 0-10-0

డబ్బీ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రశంసించు ముఖ్యముగా నుండదగినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 నంబుశెట్టిపేటి, మద్రాసు.

109, ఫ్రేరిస్ట్రీట్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్, బందరు.

స్థాపితము—1928.

హైదరాబాదు బ్రాంచి

కొందరి హైదరాబాదు పాడల ప్రోత్సాహమువలన ఆపట్టణముందు యీ బ్యాంకు బ్రాంచి నొకదానిని
యీ మాసావధిములోగా ప్రారంభించుటకు నిశ్చయింపబడినది నిజాంరాష్ట్రములోని డిజి జనులు యీ బ్యాంకు తన
డిగ్ నే భావించుకొని దాని అభివృద్ధికి తోడ్పడగలండులగునా, 200 పేరు వారసులును తీర్మానించడమైనది. బందరు
వందు పేరు 1 కి 100 రూపాయలు వసూలు చేయబడినది. యిప్పు డీ పేర్లను కాల్గొనినవారు రు 150 లు యిచ్చెద
మన్నను అమ్మువారు కనబడరు. ఆయినను హైదరాబాదు బ్రాంచి పేర్లు వైకారణమువలన మామూలు ధరకే (at per?)
యివ్వబడును. పేరు 1 కి ప్రస్తుతము రు. 50 లు వసూలు చేయబడును.
రావుబహదూరు, శెరించి హనుమంతరావు పంతులు, యితర వివరములకు
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్,
డి. యన్. శాస్త్రి, యం, ఎ, శైక్రటరీ. రెసిడెన్సీ కోడ్డు, హైదరాబాదు-ఆది వ్రాసిన బడయగలరు.

త్వరపడుడు! మంచిలాభము!! ఈ సలవరకు మాత్రం!!!

అద్భుతమైన చిన్న కుట్ర మెషిన్

ఈ చిన్న సయోజనము మెషిన్
తయారుచేయుచున్నది. దీనితో
వెళ్లకట్టు మెషిన్ లో పట్టుకొని ఇట్టి
లాంటిదొకటి తయారుచేయుట
మృత్యు కష్టమవును. ఇట్టిదొకటి
చిన్నది, రు 8 మాత్రమే ల. 10.
ప్రకాశంకంపెని, 18 బి.టి. సాపుకార్ పేట, మద్రాసు

ప్రకాశంకంపెని, 18 బి.టి. సాపుకార్ పేట, మద్రాసు

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాలా ప్రచురములు

శ్రీమద్భగవద్గీత

శ్రుతిపదబీకా రామానుజభాష్య విశేషార్థ సహితము. మూసవక్కుగ్గు. అనేక సూత్రాంశములు చేర్చ
బడి మేలు కాలిగొల్పెందు గిట్టుపేరు గలది. 3-4-0
శ్రీమద్భగవద్గీతా వివరభాష్యము క్యాలిగొల్పెందు 0-6-0; సాదాపైందు 0-5-0
డిటో ఫ్లోక తాత్పర్యసహితము క్యాలిగొ 1-4-0; సాదా 1-0-0
సమస్త సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథముల క్యాలిగొను కొరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అందు కంపెనీ, 286, చైనాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

గట్టి చాయరంగునూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరురుచాయ నూలురకమున్న
పూర్వ మగు పలురకముల కలరు నూలున్న, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 వరకు నూలువరకు
నియోగించుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయుటకే ధరలు నరసముగాను గట్టి
చాయరంగును పంపబడును. కాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయును. 132-2

కె. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జప్తశివ్యాపారం, మహాలక్ష్మి, మధుర.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును.

(1) ఈ నుండు సెగకోగమలన నివారించునూత్రము
విడుచుచున్నప్పుడు గలుగు పొటు, చుంటు, చురుకు యింజక్షను.
లతోను పిచ్చికారీలతోను నిమిత్తములేనంద తప్పుక కుదుర్చును.
నీసా 1-కి రు. 3-0-0.

మూర్ఖరిషము

(2) ఈ నుండు పిల్లలందు మూర్ఖత్వము యెన్ని పంప
త్వములనుండియున్న మూర్ఖత్వమును గ్యారంటీగా నివర్చును.
ఇంజక్షన్ తోపాటు మందు రు. 3-0-0.

పొడకు తెలము

(3) ఈ తెలము తెల్లపొడలతో వయిరకవిధములైన
పొడలను గూడ పొగొట్టును. ఇంకను అనేక రకముల కట్టె
మొదలు నాగరి అట్టివి. తెలము 1-కి రు. 1-0-0.
మను మామూలు పీఠికీ మార్పులు డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లా యేజెంటు:—

పి. వెంకటేశ్వరయ్య.

మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

విలివ్ కం

లో నుండు పట్టణ మైన ఆంధ్రప్రదేశ్ దేవా
లయమును

ఆంధ్ర మంగళ వారములు

22 జూలై

29 "

5 ఆగస్టు

12 "

లో తిలకింపుడు.

నేషనల్ యిండియన్ రైలు యిస్టు

రెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లలో స్థిరమైనట్టియు

అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.

మానేజ్మెంటు క్లుప్తముగను

జెలివిగను చేయబడును. బలమైన డైరెక్టర్లు.

యాక్రింద వున్నవిగాని స్థలములలో పలుకుబడిగల

పెద్దమునుపులు ఏజంట్లుగా కావలెను.

ఫ్రెజువర్

బరంపురం

ఇచ్చాపురం

ఫలాసా

రాపడా

పరాకిమిడి

చీపురుపల్లి

నీలిమర్ల

విజయనగరం

మార్కట్ పురం

విశాఖపట్నం

అనకాపల్లి

యలమంచిలి

తుని

టరమ్ముకు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్యగారు,

హైదరాబాద్ : కలకత్తా

నీవ్ ఏజంట్లు,

2-3

వార్తరక సర్కార్లు, బెజవాడ.

చదువ చదువ సంతోషించుదురు!

నీవ్ కాలిఫోర్నియా, నీవు చూడవలసినదియు,

నీవు చాలాకాలం వెదుకకొనియున్న శాస్త్ర విషయం

శరీర మర్త శాస్త్రము

64 రకముల చిత్రపటములతో ధృవ్యా. 1-0-0

ఆంగ్లభాషలో ఇట్టి పూర్తి
రూపకాంత్రము ఇదివరకు
పరిపల్లము బహిరంగముగా
ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో
శరీరపు పురుషుల లక్షణములను,
వారియొక్క అవయవములను,
మూలము, శృంగారరహస్యము
లను, పిల్ల అడ అను శిశు
ఉత్పత్తి వివరములను, శిశువు
గృహరహస్య వివరములను

పూర్వము మహాముఖము మర్మముగా వ్రాసికెట్టిన పుస్తక
మును మేము చక్కగా 64 విచిత్రపటములతో ముడించి
యొన్నాము. ప్రతిముక్కర ఈ పుస్తకములోనే ఈ పుస్తక
మును పొందుడు.

ఎం. ఎస్. నరసయ్య అండు కంపెనీ,

నెం. 11, ఆరుముగంపిడి, మద్రాసు.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత

గ్రంథములు

వ్యామిశాఖాశ్రితము తెలుగులో, తెలుగుగ్రంథములు శబ్దము
మొదలగు విరుపు ప్రకములనున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ 8-0-0 తిరుగురు 1.
నీలకంఠం, C/0ఎస్. ఎస్. నరసయ్య ట్రయినింగ్ కాలేజీ,
రాజమండ్రి.

చక్కెర శక్తిని కలిగించునట్టి

ఆహారము

రాత్రి మేలుకొనియుండవలసిన ఆహారము కలవారు

చక్కెరచేరిన పదార్థములను తినుచుండవలెను

రాత్రి నిద్రలేకపోవుటవలన చాలమందికి ఆలసట కలుగు
చుండును. ఈ ఆలసటను పోగొట్టుటకు చక్కెరయొక్క మిక్కిలి శ్రే
ష్టమైన దని కోలు గేటు విశ్వవిద్యాలయములో ని
నైట్ కులాజీ కలుగి నెర్వి లాబోరేటరీ ల
వారు ప్రకటించిరి డాక్టరు డోనాల్డు, ఏ. లయర్లగారి నాయ
కత్వముక్రింద యీపరిశోధనలయములలో నాలుగేండ్లకంటె
దీక్షగా పరిశోధనలను చేయుటవలన చాల అద్భుతములగు ఫలి
తములు వెల్లడియైనవి న్యూయార్కు టైమ్స్ పత్రిక ప్రకటిం
చెను.

కోలుగేటు విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన వసతి
గృహములో 10 గంటలున్నవి. ఆ గంటలలో
నివసించుచున్న విద్యార్థులలో 8 మంది ప్రత్యేకించిరి. వీరికి
సాధారణ ఆహారమునే యిచ్చుచుండిరి. అపార్శికోలు వీరిని పరి
క్షించుట వలననే డాక్టరు లయర్లగారి నూతన విషయములను
ప్రకటింపగలిగిరి.

రాత్రి చాలకాలము మేలుకొనుటవలన శరీరమునకును
మనసునకును కలిగెడు అధికముగు బడలిక కలుగకండ చేపెడు
విషయమును గూర్చి యిప్పుడు ముగియబడుచున్న పాశ్చా
త్యావస్థమున పరిశోధనలయము వారు పరీక్ష
చేయ నారంభించిరి

రాత్రి చాలనేపు మేలుకొనియుండవలసి వచ్చినపుడు ఆ
రాత్రి కొన్నిగంటల కొకసారి చక్కెర చేర్చబడిన అపూర్వ
ముఖ శక్తి కలిగి పంచదార పానకము మున్నగువానిని పు
చ్చుచున్నచో అటుల చాలనేపు మేలుకొనియుండినను
గూడ నెట్టి ఆలసటయును కనుపడదు. పంచదార కలిపిన పదా
ర్థములు శరీరమునకును మనసునకును అత్యధికముగు శక్తిని (ఎన
ర్జీ) గలిగింపగలిగియున్నవి.

చక్కెర అధికముగు శక్తిని ఇచ్చును

చాలనేపు మేలుకొనినను బడలిక కలుగకండవటకు కం
డరములకు శక్తి అధికముగా కావలసియుండును గాన చక్కెర
కండరముల కధికముగు శక్తిని కలుగజేయును చాలమెప్పుగా
శరీరపరిశ్రమ చేయుటవలన మామూలుగా చేయుచుండు పని
కంటె చాలమెప్పుగా పని చేయుటవలనను కండరములకు కలి
గెడు ఆలసటను యీ చక్కెర తొలగించివేయును

చక్కెర వెంటనే వంటబట్టును (అసిమిలేషను)

చక్కెరను తినిన కొన్ని నిమిషములలోనే అది రక్త
ములో విలీనమై పోవును. శక్తిని కలుగజేయుగల పదార్థములు
మరికొన్నిగూడ కలవు గని వానికెక్కి ప్రజాయక హానికర్మ
ము చక్కెరలో నున్నంత మెప్పుగా లేకపోవుటయేగాక
చక్కెర తీర్చుమగునంతి త్వరగా నేరుయనుగూడ తీర్చుము కావు.
కావున వాటిని తినుటవలన శక్తిని బడయుటకు చాలకాలము
పట్టునగాని యిట్టి పదార్థము లన్నిటిగాను చక్కెరయే
మిక్కిలి శ్రేష్టమైనది.

విద్యార్థులు శనివారమునాడురాత్రి పూర్తిగా బాగరణ
ము చేయవలెనని విధింపబడెను. అప్పుడు వారికి కొంతనేపు అటు
కొంతనేపు పని యీరీతిగా కార్యక్రమము నిర్ణయింపబడెను.
వారిలో కలుగుచున్న మార్పులను పరిశోధకులు శ్రద్ధగా గమ
నించుచు నోటుబుక్కులలో వ్రాయుచుండిరి.

మొదటి పరీక్ష

మొదటి శనివారమునాడు రాత్రి విద్యార్థులు పెక్కు
గంటలనేపు చదివిరి. పిమ్మట చదరంగం, బ్రిష్టి మన్నగు
ఆటలవాడిరి. వారికి వ్యర్థముగ అపూర్వము పటికలము
పానకము మున్నగువాని నిచ్చుచుండిరి. వారు ఆ రాత్రి యంత
యును యెట్టి శ్రమయును లేకుండనే మేలుకొని యుండిగలిగిరి.
మరునాడు ఆనగా అదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంట
లవరకును వారు మేలుకొనియుండిరి. అటుపిమ్మట వారు
నిద్రించుటకు అనుమతి యియ్యబడెను. వారు 18 గంటలనేపు
నిద్రపోయిరి సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము వారికి కలి
గిన ఆలసటను గూర్చి పరీక్ష చేయ బడెను. వారు 18 గం
టలనేపు మేలుకొని యుండి అటుపిమ్మట 18 గంటలనేపు యేకధాటిగా నిద్రపోయి
ననుగూడ మామూలుగా కలుగవలసిన ఆలసటకంటె 100 కి
50 రెట్లు అధికముగు ఆలసట వారికి కలిగినదని "టెక్నిషియన్
ఎఫ్. కే. థెరీసుగారు హెచ్. హెచ్. విల్సంగారు నమో
దుచేసిన విషయములవలన తేలినది.

మరి రెండు శనివారములుగూడ నిటులే పరిశోధనలు
చేయబడెనుగాని అప్పుడు పంచదారపానకము నిచ్చుట మాని

వేసి చక్కెరలేని ఒకవిధముగు కలకండను సాకరించుచేయబ
డిన పానకమును యియ్యబడెను. సాకరించు
గూడ తియ్యగానే యుండునుగాని యిది యెంతమాత్రమును
శక్తిని కలిగింపజాలదు.

ఈ పరిశోధనలవలన చక్కెరకలిపిన ఆహారములను
మధ్యమధ్య తినుచు మేలుకొనియుండినచో మేలుకొనియుండు
టలోను కష్టముండదు. అలసటగూడ చాలతక్కువగానే యుం
డును. అని యీ పరిశోధనలవలన తేలినది.

చక్కెరలేని ఆహారముల నిచ్చి బాగరణము
చేయించినపుడు రాత్రి 8 గంటలగు
పరికే విద్యార్థులకు చిడిమిడిపాటు మొదలైంది చదువుపైని
వారి మనసు కదురుగా నుండుట మానివేసినది. అదివారము
నాడు మధ్యాహ్నము వారు నిద్రపోవారికి 100 కి 75 వం
తులు ఆలసట కనబడినది. ఆనగా వానకటిసారికంటె 100 కి
25 వంతులు ఆలసట అధికమైనది.

రెండవ శనివారమునాడు రాత్రి వేమవూమున 5 గంట
లకు విద్యార్థులు చదువరంజును ప్రారంభించిరి. దాదాపు
ఒక గంటనేపు అటు జరిగినది. అంతలో వారిలో కొకడు ఆ
బల్లను తిరుగదోసి కాయల నన్నిటిని విసరివేసెను. ఇంకొకడు
కిటికీయే ద్వారముకొని దానిగుండ వెలుపలకు వెళ్లబో
యెను. ఇంకొకడు తెలిఫానులో మూట్లాడక మానవని అల్లిచే
యసాగెను. వారు మేలుకొనియుండునట్లు చేయుటగూడ చాల
కష్టమైయెనది. మొదటిసారి అదివారమునాడు వారు 18 గంట
లనేపు నిద్రించినపిమ్మట లేచునకి వారు చాల ఖులాసాగా
నుండిరి. రెండవసారి వారిని 18 గంటలు కాగానే లేపిననుగూడ
లేవలేదు. మరి 11 గంటలనేపు నిద్రించి అప్పుడు లేచిరి.
రెండవసారి నిద్రలేచిన పిమ్మట గూడ వారు యే పనియందు
నుగూడ బుద్ధిని నిలుపజాలకపోయిరి. డోపిరి సరిగా నిలుపలేక
పోయిరి. శోపము మొదలైనది. అని ఎస్. కే. థెరీసుగారి పరి
శోధనలవలన స్పష్టమైనది.

మాడవ శనివారమున యి మరల చక్కెరతో చేయబ
డిన పదార్థములను పానకములు నియ్యబడెను. మొదటిసారి
వ లేనే మూడవసారి గూడ వా రెట్టి
శ్రమయును లేకుండ 18 గంటలనే
పును మేలుకొని యుండిగలిగిరి. అటుపిమ్మట 18 గంటలనేపు
నిద్రించిన తరువాత చాల ఖులాసాగా వెంటనే లేచిరి. వారి
కెట్టి ఆలసటయును కలుగలేదు.

కావున ఏ పనియొద్దనేనగాని విశోధములకరకుగాని
రాత్రి మేలుకొని యుండవలసినవారు మధ్యమధ్య పంచదార
పానకము చక్కెరతో చేయబడిన పదార్థములు మున్నగువాని
ని తినుచున్నచో వారికి బడలిక చాల తక్కువగానే యుండును.
వారు మరునాడు కొంతనేపు నిద్రపోయి లేచినవంటనే మరల
నిత్యకృత్యములకు పరిగా నెరవేర్చగలుగుచుండురు. ఏనాడు
రాత్రి మేలుకొనవలసియుండునో ఆనాడు సాయంత్రంమును
రాత్రి రెండు మూడు సార్లునుగూడ యీరీతిగా చక్కె
రల పదార్థములను పానకములను వాడుచుండవలెను. ఇటు
వానుచున్నచో శోపము కలుగదు. ఉల్లాపముగా నుండున
అలసట బడలికము చీకాకు మున్నగునవియును నుండదు. మః
నాడు పనిని బాగుగా చేయుటగూడ శక్తి కలుగెను అ
డాక్టరు లయర్లగారు. (వ్రాసిరి. న్యూయార్కు టైమ్స్.)

అసలు బంగారు నగలుకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెల్లీకరవారి
మాన్యుప్యక్కిరింగు వ్యాపారము లండన్
డైమండు ఖరీదులు, బెజవాడ. 3

తిరుగుడుసెండ్లి
శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవి పరచితముగు నవల
కారదా కావనోజ్జ్వలమైన నవల. సాంఘిక విషయ
విస్తరమైననవల. చతుర కథానిర్మాత శ్వరమైననవల. పరిపూర్ణ
భావరంజకమైన నవల.
మాటలో తిరుగుడు. వునసులలో తిరుగుడు.
మతములో తిరుగుడు. తిరిగి తిరిగి తిరుగుడు.
పెండ్లికి తలతిరుగుడు ఫలమైనది. వెల. 1-8-0.
చందాదారులుగా చేర్చినవారికి రు. 1-0-0
చందాదారుగా చేరుటకు ప్రోత్సాహము రు. 1-4-0
ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథ
నిలయము, విశాఖపట్నం

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

పండిత మదనమోహనమూలవ్యాసగారి ప్రత్యుత్తరము
జనవరి 12:— సిద్ధులలో కానరానందు
సభ్యులందఱు రాజప్రతినిధి 9 వ తేదీకి ఉపన్యసించెను. ఆ
మహాజే ఆనగా 10 వ తేదీకి పండిత మూలవ్యాసగారు ఉప
న్యసించిరి.

1-11-29 ని రాజప్రతినిధి రాండుటేటలసభన గూర్చి
ప్రకటించుట 28.12.29 ని మహాత్మా గాంధీ పండిత మోతీ
లాలు నెహ్రూ గారు రాజప్రతినిధిని సందర్శించి రాండుటేటల
సభలో ఆధిపత్య పద్ధతిపాలన విధానము నిర్ణయింపబడునని
వాదన మొనరింపగంగా రాజప్రతినిధి తన ఆతిథ్యము వెల్లడిం
చుట, ఏమియు లాభాదు కాంగ్రెసుమహాసభిగారు పూర్వవ్య
రాజ్య తీర్మానము కాపాడించుట మాన్యుననియును
మూలవ్యాసగారు వివరించిరి.

“రాండుటేటల సభను బహిష్కరింపవలెనని గాంధీ
మహాత్ముడు లాహోరులో నూనించినపుడును పిమ్మట సత్యా
గ్రహమును ప్రారంభించినపుడును గాంధీ మహాత్ముడు పాఠబడు
చున్నాడనియు నేను తెలియించిగాని యిట్లు నా సంతకము
లన్నియును తీలగిపోయినవి. భగవంతుడు పరిపూర్ణానుగ్రహ
ముతోనే మహాత్ముని నట్లు సజ్జేగరణ చేసెనని యిప్పుడు నేను
పూర్తిగా నమ్ముచున్నాను. మహాత్ముడు సత్యాగ్రహమును
ప్రారంభించుట చురకు గొప్ప అపవిత్రమనియు నే నప్పుడును
చున్నాను.

సత్యాగ్రహము న్యాయసమ్మతమే

సత్యాగ్రహమును కన్నుల నిరాకరణమును న్యాయవిరు
ద్ధములని రాజప్రతినిధి వడివెనుగాని యిది సర్వవిధముల
న్యాయసమ్మతము అనడము నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను. ప్రజ
ల సమ్మతిని పెడచుండక పరిపాలించు చున్న ప్రభుత్వమువల్ల
ప్రజలకు గల హక్కులను విడిచి.

పురజ్ఞము విధివడినప్పుడు మాత్రమే ప్రజల పద్ధతి నె
అవలంబించి వస్తుల నిరాకరణం చుట తటస్థం పదము
నని రాజప్రతినిధి నడిచెను గాని రాష్ట్రంలో జరిగిన చర్యలను
చూచినచో యిట్టి అవమానము కలుగుటకే ఆనకాతము
లేదు.

అట్టి నెవ్వరును ప్రయోగించుట కెట్టి కారణమును కనబ
డదు. పోలీసుగారి అత్యాచారములను రాజప్రతినిధి సమర్థించు
టయేగాక ప్రశంసించుచు నెను. అది యంతమాత్రమును
శక్యములు కావు దేశమున దంభిమ నిర్బంధవిధానమును కడు
తీవ్రముగా సాగించుచుంటున్న ప్రజలలో యీ ప్రభుత్వ విధాన
మైనది అసహ్యించుట తటస్థమైనది.

రాజప్రతినిధి సద్భావము

రాండుటేటల సభను గూర్చియు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములను
గూర్చియు రాజప్రతినిధి మనోభూతముగా నతిస్పృహముగా
సభ్యాసముతోనే తెలిపెనట కెట్టి సంతకము
ను లేదు. 13-12-29 తేదీన దేనిని రాజప్రతినిధి నిరాకరించెనో
దానికిపుడు చాచావుగా నంగీకరించెననియే చెప్పవచ్చునుగాని,

మహాత్ముడు ముఖ్యముగా కోరిన వరతులను

నెరవేర్చవలెను

ఎరనాప చెరసాలలో స్లోకోలుగాను మహాత్ముని సం
దర్శించి పురుగు మహాత్ముడు తెలిసిన మరతులనైన దొరకనము
వారు ముఖ్యముగా నెరవేర్చవలెను. వీనినే యిటీవల బొంబాయిలో
పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారికి స్లోకోలుగానికి తెలిపి
యింది.

గాంధీ మహాత్ముడు కోరిన వరతులను దొరకనమువారు
నెరవేర్చినచో భారతీయుల నెవ్వరును రాండుటేటల
సభకు నాకిరదు. అధికారియైన నెల్లినను నాడు భారత
ప్రజల ప్రతినిధులుగా ఆ సభలో బంటులు కెట్టి అవకాశ
మును కలుగుతుంది ప్రకటింపబడుటయే మేము నిరీక్షించు
చున్నాము.

రాజప్రతినిధికి ముఖ్యకర్తవ్యము

1. కనీసభావమును పూర్తిగా విరమింపవలెను, 2.
మహాత్ముడు స్తోలోలు 19 ని తెలిపిన వరతులను నెరవేర్చవ
లెనని మహాత్ముడు వాదన మొనరించెను. 3. రాజకీయ వైది
క్షి దర్శించుట నిరతి చేయవలెను. రాజప్రతినిధి యిటుల చేసినచో
అప్పుడు మేము సత్యాగ్రహమును విరమింపవలెను. అప్పుడు
భారతస్వరాజ్య విధానము నిర్ణయించుటకు పూర్తిగా రాండు
టేటల సభను వెళ్లెను. ముఖ్యముగా మే ముప్పును ఆలో
చించుటకు అనకాత మేర్పడును.

లేచిపో మా కర్తవ్యము స్పష్టముగానే యున్నది. మే
మునప్పుడట్టి ప్రయత్నముల శాస్త్రముల బలము ఎవరనే
యెప్పుడో యొకనాడు దొరకనమువారు గాంధీమహాత్ముడు
మన్నునవాని ఆహ్వానింపబడినవారగుటకు అప్పుడు వరతులను
ఫలింపజేయుట.

విద్యార్థుల కర్తవ్యము

విద్యార్థులందఱును విద్యార్థులను వదలవలెనని కాంగ్రెసు
వారికిని అజ్ఞాపించలేదు. ఎప్పుడు కాంగ్రెసువారి అజ్ఞ
అప్పుడు వారు దేశసేవచేయుటకు వెంటనే పండ్లుకావలెను
ఒకవిద్యార్థి తల్లికి ప్రాణముమీదికి వచ్చినచో నడుపు ప్రకటన
లను మూలబడినీ అవార్జి శాం తల్లి చెంతకుండి ఆమెకు సం
పూర్ణాంగము కలుగునవరకు తనకే దీక్షతో నేవచేయువా
చేయదా, తప్పక చేయును. అటులనే దేశభాత సేవచేయునకు
పాల్పడినపుడుగూడ మరల ఆనమల స్థితి యేర్పడునవరకు
విద్యార్థులందఱును చదువు చాలించియే బాగ్మత్యో దేశమాతకు
సేవచేయవలెననియే నేను నిశ్చయముగా తెలుపుచున్నాను.
అప్పుడు కాంగ్రెసువారి అజ్ఞ కాకపోయినను అటుల దేశసేవ
చేయుటకే తమకర్తవ్యమని నిశ్చయముగా నమ్ముచు రంద్రును
వెంటనే దేశసేవకు గడంగవలెననియే నేను తెలుపుచున్నాను
అని మూలవ్యాసగారు నడిచిరి. (బి. వి.)

చుద్రాను అందు నదరక మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

ప్రకటన

విలువైన టిక్ టెట్ టికెట్ లో హాపు టికెట్ లు, నిరుప
యోగమైన పాణివస్త్రపులు ఆనగా ఉక్కు, త్రుప్తపట్టె
యనున టికెట్ లు, యంత్రముల నిర్మణ్య నిర్మణ సామానాలు,
సి. వి. పాల్స్టీన్ టికెట్ లు, ఉక్కుతో చేయబడిన స్టీఫర్లు,
పాతపట్టాలు, పునఃకొయ్య టికెట్ లు, 8 టన్నుల బరువుగల
రాతిని పకలగొట్టు యంత్రములైన రైల్వేవారి సామాను
లను కొనుటకు పెండర్లు ఎమ్. ఎం. ఎమ్. రైల్వే
ఏజెంటు, పోర్టు-ట్రెస్, ముద్రాను-చాకి మంగళవారం
12-8-1930 రోజునగా పంపి వాటిని ముద్రామే స్వీకరించ
గలరు.

పెండర్లు ఫారములు, అన్యుల వస్తువుల బాటి
లను వర్గ 1 కి కంటే ఎక్కువ కంట్రోల్ ఆఫ్
స్టోర్సు, ఎమ్. ఎం. ఎమ్. రైల్వే కంపెనీ, పెరంబూర్
వారివద్ద చెల్లించి పుచ్చుకొనవలయును. ఈ సామ్య మరల
వాపసు చేయబడదు.

పెండర్లు ఫారములు వి. పి. పోస్టు ద్వారా పంప
బడవు.

పెండర్లు స్వీయ స్వీకరణలోనే, కచ్చిత “పనికాని
లోహపుముక్కల కొనుటకు పెండర్లు” అని వ్రాయవలెను.
ఈ కచ్చిత పెండర్లు ఫారముతో సప్త చేయబడును.

ఎ. సి. టర్నర్,

కంట్రోల్ ఆఫ్ స్టోర్సు.

బట్టలు

రెండులక్షల ఏబదివేల మూలధనముతో
నూలుపరిశ్రమను 15 సం॥రముల క్రితం ఇచ్చట
సాపించిన సంగతి ఎల్లరకు విదితమే. ఎల్లప్రతిభో
తయారుకాబడిన నె 200000 నూలుతో అన్ని
రకముల బట్టలు తయారు చేయబడుచున్నాము.
ధరలు సరసము. ఏ 200000 వలెను. పూర్తి
వివరములకు వ్రాయును.

శ్రీసూర్యనారాయణస్వీన్నింగు అండ్ వీవింగు మిల్సు (రిజిస్టర్)

పందలపాక, (తూర్పుగోదావరి).

50 సంవత్సరములనుండి అమెరికామొ జయము
మధ్యాహ్న భోజనాంతరము బంగారమువంటియు,
రాత్రి భోజనాంతరము మణివంటివనదిగిన మా
అంతర్నిగమామూలము
మలబరము, బుడిమాండ్రము, కమలబలహీనత మొద
లైనవాటిని బోగొట్టుచు.
విడి మాత్రల గల డబ్బా 1 కి కంటే
పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయును:—
అంతర్నిగమామూల 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
ఏజెంటు. ఎ.కె. పద్మరాజు, మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

మధుర పికెటింగు

15 మంది వాలంటీర్లను అరెస్టుచేయుట

మధుర జూలయి 19—సిన్న 12 మంది వాలంటీర్లు
మాంట్రోడున నున్న కల్లెనుకాణములవద్ద పికెటింగు జరిగిరి.
వేలకొలది ప్రజలు గమిగూడి కాంతముగా పికెటింగు వ్యవహార
మును గమనించుచుండిరి. పోలీసువారు వచ్చి నాయకుడగు
శ్రీయుత పట్టాభిరామయ్యగారిని అరెస్టుచేసిరి. అల్లకు రేమి
యును జరుగ లేదు. శోడువరల 15 మంది వాలంటీర్లు పికెటింగు
జరుపగా వారివందరిని అరెస్టు చేసిరి.

సిన్న సాయంకాలము డాక్టర్ పిచ్చిముత్తయ్యగారి
గా యాస్థ్యశాలకేంద్ర శ్రీయుత పట్టాభిరామయ్యగారి నభినం
దించుట కొక బహిరంగసభ జరిగినది.

శ్రీయుత రామయ్యగారి గారి యాస్థ్యశాలకేంద్ర బారో
ఎస్పీకియేవకొవారు సహావేగై శ్రీయుత పట్టాభిరామ
య్యగారివల్ల పోలీసువారు చూపిన ప్రవర్తనను నిరసింపుచు
తీర్మానించిరి. వెంటనే దానిని కూర్చి విచారణ జరుపవలయునని
ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. శ్రీ. వె.

తిరువాన్కూర్ మ్యునిసిపల్

మహాసభ

రెండవ సమావేశము ప్రారంభింపబడుట

నాగర్కోయల్, జూలై 19:—శ్రీయుత యల్. కె.
తులసిరావు (నాగర్) గారి యాస్థ్యశాలకేంద్ర రెండవ తిరువాన్
కూర్ మునిసిపల్ మహాసభ సమావేశము నాగర్కోయల్ లో
నిన్న ఆరంభమయ్యెను. కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్ ప్రొవీడెంట్ సభా
సలమను అన్యకు నూకేసింపుకో తీర్మానించెను. ఆహ్వాన
సంఘాద్యులకు శ్రీయుత సభాసావేత్తయ్యగారు అధ్యక్షు
నికీ స్వాగత మిచ్చునై అన్యకులను స్వాగత మొనరించెను.
(శ్రీ. వె.)

ప్రశ్న

సభ్యులను గురించిన ప్రశ్నకు బదులు వ్రాయుటకు
పు. 1-0-0. నై ప్రతిచక్కకు పు. 1-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
టలమును తెలుపవలెను. పి. పి. 0-4-0 అనెను.

గాంధీ జ్యోతిషవిలసత్, తిరు వల్లే. P. O.

అయ్య ద్వేషభూషణ నోరి రామకృష్ణలవారి

శ్రీ రవర్ధని ముద్రా 1-కి కంటే 1-3.

తల్లులకు చదువలను వృద్ధిచేయును. అన్ని పావులలో పోరకము,
అయ్య ద్వేష విలయము (రిజిస్టర్) బెజవాడ.

సులభముగా

దగ్గును
ఆపుజేయ
వచ్చును.

నిజముగా ఉర్రటము, పొన్నమును గురించును. గడచిన
50 సం॥రములకు పైగా మండిన శివపుడు, పెద్దవాడు మొద
లగువాడు ప్రపంచమునం దంతయు

చాంబర్లెన్

దగ్గునివారికినే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచియోహారమైనది. ముట్టపదార్థములుగాని లేక
ఇతరహానికైనను పుచ్చు రుచిలో కలియబడినది. దగ్గులను,
జలుబులను, బిడ్డలకున్న కంకాయపును ఇదివేరదోలును.
ఇన్ ఫున్జా, రొమ్ముపుంజు, ఉపిరితిత్తులకు హానికలిగించు
నట్టి న్యూమోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కండుకట్టు
అటంకపరచును. అనేకరకముల దగ్గులు త్వరలో కుదర్చబడక
పోయినచో కఠినవ్యాధిని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే
అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమునంతటను ఎప్పుడును

పైన అధికారకే యున్నాడు.

ప్రపంచమునంతటను కాలకాలమునందు విభాగింపబడిన

చిత్తవృత్తి. అది కొత్తది గాదు, అది తప్పక నూరు మిచ్చును.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,

Des Moines, Iowa U. S. A.

CHAMBERLAIN'S

కూలశాస్త్రి, అధికారమునకు పూచీయిన నివాసి.

కడుపునొప్పికి ప్రథమ నివారక

ప్రిన్సి కేనులో కాల్పుల గూర్చి

అధికారేతర సంఘమువారి నివేదిక

మదరాసు మహాజనసభవారు నియమించిన అధికారేతర విచారణసంఘమువారు, ఏప్రిల్ 27 వ తేదీన తిరువల్లిక్కేటి యందును బీచినోను జరిగిన దానిగూర్చి పోలీసువారి చర్యలను గూర్చి తమ నివేదికను యీ దినపత్రిక ప్రకటించిరి.

నివేదికయందు దివానుబహదూరు ఆర్. ఎ. ఆర్. ఆర్. స్వామి మొదలగువారును, వేసవరపు రామదాసు పంతులు గారును, ఏ. కె. ప్రకాశ్ మొదలగువారును సంతకములు చేసిరి.

మేము ఆరుసార్లు సమావేశమయి మదరాసులో నివాసులను గౌరవనీయులైన ప్రభువులను 21 చుండివద్ద వ్రాత మూలకముగను నోటిసాక్ష్యమును గైకొంటిమి.

మేము యీ సాక్ష్యము సాధారణము చేసికొనియు నిర్ణయించితిమి. పోలీసు కమిషనరుగారు మాయాహ్వాయము నిరాకరించిరి. పోలీసువారు సాక్ష్య మొసంగలేదు సరికదా క్రాసు పరీక్షగూడ చేయలేదు.

ఏప్రిల్ 27 వ తేదీనాటి నిమిషములను, పోలీసువారి చర్యలనుగూర్చి చర్చించునపుడు ముందుగ అంతకుపూర్వము జరిగినవిషయములు యీయందుకొనిపరిచియున్నది. ఏప్రిల్ 22, 25 వ తేదీలందు జరిగినదానివలన పోలీసువారు గావించిన నట్లు భావించబడిన ఆత్మహత్యలను ప్రజలందఱు కనిపియున్నారని. అందుచే ఆ రాక్షసికములలో పోలీసువారి ప్రవర్తన గూర్చి చర్చించుట 27 వ తేదీ సాయంత్రము తిరువల్లిక్కేటి బీచినోను లో జరిగిన సభ జరుగనని ప్రకటనపరిచి పంచివెట్టబడినది. ప్రతికూలముగా ప్రకటించబడినది. ఈ ప్రకటనలందు మదరాసులోని అన్ని రాజకీయపక్షములవారిలో ముఖ్యము సంతకము చేసిరి. అందుచే నది సభ్యపక్షమునకు యనబడినది. ఆ సభ్యులకు ఉద్దేశముతో నగదులలో అన్ని పక్షములవారి కేరీదీనియెడల ఆమె నూచించుచున్నది. ఆ సభ 22, 25 తేదీలందు పోలీసువారి చర్యలను ఖండించుటకే సమావేశమయినదిగా దానిని పోలీసువారు నిషేధించుట స్వాయము కాదని మార్గం పు. జి. పి. మినాక్షీసుందరం పిల్లగారి, చింతాద్రెపేట దీవిజను కార్మికమను ప్రతినిధి, కన సాక్ష్యమునందు తెలిపిన ప్రకారము 27వ తేదీ ఉదయము పోలీసువారు చింతాద్రెపేట నివాసులెవ్వరును సభకు వెళ్లకుండ జేయుటకు యత్నించినట్లు తెలిపెను. (ఇతర దీవి జనుల గూర్చి మాకు సాక్ష్యము రా లేదు) యెవ్వరు సభకు పోరావనియు, పోయినవో ఆచుజరిగినదానికి పోలీసువారు బాధ్యతలు గారనియు చెప్పిన సభ్యులూ పోలీసువారు దుఃఖిరావేయుచిరి. చింతాద్రెపేట మార్కెటు మూలను సకల మోక్షులకును ప్రసాదమును సుయ్యర కెను. "చింతాద్రెపేటను కెనెనై అట్టినవడేనై" మీ మోక్షుల విరుగును" అని అందుచుండినట్లు మినాక్షీసుందరంపిల్లగారు చెప్పిరి. 27-వ తేదీన యిట్టిసభ జరుగుట పోలీసువారికిష్టముండదనియు ఆ చేరవలకుండు పోలీసువారు ఆగ్రహపరచుటయే యందురనియు దంచుట వింతగాదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో శాంతిశైల కొల్లులకేర్యుడైన పోలీసు దళము సభకు చాల చేరువ గాకుండ, సమయానికి రాదగినంతమార్గములో నుంచుదురని యెవరైన అనుకొనుదు.

మారయియు పరివాండు మిట్టలు 28 వ తేదీ ఉదయం తెరువబడని యజమానులు చెప్పిన అందరుకలసి సభ్యులకు సభకు బయలుదేరిరి పోలీసువారి రిపోర్టునందు కలదు. మదరాసు కార్మికసంఘ కార్యదర్శియును జి. కే. పతి చెట్టిగారును, ఇతర గౌరవనీయులు సాక్షులు కొందరును యారిపోర్టు తెప్పనియు, కొద్దిమంది మిట్టపనివాండు సభకు వచ్చియుండురేమోకాని అందరు కలసి కట్టుక వచ్చిరనుట అవశ్యమని మాకు చెలిపియుండిరి. అందుచే మిట్టపనివాండు ప్రందకు కలసికట్టుక సభకు వచ్చిరనుటకు అధికారము లేదని తెలియగలదు. ఇది ముఖ్యముగ కేల చెప్పిరినివచ్చినగా, పోలీసువారి చర్యయు, సభలోయెక్కవలంది రాజీ స్వభావముగల (దుండగిండు) మిట్ట పనివాండు అల్లరి చేయుటకు వచ్చియున్నారను భావముచే పెంపొందినదన.

27 తేదీ సంభవములు

సాయంత్రము 5-30 గం. సభ జరుపబడునని ప్రకటించబడినది. కాని సాయంత్రము 6 గం. వరకు సభ ప్రారంభించబడలేదు. 5-30 గం. మొదలును ముగిసే యుండిరిగాని, 6 గంటల సరికి 10,000 మంది చేరిరి. వారు చాల అల్లరిచేయు సాగిరి. మేరీ నాలో నున్న పోలీసువారి పై ని దారిపోయిన మోటారుకారులపై రాళ్లు రువ్వెరిని పోలీసు కమిషనరు గారు చెలిపిరి. మా సాక్ష్యము ప్రకారము సాయంత్రము 6 గం. అనట 10,000 మైగానే ప్రజలు చేరినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. వీరిలో కొంతమంది ఇనుకైన జరిగిన రెండు సభలలో కూర్చున్నారని. మరికొందరు రోడ్డుమీదను కాలి బాటయందు నిలచుచున్నారని. సభకును యిట్లు నిలచిన వాటిని కనీయము 50 గజముల దూరమున్నది. వీరిలో కొందరు భూమాలుగ ఆసనము పీకాడు వచ్చెడివారే. అనాడు బాల

మొన్న మండివచ్చుటచేతను ఉపన్యాసములు బాగుగ వివరణక పోవుటచేతను కొందరు కాలిబాటను చేరిరి. పోలీసువారుగూడ మొన్నమండి వచ్చుటచే 22, 25 తేదీలందు జరిగిన చర్యలను బట్టి అనాడు జరిగినట్లేనేడుగూడ జరుగునేమో అనేసిరింతయు, భయము వారికి కలిగినది. సాయంత్రము 5-30 గం. రోడ్డుమీద బండ్ల రాకపోకలు సరిజూచు పోలీసువారుమాత్రమే అనబడిరి. కొద్దిమంది ఎదురుగా ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఆరుగురై మోగొనియున్నారేమో. కాని 6 గంటలకు 7.0 మంది పోలీసులు లారీలు సన్నీలు తుపాకులు పట్టుకొనివచ్చిరి ఆశ్చర్యముగూడ 15, లేక 20 మంది వచ్చిరి సాయంత్రము 6 గంటలవరకును బండ్ల రాకపోకల సర్దుబాటుచేయుటకు యేర్పాటులేయు అగపడలేదు స్థలములేక కొందరు రోడ్డుమీదనుగూడ నిలిచియుండిరి. తాను మేరీనాడు రాగానే అదటికి వచ్చెడి బండ్లను మరి యొకమార్గమున పంపివేయడనివార్త పంపితినియు, కాని దురదృష్టవశాత్తము అదిసరిగ నందలేదనియు కమిషనరుచెప్పెను. అది అందకపోవుటకు కారణముతెలియదు. ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో నున్న టెలిఫోనును పోలీసువారు నేర్పుగ వాడుచుండిరి. పురుషేటలోనున్న పోలీసుదళమును బీచినోను పంపుచుని డిప్యూటీ కమిషనరు మున్నగువారు పంపిన వార్తలు సరిగనందినవి అట్టివో కమిషనరువార్త వీల అందలేదు. అట్లైననేమి? ఉత్తర ప్రదేశ్ భాగములకుండి వచ్చుచుబండ్ల నన్నింటిని మరల్చువలెనని యే మొదట కమిషనరు కలించియు స్పష్టమయినది. ఒకవేళ కమిషనరువార్త అందకపోయినను, బండ్ల రాకపోకలు ఆగలేదని పోలీసువారికి తెలిసియున్నట్లు, ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీవద్దనున్న పోలీసువారు సునుమ్యులను రెండుమూలలకు పంపి వీల నిలుపుకేమకపోయి? వారెటుల పంపలేరు. ఆసభకు వచ్చిన ప్రజలలో మతసంబంధము లేన ద్వేషములు ప్రబలియుండినని గాని వారెవ్వరైన దోషిచేయుట, మార్గనిరోధము కల్గించుట, పోరుల ప్రాణహితములకపాయములు కల్గించే మోచనలు గల్గియుండిననిగాని పోలీసువారెవరును చెప్పియుండలేదు అనట చేరియుండినప్రజలలో ఎవరైనను ఆగ్రహముకల్గియుండినో నవి పోలీసువారిపై నైయుండునగాని మదరాసు పోరులపై గాదు. ప్రజలు రాళ్లు రువ్వెరిని అందరు చెప్పిరి. కాని మాకు వచ్చినసాక్ష్యములో కొందరు పోర్టుగొల్పిమీద మాత్రమే రువ్వ బడినయు, కొందరు అందరిపై రువ్వబడినయు శెప్పిరి

మేము సాక్ష్యమును బాగుగ పరిశీలించితిమి. అటు రాళ్లుగొల్పట చాల అక్రమమనియు, చాల సంతాప కరమనియు మేము తలచుచున్నాము గాని, అట్లు రువ్వెరినా పోర్టుగొల్ప బండ్లమీద మాత్రమే రువ్వలేదనియు, ఎవరో కొద్ది మంది మాత్రమే రువ్వెరినయును మేము నమ్ముచున్నాము. కొద్దిగా అట్టివి జరిగియున్నను, పోలీసువారు రాకపోకలను సర్దుబాటు చేసినయెడల అది త్యగనే అనివేయబడియుండును. రాళ్లు వేయుచున్న ప్రజలకును పోలీసువారికిని సంఘర్షణకు కలగకుండ చేయవలసినదియే అపుడు వారికి ప్రధాన సమస్యగ నుండెను. పోలీసు ప్రధానదళమును దూరముగ నుంచుటయును, రాకపోకల సర్దుబాటు చేసినవారు చక్కగ మల్లించుటయును జరిగియుండినవో ఆ రాత్రి అట్టి సంభవములు కలిగెడివి కావు ఆ రాత్రి చిల్లరి చెబ్బలు తగిలిన వారి మూల అటుండగ నూరు మందికి చెబ్బలు తగిలినవి, ముగ్గురు చనిపోయిరి.

ప్రజలు కొంచెము గందరగోళమును ప్రారంభించగనే సభను చాలింపవలెనని నాయకులను పోలీసువారు చెప్పియుండినను, ప్రజలు చెడలిపోవుటకు కనీయము 1/2 గంటయొక గడువు యిచ్చినను అంతయు కాంతముగనే జరిగెడిది. ఎవరో కొద్ది మంది రోడ్డు ప్రక్కలనుండి రాళ్లు రువ్వెరినందుకు ప్రతిగా సాయంత్రము 6-30 గంటలకు అనట పోలీసు కాల్పులులే మొదలు లారీలకు విసిరిరి. అపుడు రోడ్డుమీద నున్నవారేగాక కాలిబాట నున్నవారినిగూడ తలచువేయుటకు పోలీసువారు దౌర్జేని చర్యకు చేట్టడమిరకును గూడ తలపిరి. రోడ్డుమీదనున్న ప్రజలను మాత్రమే తలచువేయుట పోలీసువారి యుద్దేశ మనుచో వారిని చెట్ల దడివరకును తరుముటకు కారణ మగపడెను. నేరము చేసినవారిని మాత్రమే అరెస్టు చేయుటకు సెట్టి ప్రయత్నము చేయకుండ కనబడ్డ వారినందరిని కొట్టసాగిరి. రోడ్డుమీద నున్న వారిని కాలిబాటలో నున్నవారిని సభలలో నున్నవారినిగూడ తరుముకొట్టుటయే పోలీసువారి యుద్దేశమయి యుండెను. కావున సభలోనున్నవారిగూడ నిట్టిగతియే పట్టవలసియుండెను.

అపుడైనను పోలీసువారు చెడలిపోయినవో వారిప్రతిష్ట కెట్టిధంగమును కలిగెడిదిగాదు. వారుటలచేయక అటునిటు గూడ లారీలను ప్రయోగించి రోడ్డుమీదనున్న వారందరిని తరిమివేయుటకే యుద్దేశించిరి. అందువలన వారి కెట్టిలాభ మగపడలేదు. ఇంతలో రోడ్డుమీదనే అల్లరిజరుగుచున్నదని ప్రధాన సభలో తెలిసినందున, ముఖ్యతీర్మానము వెంటనే ప్రవేశపెట్టి అధ్యక్షుడు సభను ముగించెను. అందువలన సభలోనున్న వారందరు ను గూడ ఎక్కేరియం వద్దనుండి కాలిబాటలలోనికి రాసాగిరి. అనట జనసంఖ్య చాల మిక్కిలముగనున్నది. సభ ముగింపబడిన కొన్ని నిమిషములకే పోలీసువారు సభ జరిగినపుడు పోలికిగూడ వచ్చి లారీలను ప్రసరసాగిరి, శెంట్

నే ప్రజలను నలుప్రక్కలకు తరుముటకు గుర్రపు రాతులను గూడ పిలిచిరి. అపుడు మేరీనాలో కార్మికమను దీపములలో నొకటిగూడ వెలుగుచుండుటలేను సభాస్థలిలోని దీపములలో రెండు అప్పు తక్కి నవచ్చియు ఆహోయవి. అందువలన అంతయును గాఢాంధకారముగ నుండెను. పోలీసువారి లారీ చెబ్బు వైచబడువరకును వారు కొట్టుచున్నారను సంగతియే ప్రజలకు తెలియకుండెను. ప్రజలలో కంగారు చాల మొదైనది. గుట్టపు సవారులు ఉత్తరమునుండి దిక్కిమునుగు దిక్కిమునుండి ఉత్తరమునకు తరుముటచే ప్రజలకు డిమ్మె తెలియకుండ పోయినవి. ఈరీతిగ చికటిలో గుర్రపు రాతులను, కాలిబంట్లను ప్రజలకు కొట్టుటకు యెట్టి కారణముగూడ లేదనియే మేము నమ్ముచున్నాము. సభకు విరమింపవలసి యందుగనే చెప్పియుండలేదు అగ్గికుడు విరమించిన పిదప సభ్యులు వెడలిపోవుటకు వారు ఎట్టి వ్యవధియిచ్చుటలేదు. శాంతియుతులును నిరాయుధులును, అహింసానిరతులును అను కలకాలిది ప్రజలమీదుగ కటికచీకటిలో గుర్రపు రాతులు తమ గుట్టములను మిక్కిలి వడిగ పరుగెత్తించుట కనికరమునకు కేవలము విరుగుడుగయేగాక అది కార్యదక్షతకు గూడ వ్యతిరేకమే యనెను. దీనిని సమర్థించుటకు యెట్టి ఆధారమును కనబడదు. ఎవరు తమచైకి వచ్చుచున్నారో ప్రజలకు కనబడకుండనుండెను. పోలీసువారు వచ్చుచున్నారని వారికి తెలుపబడలేదు అనట కేలకాలిది ప్రజలు చేరియుండిరి. నాయకుల దరును వెడలిం యిరి. వెంటనే ప్రజలందఱును ముక్కుచుట్టుముట్టి కొట్టసాగిరి. అని పోలీసు రిపోర్టుగలదు. ఈ వాక్యము యధార్థమయి యుటకు విరుదముగ నున్నది. పోలీసు వారు లారీలకు పట్టుకొని చీకటిలో ప్రజలమధ్యకు పరుగిడుచున్నపుడు ప్రజలు వారిని చుట్టుచుట్టుట తప్పనిసరియేయగును. ఏమి జరుగుచున్నదో, ఏ దానిని పోవలెనో తెలియక పోవుట చేతనే ప్రజలు నిలబడిపోయిరి. నిజముగపోలీసువారినికొట్టుటకే ప్రజలు ఉద్దేశించినయెడల సింగితులు ఇంకను దారుణముగనే యుండును. పోలీసువారు తమచైకి లాటిలతో కొట్టెడి వరకును పోవలెననకు ఉద్దేశముగూడ ప్రజలకు కలగలేదు. పోలీసువారు సభ జరుగుచోటికి వచ్చుటకు కొన్ని నిమిషముల ముందే నాయకుల లండరును వెడలిపోవుట వారియదృష్టమనియే మేము తలంచుచున్నాము. లేకున్నచో గొప్ప కుటుంబములకు చెందిన పాశ్చాత్యులును భారతీయులు సరి ప్రభువులు పురుషులకు గూడ లారీ చెబ్బులు తగులుట వారిని గుట్టలు త్రొక్కివేయుట మున్నగు అపరాధములకలిగియుండును. "నాయకులు, సభకు యేర్పాటు చేసినవారును ప్రజలను పరీక్షించిరి" అను వాక్యము యొక్క అభిప్రాయమేమో మాకు బోధపడలేదు. నాయకులు గూడ అనటనే యుండి ప్రజ లోబాటు తాముగూడ చెబ్బులు తినవలెననియే పోలీసువారి అభిప్రాయమయి యుండుననియు, అట్లు జరుగనందుకు పోలీసువారికి ఆకాభంగముకలిగిన దనియు జలపనియెడల ఈవాక్యము అనవసరముగనే ఆగవడుచున్నది.

ఇన్స్పెక్టరు చల్లాదొరై పిల్లెగారిని కొట్టుట

ఇన్స్పెక్టరు చల్లాదొరై పిల్లెగారిపై బడుట ప్రధాన సభనందనే జరిగెను. కాని పోలీసువారు చెలిపినట్లు చిన్న సభనంద కాదని మాకు వచ్చిన సాక్ష్యముబట్టి తెలియుచున్నది. కొట్టుట యొక్క జరిగినను అది చాల విచారకరమగు విషయమే. ఇన్స్పెక్టరు ప్రధానసభపై లారీ ప్రయోగించుటకు తన జమానులతో పోవుచుండ వనియు, తనవారికి ఇంచుక ముందు నడచుచుండగ, జనులకుంపులలోనికొందరు యాతనపై బడి చేతులతో కొట్టి యినుక జల్లెరినయు శివరామ శర్మగారి సాక్ష్యముబట్టి తెలియుచున్నది. అంత వాతకు విగులాదగ ఆతని జమానులవచ్చి రక్షించిరి. ఇన్స్పెక్టరును కొట్టుట చాల విచారకరమగు విషయమే యైవను అటుతరువాత జరిగినంత తీవ్ర చర్య కిది తగినకారణము కానేరదు.

ప్రజలు అన్నిచెవులకు తరుముకొట్టి ప్రజలెటు పోవుటకు వీలు లేనట్లు చికాసువరచినట్లుట పోలీసువారు చెప్పిన సభనందకు బోయిరి. ఏ. ఎల్. కామ్రేగారు సభలో నుపస్థునించుచుండిరి. ప్రజలు వెడలిపోవుటకు 5 నిమిషములు గడువు కోరిరి. గడువొసంగబడెను. కాని 5 నిమిషములు కాకమునుపే పోలీసు వారు లారీప్రయోగము ప్రారంభించిరి. ఈ సభలోనివారుగూడ ప్రధానసభలోనివారివలెనే పరుగిడవలసివచ్చెను. బీచినో పోలీసు వారు కొట్టుటచే సరిగ నెంతమందికి చెబ్బులు తగిలినవో మేము తెలిసికొనజాలకపోతిమి. కాని ప్రజలట్టి సంభవమునకు సిద్ధపడకపోవుటచేతను, దీపము లారి దారి తెలియనంతచీకటిగ నుండుటచేతను, స్వేచ్ఛగ అల్పచెవులకు జరుగిడి పారిపోవుటకు వీలొసంగబడనందున, చాలమందికి హానికలిగియుండును. పోలీసువారు యినుకలోనికి చొరబడి అనట చేరిన జనసమూహమును ముందునూపన యేమియు గావించక చిమ్మచీకటిలో చెదరగొట్టుట అనవసరము. పోలీసువారు తొలిసారిలోనే ప్రయోగించినవెంటనే జెడలిపోవలసియుండెను. వారి దాడి అనవసరమనియు, మితిమీరినదనియు చెబుటకు యీ దినపత్రిక ఆంధ్రములను శ్రేయోనుచున్నాము.

సర్గారు వల్లభాయి పటేలుగారు

బొంబాయి వచ్చుట

శ్రీమతి హరినమహతాగారు

మాళ్ళగు నాయకులు రైలుసేవనువద

స్వాగత మొనగడు

జాంబాయి, సూత్ర 19:—సద్దాడు పట్టెలుగారు
 కడు జాంబాయికి వచ్చిరి. ఊరేగింపు చిరుపకలదని వల్లభాయి
 గారు కోరెదమనని జాంబాయి కాంగ్రెసుసంఘమునకు అధ్యక్షుని
 రాజుగా నున్న శ్రీమతి హంసమేధాతాగారు మున్నగు నాయ
 కులు సేకుమరది రైలుస్టేషనుకు వెళ్లి స్వాగత మొసగిరి.
 భారత కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులలో పెక్కుమందితో ప్రస్తుత
 రాజకీయస్థితినిగూర్చి నేడు వల్లభాయిగారు సంభాషించిరి.

“మహాశక్తిగాంధీ పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మన్నగువారితో నెట్టి రాయబారములు జరుగమన్నవో నా కేమియును తెలియదు” అని వల్లభాయీగారు తెలిపిరి.

(2) (b)

ఆనందభూషిని.

చిత్రపటములతో వెలవడు చుట్టూరతిక.
ఇందు కథలు, పద్యములు, వందర కథా రహస్య
ములు, హాస్యము, వేదాంతము, శాస్త్ర ప్రపంచచారములు
మున్నగునవియు ప్రకటింపబడును. ఈ మాసపత్రిక
అకృత, కూర్పు ముద్దణ ముట్టగట్టలు లుండును,
మాదిరిపత్రికకు వారముడు.

సం॥ చందా రు. 1 మాత్రమే.

ఆనందబోధిని కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్స్ నెం. 167, మదరాసు.

మృదరాసు శాననసభ యెన్ని కలు

తూర్పు గోదావరిజిల్లా అధ్యక్షుని

కాకినాడనుండి శ్రీమత సి. వి. కృష్ణారావు బి. ఏ.
బి. ఎల్. నామ నేడు మా కిట్టు తొలి నిచ్చుచున్నాడు.

“శ్రీయుత అద్వైతి హరిశ్చంద్రుని సాయముగారు
మరల తూర్పుగోదావరిజిల్లా తర్రపుల శాసనసభకు గల రెండు
సానములలో నొకదానికి ఎన్నికయి నా సుండగోచరున్నారు.”

ఆరోగ్యప్రదాయిని

మీకు బలహీనత, అలసట, నిరుత్సాహము
కలిగినచో, దేహదార్ధ్యమువలన కలుగు అనంద
మును సంపూర్ణారోగ్యమును మీకు లేనిచో

నెసిల్సు మా ట్రైట్ మిల్కును
సేవింపుడు.

ఇది శరీరమునకు పుష్టిని, నరములకు బలమును కలుగజేయు ఆహారమైయున్నది. అత్యంత మనోహరమగు నీపానీయము సులభముగా జీర్ణమై నాడీ సంధులకు అమితమగు పుష్టి నిచ్చును. ఈ ఆహారమును నేవించుటవలన శరీరమునకు ఆశ్చర్యకరమగు ఆరోగ్యము కలుగును.

బలముకలవారికి కార్యోత్సాహమును, కార్యోత్సాహము లేనివారికి బలమును ఈ ఆహారమువల్లన కలుగును.

నెసిల్పు వూల్ఫెడ్ మిల్క్కును

తేప్పింప నిశ్చయింపుడు.

ఇది అత్యుత్తమమైనది. అమితచౌక.

పెద్దబుద్ధి ఒకటింటికి రు. 1-14-0.

అ మె రి కా లో చే య బ డి న ది.

రెండణా స్థాంపులు పంపినచో ఉచితముగా సాంపిలు బుద్ధి పంపెదము.

నెసిల్సు అండ్ అంగ్లో స్విస్ కండెన్సుడ్ మిల్క్
(ఎక్స్‌పోర్టు) కంపెనీ, లిమిటెడ్.

తపాలాపెట్టె 180, మృదాసు.

(3)

2 దాదీయందు పాలీసు వారు సన్నీ లతో సహా పాట్లా నిలిచి, శివరాము అను వారింటికి (పన్నెత్తము జెయ్యలులో నున్నాడు) నుడుటి పై సన్నీ పోయి కనిపెను. ఆరెనది క్షేణి నివాసియగు టి. సి క్రిష్ణస్వామిగారి కింకరలో 6 అంగుళములగా యము కలిగెను.

(2) తెలివితప్పి పడియున్నవారికి సహాయము చేయలేదు.
పనికిదా, తెలివితప్పినవారిని శాయపడినవారిని మోసికొనువావు
చుండినవారినిగూడ కొట్టిరి.

(8) పాలీమర్స్ చుట్టూను బడి తప్పించుకొనబాలనట్టి ప్రజలు తెలివి తక్కువ వువరకు కొట్టబడిరి. తమిళనాడున త్రిక రిపార్టరుగనుండి విరమించిన కె. సుబ్రహ్మణ్యంగారిని “ఎక్స్ రియం” గా జేదవ్వనుండి పొగా, తెలివితప్పి పడుచరకు కొట్టిరి. ఆతనికి 14 లాకీ దొబ్బలు గుండెపైని, కడుపుపైని ఎక్కుగ తగినవని అతని సాక్ష్యముల పై తెలియగలదు.

(4) పథివద్ద నున్న వాషింగటను లైట్లుగూడ పోలీసు వారు పగులగొట్టరి.

వైక్రమ్పురోడ్డులో తుపాకులు కాల్చుట

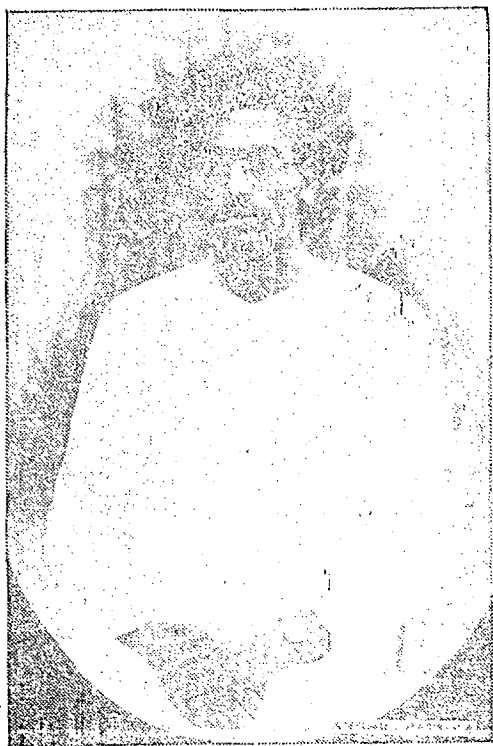
“నీచి యుగము” అని పోలీసువారిచే వరింపబడుచు
యదంతము ముగిసినపిదప గూడ పోలీసువారి
మరలిపోక పైక్రాఫ్టురోడ్డును బోయిరి. పోలీసుపోర్టునందు
ఇట్లున్నది. నీచిఖాళియైనపుడు 2600 మంది దుండగిండ్లు
ముఖ్యము గలవిల్లుకూలీలు మున్నగువారు పైక్రాఫ్టురోడ్డు
మొదలనచేరిరి. పోలీసు రాక్షసులు కాల్పులట్టును, దక్షిణమున
నున్న ప్రెజిడెన్సీకాలేజి క్రికెటు ఆటస్థలములలోనండి పడుచు
న్న రాళ్లన్న ముచే చాల బాధనొందిరి. ఈమట కేలము ఆ
స్థలమును ఆటకేయొక్కిముని మేముదలచుచున్నాము. పైక్రాఫ్టు
రోడ్డునగా తిరుగిశీట్టి ప్రజలు సముద్రతీరమునకు పోవుటకు
గల ముఖ్యమైన పెద్దగోడ్డుకట్టియే. కావున లాఠీచే తిరుచు
బడి, పోలీసుగురముు చెడిగొట్టబడిన భయభ్రాంతులగు ప్రజ
లు పైక్రాఫ్టురోడ్డువారుగ ఇండ్లను పోవుటతప్ప గత్యంతరము
లేదు. ప్రజలు భయపడి నీచిఖాళి పోలీసువారు తిరుమటచే పై
క్రాఫ్టురోడ్డువారుగ నంతెన బాటి యిండ్లను పారిపోవుచుండి
రినియే మాకు సాక్షులందఱను దెలిసిరి. నుట్టును ఎత్తెనగోడయు
తాళము వేయ బడిన గేటు ఆ స్థల ప్రెసిడె
న్సీకాలేజి క్రికెటు ఆటస్థలమునందు
తలపవేయ ప్రజలు ఎట్లు చేరిరో, బడుట నున్న పోలీసువారి
పైకంటికడ్డుమగ గోడయున్నను రాళ్లు ఎట్లు దువ్విరో మా
కు తెలియుకొన్నది. మొదటిసారి తుపాకులను ఆయాస్థలము
లోనికి ప్రేల్చి యుంకిననో అది అనవసరమును, సచ్చేతుక
మును అగును.

తరువాత తుపాకులు కాల్చుటనుగూర్చి స్పష్టముగ సా
క్ష్యము లభింపలేదు. పం తెన దాటిపోయిన ప్రజల పోలీసువా
డైన రాట్ల కవుమండిరనియు, శ్రారంభమున పోలీసువారు
గూడ ప్రజలపై రాట్ల కవుమండిరనియు మానువచ్చిన సాక్ష్య
ముబట్టి తెలియుచున్నది. పం తెనవెనుండి తుపాకులు కాల్చు
టకు పూర్వము పోలీసువారు ప్రజలకు హెచ్చరిక డెబ్బక
పోవుట చాల దురదృష్టము. తుపాకులు కాల్చుటను, కాంతి
యుతులగు ప్రజలు గుర్రక్షేతములగు సలములకు పోవలయునని
ముందగ నూ చింపవలసియుండెను. పైకాపురొడు
బాంబుకూరవైపున నున్న ప్రజలకు యిట్లు తెలియ
జేయుచున్నచో ఇ. క. గోవిందస్వామియచుదబొత్తు (ఏకీలు)వంటి
వారు చనిపోవుట ఇరిగెడికకాదు.

పోలీసు కమిషనరే పిదప కొంతనేపటికి బాంబుదారులై పుస్తకముగా చెదలినట్లు తెలియుచున్నది. అట్టిదో డుపాకులు కాల్చుటకు ముందుగానే ఒకరిచే ఆశ్రయమును పొందమన మేల పంపలేదో ఆశ్చర్యమగుచున్నది.

అక్రమ సంఘములకు చెరగగొట్టుటనుగూర్చిన కాసన నిబంధనల, క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడు 127, 128 సెక్షనులలో గల వు పోలీసువారు బలవంతముగ చెరగగొట్టునన్నాడు అనిముందు గా జననమాహుమనకు తెలుపవలె నని 127 సెక్షనులో గలదు, అట్లు నూచించిసిగూడ చెడలకుండ నుంచినయెడల అప్పుడు బల ముపయోగించవలెనని 128 సెక్షనులోగలదు. అనాడు బీచిలో ప్రజలను చెరగగొట్టినపుడు, ప్రధానపథవద్దగాని రోడ్డుపైని గా ని పోలీసువారి యుద్దేశము ముందు గ తెలియజేయబడలేదు. చిన్న పథవద్దకు పోలీసువారు వచ్చి పథను నిలుపుచేయవలె ననియే కోరిక గాని, నిలుపునన్నచో బలవంతముగ చెరగగొట్టెదమని గూడ నూచించియుండలేదు. మరియు స్వీకృతకాలములోగా సభ మగిసిక్కు వెంటనే కోట్లాట ప్రారంభించిరి. తుపాకులు గాల్చుటకు న్యాయగురు సందర్భములు లేండు. అట్టి జుట్టనరక్షణముకొరకు, రౌడవది. జనులనూపు లూట్చేయుట మున్నగు అక్రమములకు గడఁగునను అనుమాన మన్నపుడు అట్టి న్యాయగురు కారణ మేదియు లేదనియే మాకు చేరిన సాక్ష్యముబట్టి లెందు మున్నాము.

* * *

సంగలూరి నాగేశ్వరరావుగారు
ఏలూరు వర్తకశిక్షాపాఠశాల, క్రిమియం లా సవరణ
చట్ట గ్రహారము 6 నెలల పాఠశాల విధింపబడిరి.

శ్రీ॥ మద్దుల వెంకటగిరిరావుగారు
భట్టిప్రోలులో సత్యాగ్రహోద్యమమునందు పాల్గొని
1 సం॥ కఠినశిక్ష ననుభవించుచున్నాడు.

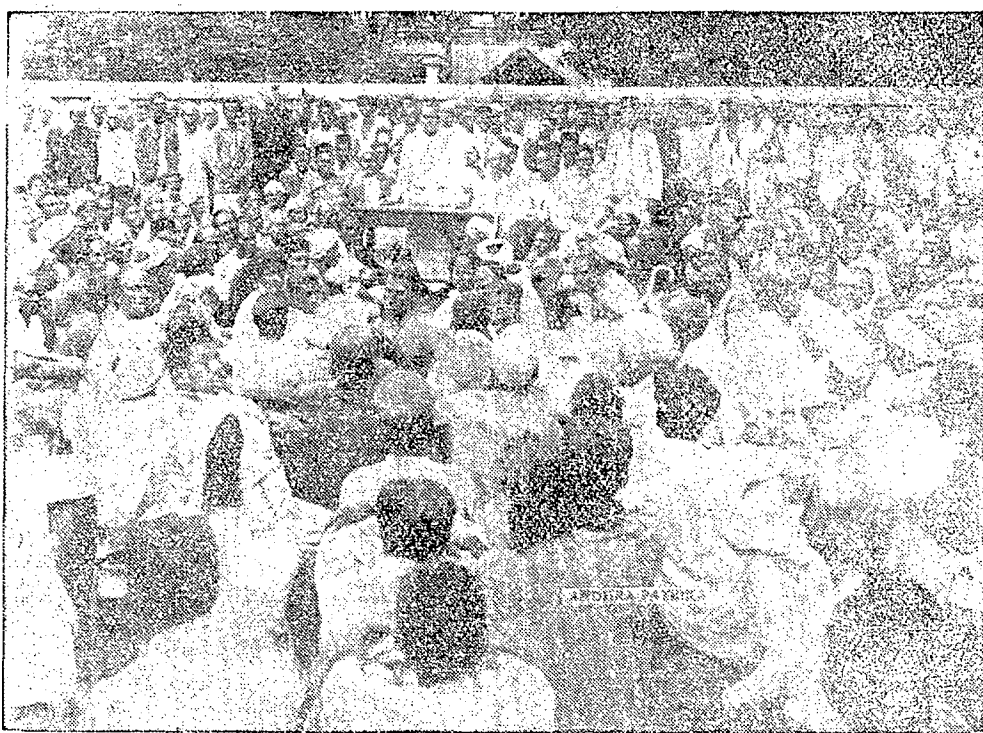
అమ్రావతి సంభవములు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

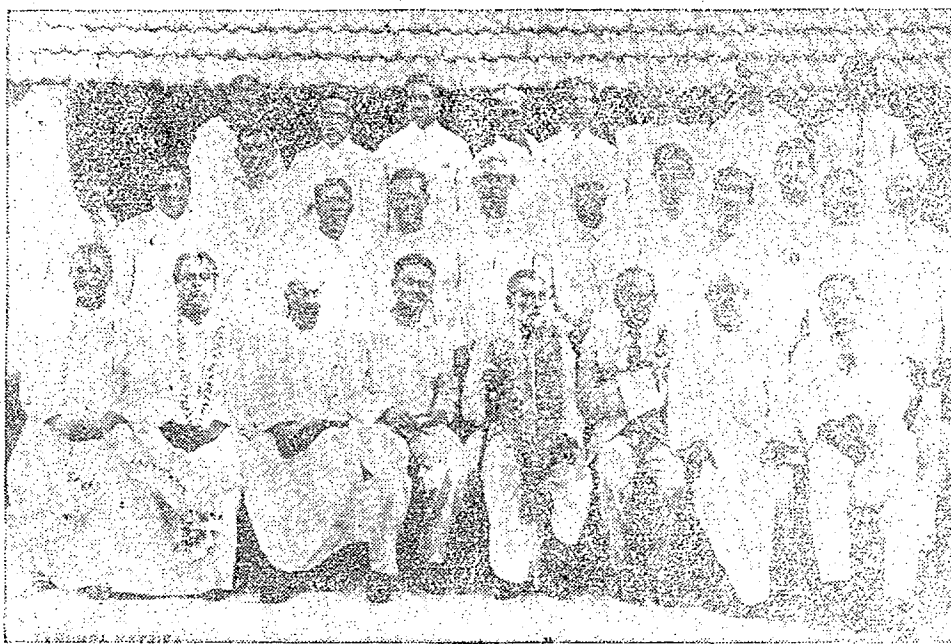
నాగపూర్, జూలై 18:—డాక్టరు పట్టర్నన్, సోమ
నాగపూర్ జైలులో ఉన్నప్పుడు నమరావతిలో జరిగిన సంభవము
లకు గూర్చి మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు ప్రకటన నొం
డును గావించియున్నారు.

పై నాయకుల నరేంద్రచేయటమే, కాంగ్రె
ను సమర్థించు జైలు డీప్ గార్డు కోపాదీశితుడు నుపన్యాసము
నకు ఫలితముగా దౌర్జన్యము చేసలేకనే ప్రకటన నడుపుచున్న
ది పోలీసు సంక్షేప ప్రతిభలు రాళ్లతో కొట్టబడిరి. సబ్
ఇన్స్పెక్టర్ రోకనికి గాయములు తగిలినవి. జూలై 12 వ తారీఖు
నాడుదయమన సివిల్ సర్జనుగారి మోటారుకాపుపై రాళ్లు
విసరబడగా దాని ముందరియల్లము
విరిగిపోయెను. నిర్బంధితుల పోలీసువారికి సహాయ
పడినను డాక్టరు పట్టర్నన్ గారిని కొత్తాటనకు తీసికొని వెళ్లు
ప్రయత్నమునకు బలవంతముగా ప్రజలుడ్డుదగిరి. రాళ్లవర్షము
ప్రారంభమయ్యెను. జిల్లా పోలీసు నూపరిం పెంటును పోలీ
సువారికనేకులకును నిర్బంధితులకును స్వల్పముగా చెబ్బులు తగిలి
నని పోలీసువారుకు నిర్బంధితులకు కూడ ప్రజలను చెదరిపోవ
లయునని కోరినను వారట్లుచేయలేదు. సుమారు 1500 మంది
ప్రజలుగల సంపు నిర్బంధితుల ననుసరించెను. వారు రాళ్లను
విసరచంకిరి. రెండుసార్లు పోలీసులు ప్రజలను దాకి వారిని తరు
మమనినచ్చెను. ఒక్క లాబీ చెబ్బునైనను వారు వేసియుండలే
దు. కొత్తాటలోనికి మార్గమునేసికొనివెళ్లి యా ప్రదేశమును
భారీయము యత్నముతో సేనున్నరు నిలుగురకో కొద్దిగా నా
యములు తగిలినవి. కొందరు నుశివపట్టుగా వారిలో ప్రేరేప
జూలేరు.

(ఆ. ప్రి.)

పెరంబూరు కార్మికులకు బాలిష్టు వి. వి. గిరిగారు ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే ఉద్యోగుల సంఘా
ధ్యక్షులు ఉపన్యసించుట.
(ప్ర. పో. బి)

రామకృష్ణ లించిహోము వార్ని కోత్సనము: డా॥ పి. సి. రాయుగారు సన్మానించబడుట. [పి. ఎస్. ప]

లియల్పూరులో సంఘర్షణ

లియల్పూరు, జూలై 18:—కాంగ్రెసువారి ప్రయ
త్నములను ప్రతిఘటించుటకై ప్రభుత్వ పక్షమువారు కొంద
రిచట నూతనోద్యమము నొకటినిన. ప్రారంభించియున్నారు.
నిన్నటి దినము పీఠ నుజ్జోహానీ సిక్కులను కొందరిని,
తెల్లవజారివారిని కొందరిని డబ్బిచ్చి లియల్పూరునకు గొని
వచ్చి, వారిచే నూరేగింపును జరిపిరిని నడువబడుచున్నది.
ఇందు మీదట నిరుపక్షములవారికిని చెబ్బులు తగిలెను.
ఇరుపక్షములలోను కొందరికి చెబ్బులు తగిలెను.

ఇంతవరకు నేరిని అరెస్టుచేసి యుండలేదు.

(ప్రీ. ప్రె.)

సరిహద్దువార్తలు

ఉత్పాన్ ఖేలులు చెదరిపోవుట

పెనాపూరు, జూలై 18:—బాంబులను విసరుటకు ఫలిత
ముగా ఉత్పాన్ ఖేలులు చెదరిపోయి, తమ యిండ్లను వేరిరి.
వీరితరపున తమవారు వర్ధించుటకై రాజకీయ ప్రతినిధిని శత్రు
పక్ష నాయకుడను ఆగ్రామలో ముఖండ్ లో సందర్శింప
నున్నాడు.

కాకరాం, మైసన్ జాయ్ జిర్గాలు తమసత్ప్రవర్తనకై
జామీను నొసంగియున్నారు. సంగి వేసికొనుటకై మరియొక
జిర్గా రానున్నది.

బమ్నా మకాణములనుండి పిక్నెట్లగు ముప్పదిమంది
గ్రామములు తీసికొని వెళ్లిపోవడిరి. గ్రామములలోనికిని, నగర
ములోనికిని ప్రవేశము నిరాపూటముగా లభించుటలేదు. కాం
గ్రెసువాదుల బంధువులను స్త్రీవాలంబీర్లు కొంతమంది పిక్నె
టెంగులో పట్టానుచున్నారని చెప్పుచుచున్నది.

(ఆ. ప్రి.)

ఆర్డినెన్సు కైదీ హరిపాదనేగాడు తృప్తియ కొనిపోవుట

బారిపాల, జూలై 17:—ఆర్డినెన్సు కైదీ హరిపాద
నేగాడు మరణావస్థనుందున్న తమ తల్లిని చూచుటకు వదలి
పెట్టబడిరి. వారు సోమవారము మరల పోలీసులకు లొంగిపో
వలసియుండెను. నియంతృకాలమునకు కొన్నిగంటలు ముందు
అతనినిగూర్చి విచారించు జజ్ గారు, అతడు తప్పిపోయియు
తేలిసెను. అతని తండ్రి మజ్దూర నాథనేగాడుకి దిక్కు
తోచలేదు. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు పోలీసులును 4 గం. కు వేచి
యుండిరి. సరళమార్గదత్త, విజయ భూషణ్ చానుసత్త ము
న్నగువార లా బాలుని వెదకిరి. వారి అంగు వొకలేదు 4 గం.
కు పోలీసులు ఇంటిలో ప్రవేశించి అన్ని మూలల వెదకిరి. ప్ర
యోజనము లేకపోయెను. ఈ దినం ఉదయం పోలీసు అసిస్టం
టు నూపరిం పెంటుగారు గృహపరిశోధనచేసి హరిపాదుని అ
న్నను, 24 గంటలులోగా హరిపాదుని చూపనియెడల ప్రమాద
మునకు లోనుగావలసినప్పునని చెవరించుట.

(ప్రీ. ప్రె.)

ఎల్లప్పుడు ప్రఖ్యాతిగాంచిన స్వచ్ఛమైన

స్వదేశీయ త్రులునే వాడుము

రోజుపువ్వు, ఇస్తంబుల్, మెజిస్ట్రా, సోహాగ్,
మల్లె, మొగలి, దువం, వట్టిచేరు, సంతెయి, పగడ, క్రిస్టా
గర్, హిసా, మున్నూహిసా, అంబర్, చానుంధి అంబర్,
కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరం, గోకుటిక, బులి, పారిజాత,
పన్నజాజి, జాబి, అగ్ని, క్రిస్టా, మోరేర్, నాగకేసరాలు,
మామనీపాడు ముచ్చా మొదలైన పుష్పరాజములచే ఆయా
గావడిన య త్రులు. ధర్మము 18 రు 1, 1-8-0, 3-0-0,
4-0-0, 6-0-0, 8-0-0, 10-0-0, 15-0-0, 20-0-0

ఈ త్రు ప్రభుత్వ త్రులు ఇంగ్లీషులో జరుగవలెను.
SETH MANGALJI, HIRAJI, MARWARI & Co.,
Perfumers-KANAUJ CITY U. P.

వృత్తాంతలేఖలు

గుడివాడ

“కూర్మకృష్ణ కాంగ్రెసు సంఘమునకు లోగడ అధ్యక్షులుగానున్న ట్రియ్యు ఆర్మూరి నాగేశ్వరరావుగారిని క్రింది కలంలా పవరణ చట్టము 17 కేక్.కా క్రింద యీ నెల 28 వ తేదీన బందరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు హాజరు కావలసినదని నోటీసు జారీచేసివారు.” (బి. వి.)

దోనేపూడివార్తలు

ఈ నెల 17 తేదీన దోనేపూడిలో నిమ్మగడ్డ నాగభూషణం చౌదరిగారిని ఉప్పుకొన్నారని 74 సెక్సు ప్రకారం అరెస్టుచేసిరి. తెనాలి సబ్ మేజిస్ట్రేటు తీసుకొని వెళ్లిరి. విచారణవాయిదా 28-7-80 అని చెప్పిరి. వెనిగళ్ల సుబ్బయ్య.

కవుతరం, కృష్ణ

18-7-80 వ తేదీ కుక్రవారమునాడు ఉదయము త్రియ్యులు బొబ్బా పీఠభద్రుడు, బొబ్బా శేషయ్య, ఒడ్డి అర్జునుడుగారు క్రిందినలలా ఆమెండుమెండు ఆట్టక్రింద అరెస్టుచేసి, లావునల్ల కిక్తచేసి గుడివాడ తీసికొని వెళ్లిరిని వ్రాసియుంటిని. ఆ దినమే సాయంత్రము 8 గం. లకు బొబ్బా పీఠభద్రుడుగారిని తిరిగి లావునల్ల తీసికొనివచ్చి, సత్యాగ్రహవిరము నొసగి నందులకు మరొక సెక్సు క్రింద 8 మాసములు కఠినశిక్షయు దు 50 లు జరిమానాయును విధించిరి. (బి. వి.)

చెల్లూరువార్తలు - నవరణ

తమ స్వకీయవిలేఖరి వ్రాసిన సమాచారము నిన్న 17-7-80 తేదీ తమ క్రికలో ప్రకటించబడినదానిలో తప్పు వ్రాసియున్నారు. నా యింటిని సోదా వేయగా కరప్రతములు చొరకవని వ్రాసివారు, అది తప్పు, నాయంట తప్పు, అదిన మన సోదా వేయబడిన యింట్లోలో ఏదియో యొకకొన్ని కాగితములో పుస్తకముతో దొరకవని గాని, నాయంటి యందు ఏమిన్ని దొరకలేదు - అని పోలీసువారు రిపోర్టువాడ వ్రాసి పాక్షిచేవ్రాలు చేసి పంపియున్నారు. నాయంట ఏమిన్ని దొరకలేదు. ఈ సవరణ ప్రకటించ వేడివాను.

కె. పార్థసారథి అయ్యంగారు.

బెజవాడ

జూలై 19 :— బెజవాడలో 144వ సెక్సు ఉల్లంఘించినందుకు త్రియ్యులు మల్లె త్రియ్యమూర్తి, సిరిపురపు పీఠభద్రరావుగార్లు, బువుక మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారించబడి, 6 నెలల కఠినశిక్షను, ఒక్కొక్కరు దు. 50 లు జరిమానాకును పాత్రులయిరి. వారియిద్దరును పి కానులో నుంచబడిరి. విచారణ సమయమునందు వీరలు బహు ఉత్సాహముతో నుండి విచారణయందు ఎంతమాత్రము పాల్గొనమని చెప్పిరి. కిక్త చెప్పినవంటనే వీరియిద్దరును యీ సాయంత్రము ప్యాసెంజరులో రాజుమహేంద్రవరము కైలు తీసికొనిపోబడిరి.

(ఒక విలేఖరి)

ప్రభుత్వ సహకార సభ

కాజుండితాలూకా జంధూపట్నం గ్రామములో 15-7-80 తేదీన మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు ప్రభుత్వ సహకారసభ యొకటి రిటైన్లు సబ్ మేజిస్ట్రేటు క్రీమాక్ మడుంపై సీతారామచంద్రులవారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుపబడినది. ఆ సభకు వెయ్యియిందే ప్రజలవరకు హాజరు అయినారు. ఆ సభలో రిటైన్లు డిప్యూటీ కలెక్టరు క్రీమాక్ మడుంపై రామానుజాచార్యులగారు, సహకారా శ్రీ ఉల్లి సత్యవారాయణగారిగారు, క్రీమాక్ మరంగంటి వెంకటాచార్యులగారు, ముగిరా! పుణ్యమూర్తుల వెంకటరామచంద్రంగారు, క్రీ ప్రభుత్వమువారు మనకుచేయు ఉపకారములనుగురించి కాన నోల్లంఘనమునగుంచి, ప్రజలకుల చిక్కులనుగుంచి, గంభీరముగా ఉపన్యసించిరి. ఆ సభకు రాజుండి గౌరవ మేజిస్ట్రేటులు మ. రా. శ్రీ లచ్చిరెడ్డి అప్పలస్వామి, రామానుజ వెంకట్రావు, జిన్నా సాహెబు బాబూర్, రిటైన్లు పోలీసు యిక్ సెక్టరు అగ్రి దొరగార్లు, యిచ్చటకు 16 మైళ్ల దూరములోగల పెద్ద రహితులను హాజరుఅయినారు. మా గ్రామమువలనగా ముగిరా! ఉల్లి సత్యన్నారాయణమూర్తిగారు అల్పహారవిందు చేయించిరి. చాయాపంటములకూడ తీయబడినది.

కోమోర్యూజు సత్యన్నారాయణమూర్తి, జంధూపట్నం.

బాపాలా వారి

వజ్రములు, నవరంబంగారము, వెండి వస్తువులు.

215, చైనాబజారు, మద్రాసు.

మలయచందనము

గవేరియా (నెగ)కు కుతారము, కెగూటలలో గుణము కల్గునను ప్రఖ్యాతి పొందినది. నెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కుమహు చందనములం కొన్ను 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 6-0-0 గంధర్వపార్శవీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంగ్లయువానివర్సిటీ ఆర్టింగు వైస్ చాన్సలరు బెజవాడ, 19-7-80:—వైస్ చాన్సలరుగా నుండిన త్రియ్యు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యం.ఏ.గారు నెలవులో నుండు కోజులలో రావుసాహెబు దాక్టరు టి. యస్. త్రిమూర్తిగారు ఆర్టింగు వైస్ చాన్సలరుగా నుండులాగున నేటి ఉదయమున జరిగిన సిండికేటు మీటింగులో తీర్మానింపబడినట్లు తెలియుచున్నది.

అల్పహారపువిందు

త్రియ్యు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు నెలవుపొడ పోవు సందర్భమున యూనివర్సిటీ ఉద్యోగముల్లోవారి గౌరవార్థము నేటిసాయంత్రము మ్యూజియం హాలులో అల్పహారపు విందు సేర్పాటుచేసిరి. సిండికేటు మెంబర్లు అందరు విచ్చేసి యుండిరి. అందరు కలసి ఫోటో తీయించుకొనిరి.

ఈ సాయంత్రము మద్రాసు ప్యాసెంజరులో రెడ్డిగారు చెన్నపట్నము వెళ్లిపోయిరి.

144 వ సెక్సును ఛిక్కరించినందులకు కిక్తులు

బెజవాడ, 19-7-80:— బల్లింగునూమహేటలో నున్న లాలూజీ చావులో జాతీయపతాకమును ప్రతిష్ఠించినందులకు యీకోజున క్రియ్యులు మల్లె త్రియ్యమూర్తి, సిరిపురపు పీఠభద్రరావుగార్లు, బువుక మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారించబడి, 6 నెలల కఠినశిక్షను, ఒక్కొక్కరు దు. 50 లు జరిమానాకును పాత్రులయిరి. వారియిద్దరును పి కానులో నుంచబడిరి. విచారణ సమయమునందు వీరలు బహు ఉత్సాహముతో నుండి విచారణయందు ఎంతమాత్రము పాల్గొనమని చెప్పిరి.

కిక్త చెప్పినవంటనే వీరియిద్దరును యీ సాయంత్రము ప్యాసెంజరులో రాజుమహేంద్రవరము కైలు తీసికొనిపోబడిరి.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా

గ్రామపంచాయతీల సంఘం

నోటీసు

గత నెల 80 వ తేదీన జరుపుటకు నిశ్చయించబడిన తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా విలేజ్ పంచాయతీల మహాజనసభ అధికవర్గము లుండుటచే నిలిపివేయబడినది. పదమూ తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా గ్రామపంచాయతీల మహాసభ తిరుగ 27-7-80 తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నం 11 గంటలకు తాడేపల్లిగూడెం గ్రామములో జోడ్డు బాలర పాకాల చిల్లించునందు మ. రా. శ్రీ భవిషిదాటి సత్యనారాయణగారు, బి. ఏ. పుష్టగ్రేడునకిలు సుసాపురం, వారి అధ్యక్షుక్రింద జరుపబడునుగాన పథ్యలం దరు తప్పక దయచేయ వ్రాసియు.

చర్యకు తేటదు అంశములు

1. తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా పంచాయతీల గౌరవ నిర్వాహకుల త్రియ్యు కట్టమంచి గంగరాజుగారి రాజీనామాను గురించి.
2. ఈ మధ్య గవర్న మెంటువారు కొన్ని పంచాయతీలకు గ్రాంట్లు యివ్వబడవని వ్రాసిన యంశమును గురించి.
3. పంచాయతీల బుర్రెటిన ఆవుచేయుటను గురించి.
4. వోరు హాల్ పాముఖావాలను గురించి.
5. అసఫర్ మైన్ యిత్తర విషయములు.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా, గ్రామపంచాయతీల సంఘ అఫీసు, బొమ్మిడి, 19-7-1980.

దద్దనాల లక్ష్మీ వత్సరాచార్యులయ్య, కార్యదర్శి.

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు, జూలై 18 :— బందరు ఫ్రెంచిపేటలో బందరుపట్టణకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి అగ్నిహోత్రం విజయ సారథి ఆచార్యగారి గృహమును యిటీవల బ్రిటిషు పోలీసువారు సోదాచేసి కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన లెక్కలను తీసికొని పోయిరి. ఫ్రెంచివారి యేజంటు యీ విషయమై యాహం లోనున్న ఫ్రెంచికోర్టువారికి తెలిపి యిల తెలియుచున్నది.

కృష్ణాజిల్లా పోలీసునూపరి పెండె టుగాడ కావజోల్లంఘనోద్యమ సందర్భమున అసానీయేషన్ మినిట్ ఫుక్తుక ము రిఫరెన్సుకు కావజోల్లంఘన సంవలసినదిగా బందరు పోలీస్ అసానీయేషన్ కార్యదర్శిగారికి జిల్లా జడ్జివార్తా పుత్తెక్కును బంపిరి. పోలీస్ అసానీయేషన్ కావజోల్లంఘన 18-వ తేదీ సాయంత్రము మీటింగుజేసుకొని మినిట్ ఫుక్తుకముతోచి తీర్మానముల నకరకు బంపుటకు తీర్మానించుకొనిరి.

ఆంగ్లరాష్ట్ర పోలీసుసంఘ కార్యదర్శి మల్లె శివరామ్ కృష్ణయ్యగారు తమవై మోపబడిన నేరమును విచారించుటకు యే ఫుక్తుకము మేజిస్ట్రేటువద్దకు నను మాన్యుమనివదలి నాఖులచేసిన వీటివను బందరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు విచారించి పదమూ నెలల తాలూకా తహశీలుదారును విచారించబడినదిగా ఉత్తపు నెల 18 బంధువు కిని గానుకృష్ణయ్యగారు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు కిచ్చి చేసుకొనగా ఆ అప్పలును నిన్నటి సాయంత్రం విచారించి కొట్టివేసిరి.

బందరు ఫ్రెంచిపేట యేజంటు నిమిల్ల సీతారామ స్వామిగారిని కొట్టిరిని ఆ జేట వాస్తవ్యులైన కరకు రెంట్ టరములయ్య యీ తిరుమలరావు యీ నాగమ్మగార్లువై తేడిన అగ్గియోగము ఈనాడు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారించుటకు యీ నెల 22 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

నిన్న మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు కొంతమంది రిజిస్ట్రు పోలీసులు బస్సులో చిట్టిచూడూరు, పర్వతాలకువెళ్లి అచ్చటను పంపకృత విద్యార్థులను లాటిలతో కొట్టిరియు ముగ్గురకు బలముగా యములు తీగిరినవనియు తెలియుచున్నది.

గురువారం సాయంత్రం క్రీ.గ.గవాయకస్వామి దేవాలయములో వారాయదాసుగారి కిష్టులు లెక్కపట్టి పద్దమాని నరసింహంగారు సీతాకళ్యాణములో హరికథాకాలక్షేపముచేసిరి.

అంగలూరు

పరీక్షలు

ఆన 1930 సంవత్సరము మార్చి నెలలో చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారిచే జరుపబడిన వి. యల్. పరీక్షయందు త్రిపురనేని శివప్రసాదరావుగారు విజయమును గాంచిరి.

ఆన 1930 వ సంవత్సరము మార్చి నెలలో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారిచే జరుపబడిన యల్. యల్. యల్. పరీక్షయందు 6 గురికి 5 గురు గెలిగిరి. విద్యార్థి వైసర్ పరీక్షయందు అట్లూరి వేంకటసీతమ్మగారు గెలిగిరి విద్యార్థి త్రిలిపి సరి పరీక్షయందు కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు, త్రిపురనేని వేంకట ముబ్బయ్యగార్లు విజయమును బంపిరి.

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.

గుంటూరు అరెస్టులు

గుంటూరు, జూలై 21:—నిన్న గాంధీజీకి తీవ్రమును ఛిక్కరించి టోకెట్లగా ఛరింగి నెలగుడై త్రియ్యులు మల్లెదొంగిసీరాడ కా.ప్రె. (నం.మూడు) గ్రామములో ఉడుకు మేకరరావు, కొంతమారు సత్యవారాయణ (జం.భా.) నాథ ముగ్గురును అరెస్టుచేయబడిరి ఇప్పటికి గుంటూరుజిల్లా అరెస్టు మొత్తము 700 కు దిగువకు తెలియుచున్నది. (బి. వి.)

వర్గాకిమిడి

(స్వకీయవిలేఖరి)

వర్గాకిమిడి, జూలై 17:—మావర్తములో ఖడ్గం అన్యం తగ్గిపోవుచున్నది. ఇందుకు తోడు సెలదినములనుండి ఖడ్గముగీచా తెరవకున్నాడు.

ఇదివరకు మ్యాన్సివత్ ఉద్యోగులు, ఖడ్గమునే ధరించు చుండిరి. కాని వారందరినీముందుకీ ఆ దుస్తు విడచివస్త్రము లతో ధరించుచున్నాడు.

కాశీకి ఇప్పటివరకు విద్యార్థులైన వరకు ఖడ్గము ధరించు చున్నారనియు స్త్రీలతో గల కాశీకి విడుచు చున్న వుచు వాగ్రత్తగా వస్త్ర పర్యవచియించిరి.

మూడుడు జాతీయవాదీలు ఆరెస్టు గావించబడినది తండ్రి కాశీకినుండి తొలగించబడిన సందర్భములో అందరూ బిల్లో ప్రవీణ విద్యార్థులని కీర్తిపొందిన (బి. ట్రి. బం. కుల్లయ్యకాశ్రమ) కాన్యశ్రీధరగారు తమవేతనముతో వాళ్లనవంతకు 15 రోజు (వరుసగా) ఉపకార వేతనము పొంద నట్లు అని శ్రీ కాశీవారి అజ్ఞ. వీరి సర్వీసు 24 వందలు. శ్రీ సంస్థానం సం నీకపాటకులు ప్ర. మార్కెటారాయగారు ఖడ్గధారు అని, అతమాస్పదలనవాటితో సంబంధించిన వారికి రాసునైన తుల్యవేతనము కట్టలేనని, విచారించి నిర్దోషులని తోచిన తీర నిర్ణయించుట. శ్రీరాజావారికి సంబంధించిన సంస్కృతకాలేజి తోబాడ ఎవ్వరను ఖడ్గము ధరింపకున్నాడు.

ఏలూరునందు ఆరెస్టులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు, జూలై 20:—కొండా కోటయ్య (గుంటూరు) చలమల ఆవులసాగము (చాటగర) నుండి కొమ్మిరెడ్డి (అనంతరి) గాల్ల మువ్వలకు సత్కాశ్రమావలంకిస్తున్న నివృత్త ఉద్యమ క్రమిణులు లా ఆమెనుపెంబు ఆవుక్రింద ఆరెస్టు కాబడిరి. వీరిని ఏలూరు సబుకైలునందుంచివాడు శేపు విచారణ జరుగును.

కాండ్రేగుల రామచంద్రరావుగారి కేసు శ్రీయత కాండ్రేగుల రామచంద్రరావుగారికిని ప్రెమి నలులా ఆమెనుమీలు ఆవు 17 నె. ప్రకారము పెట్టబడ వ కేసుకు ఈ నెల 18 తేదీన తీర్మానము చేసివేయబడు క్రిమిన లు ప్రాసీసుకోడ 249 నెక్కున పకారము నిలుపుచేసిరి.

భీమవరం ఆరెస్టులు నిక్షలు

భీమవరం, జూలై, 19:—ఈనెల 18 వ తేదీనాడు తండ్రిని యెవనుండునరుకు భీమవరం పీఠులలో జాతీయగీత ములను పాడినందుకుగాను ఆరెస్టు చేయబడిరి.

1. శ్రీయత పున్నమరాజు సీతారామరాజు (తుని)
2. " నిమ్మల శ్రీరామమూర్తి (తుని)
3. " రుద్రరాజు మువ్వలసాగము (తుని)
4. " వరకరాజు పేర్రాజు (కొడిగిరి)
5. " యన్. యా. సి. శ్రీనివాసరావు ఆరెస్టు గార్ (మోటూరు)
6. " కొత్తపల్లి వాగాయణరాజు (పాలకోడేరు)
7. " దంతులూరి లక్ష్మీచరిరాజు (వీరిపూడి)
8. " దగ్గిరాల సూర్యకారాణుగూర్తిగారు (మండవేల)

వీరికందరిని 144 నెక్కును ధిక్కరించినందుకు చెరి యొక యేడాది కఠినకర్మ విధింపబడినది. అందరిని నీ తరగతి లో చేర్చి రాజుమండ్రీకి తీసికొని వెళ్లిరి. (జి. వి.)

భీమవరం విద్యార్థులు ఖడ్గమునే ధరింప నిశ్చయించుకొనుట

భీమవరం, జూలై 20:—నిన్న సాయంకాలము భీమవరం హైస్కూలు విద్యార్థులు శ్రీరామపురంలో సమావేశమై యొక ముందు గాంధీజీపీటతోను ఖడ్గము దుస్తులతోను స్కూలుకు వెళ్ళుచుండవలయునని తీర్మానించుకొనిరి. 16.0 మందికి పైగా వచ్చి సభకు విద్యార్థులు సభకు వచ్చిరి. చివరకు పోలీసువాడు లాటెలతోను చెవిరగొట్టెరి.

వాలంటీర్లు జాతీయగీతములు పాడుచు పీఠుల వెంట దిగి గిరి కాని పోలీసులు వారి నరెస్టు చేయ లేదు. (జి. వి.)

లక్కవరం

మా గ్రామంలో కొత్తగా నిర్మించబడిన అధికారు గారికి మహారాష్ట్ర కె. మల్లికార్జునగారు ది.యె. 16-7-80 తేదీన ఫణకాధనముల సభ. జరిపి ఆసహాయాధ్యయము చేర్చి నిర్దేశము, పత్కాగ్రహము, పన్నులనిరాకరణము మొదలైన కాలినగురించి ఉపన్యాసము ఇచ్చివాడు. ఈ సభకు మూడు 100 మంది వచ్చివాడు.

త. వీరభద్ర ఆవులచినరాజన్న.

కృష్ణాజిల్లా కొమరవోలు వార్తలు
8-7-1980 తేది సాయంత్రం గుడివాడ సర్కిల్ యన పెట్టరు 8 కు పోలీసు కనిష్టములు నచ్చి యింటవద్దవున్న పొట్టూరి ఆంజనేయులు గారిని పొట్టూరి సీతారామయ్యగారిని ఆరెస్టు చేసి గుడివాడ తీసికొని వెళ్లిరి. మరునాడు 10 గంటలకు గుడివాడ మేజిస్ట్రేటుగారు మీరు వాలంటీయర్లు చేరినారా, అని యడిగినారు చేరి నాను, అనిరి. వాలంటీయర్లలో చేరినందుకు 6 మాసములు కీడు నిధించినారు. అంజనేయులుగారు గ్రంథాలయ కార్య దర్శి, గ్రామ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి.

నూతన్ని నోపాలకృష్ణయ్య.

రు 1 00 లు ధరావతు కోరబడుచుచే నెల్లూరు సహకారపత్రిక నిలిచిపోయినది

నెల్లూరు, జూలై 19:—“సహకారపత్రిక” అనబడు మాసపత్రికను (సహకారోద్యమమునకు సంబంధించినది.) ప్రకాశముగానున్న శ్రీయత రామకృష్ణరావుగారిపై నేడు రు 1000 ల ధరావతు అడుగున నోటిసు అమలు జరుపబడి నది. ఈపత్రికను ముద్రించుచున్న రామకృష్ణ ముద్రగా లయనుండి యిదివరకే ధరావతు కోరబడియుండుటచే జూన్ నెల 17 వ తేదీనాడే ఆమద్రుదాలయము మూసివేయబడినది. అప్పటినుండియు సహకారపత్రికను నడుపుచుండిన నెల్లూరు జిల్లా కోఆపరేటివ్ ఫెడరేషన్ గారు కొంతకాలమువరకు పత్రిక నిలిపివేయవలయునని నిశ్చయించుకొనియుండిరి. రామ కృష్ణమద్రుదాలయమునకు యజమానిగా (కీపర్) జూన్ నెల 17 వ తేదీనాడే శ్రీయత రామకృష్ణరావుగారిపై ధరావతు నోటిసు అమలు జరుపబడియుండును. (శ్రీ. ప్రి.)

నెల్లూరు పత్రికలపై దాడి
నెల్లూరు, జూన్ 20:—ఇదివరకు సహకారపత్రికనుండి యు ముద్రదాలయమునుండియు శ్రీ లక్ష్మీ నెమ్మలక్రంద ధరా వతు కోరబడియుండును ఇప్పుడు సింహపురిపత్రికనుండి రు 500 లును, సింహపురి మద్రుదాలయమునుండి రు 500 లును ధరావతు కోరబడినది. (స్వ. ప్రి.)

(గుర్వారాధన)
షకలత్యాగధర్మశాస్త్ర వేదాంతగ్రంథ విరచయకులును జగత్ప్రసిద్ధులు కీ. నె. శ్రీ శ్రీ పండ్ల వాగయాధ్య పద్మగుప్తగారి చతుర్వింశతీవాక్ ఆరాధనోత్సవము యా సం॥ ఆషాఢ చలి 30 లు శుక్రవారమే (25-7-80) నిర్వహించినాము. శేషమశ్చ దని దలంచి పౌరబడక నైజారయిస్తే వోసులస్తేవకాకు కి మైళ్లమారములోగల కృష్ణా ది. నంది గ్రామతాలూడా డబ్బాకుపల్లికి మతమునకు ధిక్కరింప విచ్చే యి ప్రార్థితులు.

సందడి శ్రీరాములు.

రైలుసమాదము
16-7-1980 తేది రాత్రి పాకాల ధర్మవరము పోవు పాకబండి నునాడు 11 గంటలపైబడి 11-45 మంటలలోగల పులిచెర్ల పీఠాలై నునధ్య రైలుబండ్లయొక్క గొలుసులు తెగ లేక తేలిపోయియో యెల్లనో తప్పి ఇంజను మరి 5.5 గంటల పైబడి ప్రమాదమునలని పీఠం వేయవలసిన 5 నిమిషములకు విగిరినందుకు అసగా గూడులు జనులుకూర్చుండుబండ్ల వేగము చేత తనంట్లే పీఠం వేయవలసిన 5 నిమిషపైబడిగిరినది. 5 బండ్లు పగిలినవి. బండ్లలో పుంజగుల మనుష్యులకు అపాయములు కలిగినవి. మూడిబిల్లులు తగిలినవి. ప్రాణాపాయములు లేవు. వేగములోని జనులకూడా బండ్లు దీక్కిల్లుకొనుటచేత బిల్లులు తగిలినవి. (జి. వి.)

17 వ తేదీనాటికి మదరాసుగాక మొత్తము తమిళనాడు ఆరెస్టులు 690

మద్రాసు, జూలై 19:—కాననోల్లంఘనము ఆరంభించినది మొత్తము జూలై నెల 17 వ తేదీ వరకు తమిళనాడులో ఆరెస్టుయిన వారి మొత్తము (మద్రాసు నగరములో జరిగిన ఆరెస్టులుకాక) 690 అని తిరుగుబాటునండి ప్ర. రా. కాం. సంఘము మేనేజరుగారు మాకు తెలియజేయుచున్నారు. (శ్రీ. ప్రి.)

మధుర పి కెటింగు ఆరెస్టులు

మధుర, జూలై 19:—ఈనెల 15 మంది వాలం డీట్లు ఆరెస్టు చేయబడిరి. అటుపై హంటుకోడ్ కల్లుదుకాన మునకు నిప్పంటించబడినది. రాళ్ళువిసకుట ఆరంభమయ్యెను. పోలీసువారువచ్చినపై అంతయు కొంటించెను. డాక్టర్ కొండా, టి. కె. రామా, కులసీగంగార్లును, 144 నెక్కును ధిక్కరించిన ఎలాంగో అమలంబడియ ఆరెస్టు చేయబడిరి. (శ్రీ. ప్రి.)

ఆనలు బంగారు నగలకు విక్రయ చిట్ దాన్ ఆద్యుని సమకములు. శిగిలవర్తములు
112, 113 నెంబాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

పెద్దాపురం డి॥ మునము కోర్టులో

అనలు 266/1928
E. P. 81/1930

వాది:—కర్రా గంగన్న సా॥ పెద్దాపురం.

ప్రతివాదు:—చింతలపల్లి శివయ్య వగై

రాలు సా॥ రంగూను.
సదరు ప్రెజిడ్లు తాలూకా కృష్ణా జిల్లా 22-8-80 తేదీన సేలం వాయిదా. ఆ సేలంలో పాదుకొనుటకు పెట్టిన పీటీషను ది. 2-8-80 తేదీన వాయిదా. గనుక ఆక్షేపణలు పుటే ఆ తేదీ 10 గంటలకు ఆ కోర్టువారి యెదుట హాజరయి తెలియజేసుకోవలెను.
మకాం పెద్దాపురం, } నెట్టిమి సూర్యారావు, }
ది 16-7-80. } వాడి క్లీడరు.

ఎంగారువెండివగైరా ఏలం నోటిసు

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములలో 1930 వ సం॥ మార్చి నెల మొదలు 1930 వ సం॥ జూన్ నెలవరకు వచ్చిన బంగారు వగైరా వస్తువులు యిదిగవ కనుపరచినవాటిని 1930 వ సం॥ జూలై నెల 28 వ తేదీ సోమవారము సగలు 12 మంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్ను, తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయ బడును. ఏలంలో నవాలు చేయగోరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రు. 100-0-0 యల్లు ధరావత్తు కట్టి యేలంలో నవాలు చేయవలసినది. యేలములో నవాలు ఖాయవరచబడిన విషయమునుగురించి ప్రతికారణకర్తలువారి మంజూరు పుత్తవు సాదరైన రైలులాగాయతు 30 దినము లలోపల నవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసు కొననియెడల వాడుదా మీరినతేదీ లగాయతు 30 దినములవరకు న॥ లాట్లను, అమానత్తులో పుంచడ మగును. అట్టి రోజులకు దినం 1 కి లాటు 1 రు. 2 యలు రెండురూపాయలు జరిమాన చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల న॥ లాట్లను మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానమునకు కలిగేనష్టమును క్రమప్రకారం అనల్ నవాలుదారువద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

- (1) బంగారు దఫా 1 కి 30 తు॥ వంతున తు 3780
- (2) బంగారునాణ్యములు లాటుగా రకములు 6
- (3) వెండి దఫాకు 1000 తు॥ ములవంతున తు 25350
- (4) వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు
- (5) హాళీరూపాయలు రు॥ 6980
- (6) తేగడరూపాయలు దఫాకు 1000 వం॥ రు॥ 2220
- (7) తేగడపైసాలు ఒకలాటుగా రు॥ 705
- (8) తాంబ్రము ఒకలాటుగా శేర్లు 3070
- (9) రాగివగైరా పాత్రలు ఒకలాటుగా శేర్లు 672

(సం.) శ్రీ మహాంతు
ప, యాగ్ దాసుజీ
విచారణకర్తలువా రు

సానిక వార్తలు

చెన్నపురి శాసనసభ ఎన్నికలు:— శ్రీ కె. కోటిలింగంపంతులుగారు (అద్యక్షులు) రాజ్యోవు ఎన్నికలలో చెన్నపురి శాసనసభకు గుంటూరు మహమ్మదీయీలర నియోజక వర్గము తరపున అభ్యర్థిగా నిలుచునట్లు తెలుపుచున్నారు.

ఒకవిందు:—రా. బి. కే. సీతారామరెడ్డి బి. పి. బి. యల్. గారు, హిందూమత ధర్మావాయములబోర్డు కమిషనరువారి గౌరవము శ్రీ యం. వారాధరస్వామిరెడ్డిగారు రాజ్యోవు 31 వ తేదీని రాత్రి 8 గం. ఆచార్యపాకమునందు విం దొసగడకు.

అచ్చరవాక్కం గ్రామపంచుపత్రి శంకుస్థాపనోత్సవము:—అచ్చరవాక్కం గ్రామపంచుపత్రి శంకుస్థాపనోత్సవమును జనాదీపమునను (బార్ అట్లా) గారు, చెంగల్పట్టు జిల్లాకలెక్టరు రాజ్యోవు 31 వ తేదీని సాయంకాలము 6-30 గం. గానించెదరు.

న్యదేశిమిత్రన్ ముద్రణాలయ కార్మిక సంఘాధ్యక్షుల రాజీనామా

మద్రాసు, జూలై 19:—ఆర్. సభాపతి మొదటి యార్ గారు న్యదేశిమిత్రన్ ముద్రణాలయ కార్మిక సంఘాధ్యక్షులు, అభిప్రాయ భేదములచే సంఘాధ్యక్షులపదవికి రాజీనామా జోషిరి, వీరి రాజీనామా అంగీకరింపబడెనని తెలియుచున్నది. (ఫీ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—వర్. పాత్రోగారు గతకవారము రాత్రి బరహంపురమునకును, మేజరు కే. ఆర్. కే. అశ్వం గార్ గారు మామూలుకు వెళ్లిరి.

వర్. హుబ్బకారే, యల్. ఇ. కేయ్య, ఎఫ్. జె. ఎఫ్. హి గార్లు కలకత్తానుండి నిన్న ఉదయము చెన్నపురికి వచ్చిరి. శ్రీ తిరుమాద్రిగారు విభావట్టణం మెడికలు కాలేజీనిపాలు తెవవాడనుండి నిన్న ఉదయము చెన్నపురికి వచ్చిరి.

నుభ ద్రాష్టనీయము

నుగుణవిలాస సభవారి ప్రదర్శనము

చెన్నపురి, జూలై 21 :—మొన్నటి సాయంకాలము జిల్లారియా పబ్లిక్ హాలులో శ్రీ నుగుణవిలాససభవారు రా. బి. పి. సంబంధ మొదలియారుగారిచే రచింపబడిన "నుభద్ర, అర్జున" యను నాటకమును తమిళభాషలో ప్రదర్శించిరి.

శ్రీ కృష్ణుని పాత్రనుధరించిన సి. బాలసుందరముదలి యారుగారును బలరాముని పాత్రనుధరించిన ఎం. తిరునావ కృష్ణరముదలియారుగారును, అర్జునపాత్రనుధరించిన నాటక కర్తయూ, లంబోదరుని పాత్రనుధరించిన కే. వరదాచారిగారు ఈ చక్కగా వడించిరి.

ఈ ప్రదర్శనల వివాహసంగము విక్రీతి యాకర్ల శీలముగా నుండెను.

ప్రకటన

స్వదేశీసభలో సభ్యత్వముగల విజయనగర రాయల కోయబడిన స్వదేశీ గడ్డ నమ్మటకు నమ్మకము అనుభవము గలిగి చిల్లర యమ్మకములు చేయగల ఏకాగ్రుణావలయును. విజయనగర, నిబంధనలకొరకు కోయబడిన ప్రాయము.

జి.కా.పుల్. కోడు, } గౌరవకార్యదర్శి, స్వదేశీసభ, ఆశామదాదాను.

ప్రకటన

విభావట్టణం జిల్లాలోని విజయనగరసంస్థానమునకు చెందిన, సింహలయలో స్వామివారి మొక్కులకేం దొసంగబడిన పుట్టుకొప్పు లంబోదరులు 14, 410 పానుల బరువును వివిధ కొలతలుగలవి, మైరము చేయబడుచున్న నద్ద యేలం ద్వారా 39-8-80 లేదా అమ్మకముచేయబడును. సింహలయను సింహలయ రైలుస్టేషనుకు మైల్ మైరమున్నది; బి. యల్. ఆర్. కలెక్టరు మొదలు వారైలుస్టేషనుకు రోడ్డుమార్గమున 7 మైల్ దూరమున గలదు. ప్రార్థి వివరములను సింహలయలోని రైల్వేస్టేషను ఆఫీసునకు (వాసి కమిషనరయము).

వ్యాయామ క్రీడలు-క్రికెట్టు

4 వ టెస్టు పందెమునకు ఇంగ్లాండు జట్టు లండన్, జూలై 19:—రాజ్యోవు 25 వ తేదీని మాంచెస్టరునందు జరుగునట్టి 4 వ టెస్టుపందెమునందు యా క్రిందివారు ఇంగ్లాండు జట్టులో ఆడెదరు.

- 1 ఎ. పి. యల్. చాక్ మాక్ (కెంటు)
- 2 కే. యల్. డులీప్ సింగు (సెస్సన్)
- 3 ఆర్. డబ్ల్యూ. వి. రావిన్సు (విడిత్ సెస్సన్)
- 4 వి. పి. ఆర్. పీటుల్సు (విడిత్ సెస్సన్)
- 5 జె. బి. హమ్మి (సర్)
- 6 హెచ్. పట్టిక్ (యాండు)
- 7 డబ్ల్యూ. ఆర్. హేమండు (గ్లెస్టర్)
- 8 యం. డబ్ల్యూ. షేట్ (సెస్సన్)
- 9 యం. లేలాండు (యాండు)
- 10 ఆర్. డక్టర్ (లంకాషైరు)
- 11 నికోల్సు (ఎసెక్సు)

ఇ. పి. హెక్ డెక్ గారు (విడిత్ సెస్సన్) 12 వ మనిషిగా నుండెదరు.

3 వ టెస్టు పందెమునందు ఆడిన లావుష్టు, గియర్, ట్రైజిన్ గార్లు బదులుగా, రావిన్సు, పీటుల్సు, నికోల్సుగార్లు యామారు చేర్చబడిరి. రావిన్సుగారు 2 వ టెస్టుపందెము నందు ఆడిరి. ఇతడు ఆ పందెమునందు అంతగా ప్రయోజనమునకు రాకపోయినను, యితడు మంచిబాట అనుటచేతనే క్రికెటును చక్కగా ఆడగలవా రగుటచేతను యామారు చేర్చబడెను. పీటుల్సుగారు మాడు బాగుగ బాలుచేయువా రగుట చేత చేర్చబడిరి. నికోల్సుగారుమాడ ఈమారు మాత్రముగ చేర్చబడినవారు.

దక్షిణ ఆఫ్రికాకు వెళ్లు ఇంగ్లాండు జట్టు
లండన్, జూలై 18:—దక్షిణ ఆఫ్రికాకు యా క్రింది యం. సి. సి. జట్టు పర్యటన గానించును (1) ఎ. పి. యల్. చాక్ మాక్ (కెప్టెను) (2) కే. పి. వైట్సు (3) యం. కే. సి. ఆలం (4) ఆర్. ఇ. యల్. వయల్ (5) వి. పి. ఆర్. పీటుల్సు (6) మారీస్ బరక్ బుక్ (7) జి. డక్టర్ (8) డబ్ల్యూ. వాన్ (9) టి. డబ్ల్యూ. గోదార్డు (10) యం. డబ్ల్యూ. షేట్ (11) ఇ. పి. డెక్ డ్రక్ (12) డబ్ల్యూ. ఆర్. హేమండు (13) యం. లేలాండు (14) యల్. ఏమ్మ (15) పి. సాండానుగార్లు.

డేవిన్ కప్ టెన్నిసు పందెములు

అఖరు ఆటయందు ఇటలీ ఓడిపోవుట

ఫాలెంజి రౌండుకు అమెరికా ప్రాన్సు దేశములు నిలుచుట

పారిస్, జూలై 19:—డేవిన్ కప్ టెన్నిసు పందెముల ఇంటర్ జోను అఖరు ఆటయందు అమెరికా దేశము ఇటలీదేశమును ఓడించెను. అమెరికా దేశము 3 పోటీలందు 2 విజయములు సాధించెను. ఇటలీ దేశము ఏ పోటీయందును గెలుపలేదు.

అమెరికాదేశము ఫాలెంజి రౌండునందు ప్రాన్సు దేశముతో ఆడును.

డేవిన్ కప్ ఇంటర్ జోను ఫైనల్సునందు ఆలిస్ గారు (అమెరికా) డిప్టిపానీగారిని (ఇటలీ) ఓడించిరి. 4-8; 7-9; 6-4; 8-6, 10-8.

బొంబాయిలో ఆమీజాన్స్

బొంబాయి ఆకాశసంచార గోష్ఠివారి విందు

బొంబాయి, జూలై 19:—బొంబాయి ఆకాశసంచార గోష్ఠి (ప్లయంగు క్లబ్బు) వారు సుప్రసిద్ధ ఆంగ్లేయ ప్రమానికులగు ఆమీజాన్స్ కన్సల్టంగ్ వార్తయను విందొసంగిరి. తమ భివంధింపుగావింపబడిన యంత్రావళులను జనాభాసంగున నామె యిటుల తెలియజేసెను:—సముద్రబలమునందు మన సామ్రాజ్యమెంతవన్ని కెక్కియున్నదో, ఆకాశబలమునందును నంత యెక్కువగనే కోల్పోయినట్లు గానించుటయే నా యాశయము. ప్రమానికులకు బాధి, మరక, కాళాభేదము లుండబాలవు. కావున యాకాశగమన విషయములో తమ కన్యాయసారము ఫలసిద్ధిగాంచిన ప్రతి ప్ర్యేరి, ప్రతి పురుషునిగాంచి నేను గర్వింతును. మీ గోష్ఠి పరిష్కారమున కోరుచున్నాను.

నేటి సభ్యత్వము ఆమీజాన్స్ కన్సల్టంగు స్వదేశీయులకు వహత్రయనము నల్పును.

ఆమీజాన్స్ కన్సల్టంగు పభివంధింపునకు, తాము రాజుల పంపిణీలకు విచారమును తెలుపుచును బొంబాయి గవర్నరుగారు బంధితరంతి యొకటి పై విండ్లలో చదువుచును. (ఆ. ప్రె.)

ఉదకమండల వార్తలు

(స్వకేయనిలేఖరి)

సెకండ్ రీ పాఠశాలకు గ్రాంటు

ఉదకమండలము జూలై 20:—

బోర్డు సెకండ్ రీ పాఠశాలలను ప్రైవేటు సెకండ్ రీ పాఠశాలలను, గ్రాంటుల సోపానము ప్రస్తుత మనుభవిత ఇటులన్న పద్ధతియందు గావింపబడినవిసమాప్తముల ముడించుటగాను ప్రభుత్వమునా రోగ ప్రత్యేకోద్యోగిని నియమించి యుండిరి ఈ ప్రత్యేకోద్యోగి బొమ్మి ను-చునను గావింపన వింటు, పదకు నూచన లెంతెంతకు ఆమోదంపబడినవచ్చునో రిపోర్టు చేయబడినదిగా పబ్లికు ఇన్ స్పెక్టర్స్ ను డైరెక్టు గాను రోగ బడియండిరి. డైరెక్టు రు చే గా విం ప బ డి క రి పోర్టు పైని ప్రభుత్వమునా రు త్తరువులకు కా విం చి యు న్నా ట.

ప్రతి జిల్లాబోర్డు కును పదకు జిల్లాబోర్డు పాఠశాల లన్నిటియొక్క మొత్తపుఖర్చులో సగమునకు గ్రాంటు మూడేండ్లకు తగిన మొత్తముకొనారిగా సోపానమునందు వచ్చునని ప్రత్యేకోద్యోగి గావింపిన నూచనను ప్రభుత్వము నాక ఆమోదింపలేదు. బోర్డుపాఠశాలలకు 1920-21 సం. నుండియు పూర్వ మొసగబడుచున్న గ్రాంటుకంటే 50% యొక్కున మొత్తము సోపానమునందుటకును, నూచనముగా తెరప బడిన పాఠశాలలకు మాత్రము వాని కను మొత్తపుఖర్చులో సగము గ్రాంటుచేయుటకును, కాని యికముం డెక్కడయినను తెరపబడు పాఠశాల ల ని ని త్ర మెట్టి యధిక మొత్తమును గూడ గ్రాంటు చేయక వా ఫల పు క ను ప్రభుత్వమునా రు నిశ్చయించిరి.

బోర్డు సెకండ్ రీ పాఠశాలలయొక్క భవనముల నిర్మాణమునకు మొత్తపుఖర్చులో సగము గ్రాంటుచేయుటకు ప్రభుత్వమునా రంగీకరించిరి ప్రైవేటుపాఠశాలలకు ప్రస్తుత మొసగ బడుచున్న గ్రాంటు లభి:ముచేయబడుటకును, ఇందుని నితము జిల్లాబోర్డు కు తమకు నీలనంతమొత్తమును తమజిల్లాలయం దుండు ప్రైవేటుపాఠశాలలకు గ్రాంటుచేయుటకును, ప్రభుత్వమునా రంగీకరించిరి

సెకండ్ రీ పాఠశాలలలో ప్రాథమికతరగతులకు ఉన్నత తరగతులనుండి వేరుచేయు నూచనను ప్రభుత్వమునా రంగీకరింపలేదు.

రౌండు టేబిలుసభలో బ్రిటిష్ పక్ష త్రయప్రాతినిధ్యము

వి. వి. జోగయ్యగారి యభిప్రాయము

జూలై 19:—వి. వి. జోగయ్యగారు బరంపురంనుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు: వారముకోకాలక్రిందట ప్రైవేటు గారి ఉప స్థాపనముగూర్చి నా యభిప్రాయమును ప్రకటించి యుంటిని. అందు బ్రిటిష్ వారికిని హైందవులకునుగల లాభనష్టములకు సానురస్థ్యము కరుగట అసంభవమనియు రౌండు టేబిలు సమావేశము అట్టి సానురస్థ్యమునకు ప్రయత్న పడుట కుష్టపనికావలసినవిషయమనియు తెలిపియుంటిని. లండన్ నుండి వచ్చిన కడపటి నార్త పరిషితులను, మరిక ఆధ్యాత్మము చేయుచున్నది. కొన్ని గెలులలో హిందూ దేశము సామ్రాజ్యంధర్తత వ్యవస్థ (త్ర రాష్ట్ర) మనునది ఒకటిరెండు సంవత్సరముల క్రిందట పరిషియుండిన మేల్కోనాల్లుగారు లిబరల్ టోరీ పక్షముల తెరపింపులకు లోబడి బార్లిక్, సర్ అస్టికేచేంబర్లె గార్లు టోరీల తరపునను కీడింగు ప్రభువు లిబరల్ పక్షమునకు రౌండు టేబిల్ సమావేశమున పాల్గొనుట కంగీకరించినట్లు దానినను తెలియుచున్నది. మైయువురు నైమెక్ ఫిఫాన్సులను పోగడిన వా కే. వా టి కి త మ వా ప క య పూర్వక సాహాయ్య మొనర్చునట్లు నిస్సంశయము. ఇందు వలన రేజుప్రభుత్వము హిందూదేశపు హక్కుల సంతోషి కగా ఆహుతిచేయుటకు సంసిద్ధముగా నుండునదియు తెల్ల మగుచున్నది. నవంబరులో ప్రైవేటుగారు చెప్పినదినిగాక, రౌండు టేబిలుసభలో కార్మిక ప్రభుత్వ ప్రతినిధులతో మాత్ర ప్రతిపక్ష ప్రతినిధుల చేర్చబడిన, ఆహుతిచేయున ఎట్టిసం మున్సిల్లగలదో ముందే నిశ్చయించుకొనవచ్చును. ఈ సందర్భములో, ఆంగ్లో-ఇండియన్ ప్రతికయకు "టైమ్సులకు ఇం పీరింగ్" కూడ లిబరల్ టోరీల చేరికను హైందవులు ప్రతిఘటించుచో ఆకార్యక్రమము ఉపసంహరించుకొనుట మేలని తెలిపి యుండుట గమనార్హము. ఇట్లు మార్పుగాంచిన పరిస్థితులలో, రౌండు టేబిలుసభకు నూ త్పు వా రి సదుద్దేశ్యము పంజీకృత పునరున్నది. ఇప్పటికైనను మన మెంతోద పోషకులు సమావేశమునకు వాసలేనను తమ కలంపును మాట్టకొండకేకా మూచనవియున్నది.

లండను టైముస్:

బ్రిటీషుపక్ష ప్రాతినిధ్యము

పార్లమెంటు సభ్యులగు మేజరు డి. గ్రహం పోలుగారు నర్ సి. సి. రామస్వామి అయ్యరుగారికి పంపిన తంతివార్తలో బ్రిటీషు పక్ష ప్రాతినిధ్యము గూర్చి యిటుల సూచించిరి:

"లేబరు ప్రభుత్వము సంఖ్యబలము లేని మై సారిటీ ప్రభుత్వ మగుటచే, చిక్కులు చాల పెరిగియున్నవి. కాండుటేబిలు సమావేశమునందు మూడుపక్షములవారికిని ప్రాతినిధ్యమిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు విధిలేక యంగీకరింపవలసివచ్చినను, మూడుపక్షములను గలసి భారతీయుల జ్ఞేయమునకు ప్రతిపక్షములనుగ వనిజేయు నుద్దేశ్యములేదు. ఇతరపక్షముల న్వల్ప ప్రాతినిధ్యమువలన, భారతీయుల వాంఛా ప్రాబల్యమును గ్రహించుటకు వారికి వీలగును. ఏమృత ఏరు ప్రభుత్వచట్టమునకు సహాయపడెదరు."

పైవాక్యములు భారతీయుల కెట్టి ఉపకారాని నొనగజాలవు. సైమను కమిషనునందు భారతీయులను సభ్యులుగ చేర్చక, మూడు బ్రిటీషు పక్షములకును, ప్రాతినిధ్య మిచ్చినపుడు, భారతీయులలో నవిశ్వాసము ప్రబలెను. ఇట్టి అవిశ్వాసమునకు కారణము లేదని, ఇంగ్లండునుండి సమాధానము వెలువడసాగెను. సైమను కమిషను సభ్యులందఱును నిష్పక్షపాతహృదయు లని సూచించబడెను. కాని తుదకు భారతీయుల భీతియే సార్థకమయ్యెను. అన్ని పక్షములవారికిని అన్ని సంఘములవారికిని సైమను కమిషను నివేదికపట్ల అసంతృప్తి ప్రబలెను.

ఇట్టిఫలితమే, కాండుటేబిలుసమావేశమునందు త్రిపక్షప్రాతినిధ్యమువలన గలుగు నని యూహించుట కవకాశము గలుగుచున్నది. రాజప్రతినిధిగారు నవంబరు 1-వ తేదిన ఒసగిన ప్రసంగమునందు, భారతీయులకును, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారికిని కాండుటేబిలుసమావేశమునందు ప్రాతినిధ్య మొనగబడు ధని సూచించబడెను. ఈ మార్చిచ్చిన ప్రసంగము బ్రిటీషుపక్షము లన్నిటికిని ప్రాతినిధ్య మొనగబడు వని తెలుపుటకు కారణ ముండీ యుండవలెను. సెరల్ వాడుగా రిచ్చిన అనన్యత తంతివార్తకు బదులు తెచ్చుచు, ఈ విషయము జాగ్రూతతో విచారించబడుచున్నదని, రాజప్రతినిధిగారు చెలిపిరి. కాని, కాండుటేబిలుసమావేశమునందు బ్రిటీషు పక్షముల కన్నిటికిని ప్రాతినిధ్య మొకవర్గాయ మిచ్చినప్పటికీ, దాని తొలగించుటకు వీలుండదు. లేబరుప్రభుత్వమువారు విధిలేక ఇందుకు నమ్మకంపడవలసినకా రయినని, గ్రహం పోలుగారు చెప్పిన

సమాధానము, భారతీయులను తృప్తిపరచుచున్నది. లేబరుప్రభుత్వమువారి విషయమై పట్టుదల జూపినచో, దీనినందఱుమున వీరి నోడించుటకు లెబరులు కన్పర్యటిపుపక్షములవారు సాహసించెడివారు గారు. ఒకవేళ ప్రభుత్వ మిట్టి న్యాయబద్ధముగు విషయమున నోడిపోవలసివచ్చినను, వారిఖ్యాతి నిస్తరించెడిది. హైందవోద్యమమునకును బలము కలిగెడిది. రాబోవు పార్లమెంటుసభలో లేబరుపక్ష మధిక సంఖ్యలతో జయము గాంచి, అన్యపక్షముల అనుగ్రహముపై నాధారపడవలసిన యవసరము దప్పిపోయెడిది.

త్రైయిల్లుఫర్డుగా రీ విషయమున దైర్య సాహసముల గనుపరుపవలయు నని, లేబరు ప్రభుత్వమువారికి నలహా నిచ్చియుండిరి. కాని, మూడవ నాల్గుగారు దూర మాలోచింపక లొంగిపోయిరి. వీరి లొంగుపాటువలన ఫల మేమగును? కన్పర్యటిపు పక్షమువారికి వంకను, లెబరులపక్షమువారికి వంకను, సైమను కమిషనురిపోర్టును కాండుటేబిలు సమావేశమున కాధారభూతముగ గావించవలయు నని, తీర్మానించిరి. తమతీర్మానములు నఫల మగుటకై వీరు యావచ్చక్షీని వినియోగించక మానరు. మైనారిటీ స్థానమందున్న లేబరు ప్రభుత్వమువారు, వీరిని ప్రతిఘటించెదరని తోచదు. తుదకు, కాండుటేబిలు సమావేశము సైమను కమిషనుకన్నను ముందుకు జోవుటకు సాహసించదని యూహింపవచ్చును. జార్జి జోసెఫ్ గారి జోస్యమే తుదకు ఫలించిన, వింత గలుగదు. రాజప్రతినిధి ప్రసంగము జరుగకముందే ఇంగ్లండునందు అన్ని పక్షములకును ప్రాతినిధ్య మేర్పడవలయు నని ఆంక్షోభ నము విశేషముగ జరిగెను. ఈవారమందిన జూలై మూడవతేదీ లండను టైముస్పత్రిక సైమనురిపోర్టును క్లాఫీంచుచు, త్రిపక్ష ప్రాతినిధ్యవశ్యకత గూర్చి, యిటుల వ్రాసెను:

"కాండుటేబిలు సమావేశమునందెవరు సభ్యులుగ నుండవలెను? ముఖ్యముగ ఇందలి బ్రిటీషు సభ్యుల నెవరిని నియమించవలెను? ఈ ప్రశ్న, మా పత్రికలో పెక్కుపర్యాయము లడగబడెను. కాని, ఇంతవరకు కామన్సు సభలోగాని, హౌసులలోగాని, ప్రధానమంత్రిగా లేదారి ద్రోక్కడలో వెలువడ లేదు. ఈలోపల భారతీయప్రతినిధుల గూర్చి సిమ్లాలో ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. బ్రిటీషుఇండియాకు ఏబడిమంది ప్రతినిధు లుండురనియు, స్వదేశీసంస్థానములకు పండ్లెండుమంది ప్రతినిధు లుండురనియు, చెల్లవబడెను. కాండుటేబిలుసమావేశమును బహిష్కరించువారు పలువురు యుండురని యూహించినను సైమన్ఖిలు భిన్నవృత్తులవారికి ప్రాతినిధ్య మొనగ నని భావించవచ్చును. సమావేశమునందు ఓట్లు గైకొను తలంపు లేనపుడు, బ్రిటీషు ప్రతినిధులుగూడ తగినంతమంది ఎందు కుండగూడదో తెలియదు. చర్చింపబడబోయెడి క్లిష్టసమస్యలను గ్రహించగల ధీశాలులకును, ప్రామాణికులకును తగిన ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. పార్లమెంటుసభలోని వివిధపక్షముల తోడ్పాటును గల బ్రిటీషుప్రతినిధులను సంపాదించ లేనియెడల, ప్రభుత్వమువారు గొప్ప పొరబాటొనర్యెదరు. ఏదిక్కున లభించినను సరియే, హైందవ సమస్యను బాగుగ గ్రహించిన బ్రిటీషు నిపుణులను

సమావేశమునందు తేర్చిశాసనమయ్యెను. నర్ జాగ సైమను గారును, కమిషనులో మరి యిరువురు సభ్యులును సమావేశమునందు పాల్గొనవలయును. ఏలన, ఇంగ్లండులో మరియెవరికిని హిందూదేశము గూర్చి యంత యాధునిక జ్ఞానము లేదని చెప్పవచ్చును. కమిషనుయొక్క యావత్తు రికార్డుబట్టి, ఏ మార్గ మవలంబించ వలయునో గ్రహింప వీలగును. అన్ని పక్షములవారును ఈ విషయమున గర్వము చెందవచ్చును. హైందవ సమస్యను పక్షపక్ష గావించగూడదని, ముప్పది సంవత్సరములక్రిందట లేకీ అను చరిత్రకారుడు వ్రాసియుండెను. చివరవరకు, హైందవప్రశ్నను పక్షపక్ష గావించకుండ నుండునెడల, సగము చిక్కులు వెంటనే దొలగిపోవును. ఇంతియగాక, మూర్ఖపు పట్టుదలగల భారతీయులు తమ పట్టుదలను విడనాడెదరు. హైందవపక్షములు, బ్రిటీషు భేదముల నాధారము చేసికొని సామాన్యముగ ప్రవర్తించుచుండును."

లండను టైముస్పత్రిక వ్రాసిన పైవాక్యముల బట్టి, కాండుటేబిలు సమావేశమునందు వివిధ బ్రిటీషు పక్షములకును ప్రాతినిధ్యమును సమ కూర్చుట కెంతటి యాందోళనము జరిగెనో యూహింపవచ్చును. ఆందోళన కారకులకు, లేబరు ప్రభుత్వమువారి కేకారణముచే నయిననేమి తొంగి పోయిరి. గ్రహం పోలుగారు సూచించిన సమాధానము విశ్వాసము బుట్టించజాలదు. కాండుటేబిలు సమావేశము వలన, ఏమయిన లాభ ముండునేమో నని యూహించినమితవాదులకు గూడ, నిరాశ గలిగెను. సెరల్ వాడుప్రభృతులు నిరాశజూపిరి. త్రిపక్ష ప్రాతినిధ్యము నిచ్చుచో, తాము కాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలజాల మని, మితవాదపక్షమువారు చెలిపెదరో లేక ఎట్టి పరతుతో బనిలేకుండ సమావేశమునకు వెడలెదరో, ముందుగాని తెలియదు. మితవాదపక్ష సంఘ మి విషయమును విచారించుటకు త్వరలో గూడనున్నది. వీరు, హిందూదేశ కారణమును కాపాడెడి నిర్ణయము గావించెదరుగాక యని కోరదము.

ఈ జిప్టు

ఈజిప్టులో రాజ్యాంగవిధానమును పాటించక, పార్లమెంటుసభను నిరుపయోగము గావించి, ఎన్నికలను జరగనియకజోవుటచే, నహస్ పాఠా గారు రాజీనామా నిచ్చిరి. వీరి పట్ల పార్లమెంటుసభ విశ్వాసము జూపియుండెను. క్రొత్త ప్రధానమంత్రి యగు సిద్ధీ పాఠా గారు పరిపాలనకారమును వహింపగనే, ఈజిప్టులో అశాంతి పెరిగి, అల్లరుల కడ మిచ్చెను. బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు అల్లరుల వలన విదేశీయుల కెట్టినష్టము గలిగినను, సిద్ధీ పాఠాగారు, బాధ్యత వహింపవలయునని, సందేశ ముంపిరి. దీనికి తోడుగ రెండు యుద్ధనౌకలనుగూడ పంపిరి. సిద్ధీ పాఠాగారు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ఆంతరంగిక కలహములలో జోక్యము కలుగజేసి కొనుట పాడిగాదనియు, విదేశీయుల కెట్టియష్టవము తటస్థింపలేదనియు, యుద్ధనౌకలను పంప నవసరము లేదనియు, జవాబిచ్చిరి. నహస్ పాఠాగారు

ప్రస్తుతస్థితి కంఠకు సిద్ధిపాఠాగారి వైఖరియే కారణమనియు, రాజ్యాంగవిధానమును నిరాదరించుటవలన ఇట్టిస్థితి సంభవించినదియు, సూచించిరి. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు రాజ్యాంగవిధానగౌరవమునకు లోబడ్డది, ఈజుప్టుప్రజల కోర్కెలను నఫలపరచుటకు ప్రయత్నించుచో, ప్రస్తుతస్థితి చక్కబడగలదు. అంతర్యలహములను పెరుగనిచ్చుచో, సమాధానావకాశము దూరమగును.

వల్లభాయి పతేలుగారు : రాజీవరతులు

వల్లభాయి పతేలుగారు బొంబాయిలో గావించిన ప్రసంగము బట్టిచూచిన, వారుగూడ గౌరవప్రదమగు సమాధానమున కనుకూలులే యని విచిత్రము గాగలదు. తమకు ఇంగ్లండులోగాని, ఇంగ్లీషువారిలోగాని, ఎట్టితగాదా లేదనియు, భారతీయుల కోర్కెలు నఫలపరచబడునను అభయము వెలువడుచో, తాము రాజీవరతులకు సంసిద్ధులమే ననియు, వల్లభాయి పతేలుగారు చెప్పట జూడ, కాంగ్రెసు పక్షము హేతుమార్గమును విడనాడెనని నిందించుట కట్టి కారణము గనుపించదు. వల్లభాయిగారు కోరిన వాగ్దానమునే, మితివాదులును తదితరపక్షములవారును గోరిరి. ప్రజల కిప్పుడు గావలసినది, వాంఛా సాఫల్యముగాని, శుక్కుపియములు గావు. ఆ సంగతినే వల్లభాయిగారు తేటపరచిరి. వీరి కోర్కెను నెఱవేర్చుచో, ప్రస్తుతసమస్య పరిష్కారము గాగలదు. వీరి సోదరులగు విశలేభాయి పతేలుగారు కాశీలో మాళవ్యాగారి యధ్యక్షత క్రింద నుపన్యసించుచు, గాంధీమహాత్ముని కొక్కనికే హిందూదేశము తరపున సమాధానమువ్రాసుటకు శక్తి గలదనియు, మహాత్ము డిదివరకు కారాగృహము నుండి బెలిసిన రాజీవరతుల నామోదించిన మితవాదు లిప్పుడు, మరల వెనుకకు లోపుట పాడి గాదనియు, నుడివిరి. ప్రస్తుతసమస్యపరిష్కారము నులభసాధ్యమే. కాని, ఇంగ్లండు హృదయపరివర్తనము జూపినవెంటనే, పరిష్కారము నులభసాధ్యమగును.

నర్ సి. వి. కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు

నర్ సి. వి. కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు హైకోర్టు న్యాయాధిపతిస్థానమునుండి, విరమించిరి. వీరు నిష్పక్షపాతహృదయ లనియు, ఓరిమిగలవారనియు కాంత స్వభావులనియు, సర్వాస్యేషగా తత్పరులనియు, పేరుగాంచిరి. ఇట్టి వారిపట్ల న్యాయవాదులును న్యాయాధిపతులును గూడ కృతజ్ఞత జూపుట వింతగాదు. తమకు చేకూరిన విశ్రాంతిసమయమున, తమ కభిరుచిగల సంస్కృతవిద్యాభ్యాసమునకై కాలమునంతను వినియోగించెదమని, వీరు వాగ్దానముజేసిరి. వీరు తమ తిరిగికాలమును నద్వినియోగపరచి, చిరకాలము ఆయురారోగ్యముల సనుభవించెదరు గాక యని కోరెదము. ఇట్టివారు రౌలెటురిపోర్టులో నెటుల సంతకముబెట్టిరో తెలియదు. రౌలెటురిపోర్టు న్యాయ శాస్త్రమర్యాదలకు కడు విరుద్ధమని, ప్రాజ్ఞులంగీకరించెదరు. దీనిపట్ల దేశము చూపిన విముఖతవలన, ప్రభుత్వమువారు దీని నుపసంహరించుకొనవలసి వచ్చెను. ప్రస్తుతసమయమున, దీనిని మించిన న్యాయభంగము జరుగుచున్నది. అసాధారణచట్టములు మూమూలుచట్టముల సత్తిక్రమించుచున్నవి. న్యాయ

శాస్త్రవేత్త రీతయయమున, న్యాయశాస్త్రమర్యాదల కెట్టిభంగము కలుగకుండు కాపాడుట యవసరము. కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు రౌలెటుకమిటీ రిపోర్టు నేకారణముచేత ఆమోదించినను, దేశమునం దికమిద న్యాయవిధానమున కెట్టిభంగము కలుగకుండు కాపాడుటకు యత్నించి కృతాంశులయ్యెదరు గాక యని కోరెదము.

యర్రవాడా జయిలు : కద్దరు నిషేధము

యర్రవాడా జయిలుకు వెడలు ప్రేక్షకులు గాంధీజీని మాత్రమే గాక, కద్దరును గూడ ధరింపగూడదని, సూపరింటెండెంటుగారు ఉత్తరు విచ్చినటుల బెలియచున్నది. ఇటీవల నాక ప్రభుత్వపు పెన్షనరు కద్దరు దుస్తులతో వెడలగ, వారిని లోనికి బోసేయలేదని, బొంబాయి శాసనసభలో బెలుపబడెను. కద్దరు దుస్తులు రాజకీయచిహ్నము గలవి గాన నిషేధించబడినటుల, బొంబాయి శాసనసభలో హోంమెంబరుగారు బదులు చెప్పిరి. కద్దరుకు రాజకీయ ప్రాముఖ్యమే గాక, ఆర్థిక ప్రాముఖ్యము గూడ గలదని తెలిసిన విషయమే. పెక్కు సంస్థానములలో కద్దరుకు ప్రాత్యాహమొనగబడుచున్నది. మైసూరు దివానుగారుగూడ కద్దరును తాము ధరించెదమని వాగ్దానము జేసిరి. ఇట్టి స్థితిలో, కారాగృహ నిర్బంధితులే గాక, వారిని చూడబోయినవారు గూడ కద్దరును ధరింప గూడదనుట, ఎంతచోద్యమో యూహించనచ్చును.

బొంబాయి : బహిష్కారము

బొంబాయిలో విదేశవస్తు బహిష్కారము బాగుగ వ్యాప్తి గాంచినటుల, బహిష్కారసంఘ కార్యదర్శిగారు తెలిపిరి. నలువదియైదువేలమంది వర్తకులు బహిష్కారప్రతిజ్ఞ గైకొనిరట. దీనికంతకును, బహిష్కారసంఘమువారి కృషియే కారణమయ్యెను. బొంబాయిలో గల నూటయైదిమిది వణిస్సంఘములలో, ముప్పదిరెండు సంఘములను మాత్రము బహిష్కారసంఘమువారింతను సమీపింపలేదు. పనితొందరలే యందుకు కారణ మయ్యెను. ఈ సంఘములచేత బహిష్కారప్రతిజ్ఞను గైకొను నటుల తేయుటకు ప్రయత్నములు త్వరలో జరుగునని, ప్రచురింపబడెను. మొత్తముమీద జాతీయోన్యమము, స్వదేశవస్త్రభిమానమును పూర్తిగ బెంచె ననుటకు నందియములేదు. విదేశవస్తువుల కాటకట్టయి, ఆధునిక నాగరికమునందు ముందడుగు వైచిన బొంబాయినగరమునందు, ఇట్టి యభిమానము పెరుగుట, గమనార్హము.

బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారపత్రము :

బొంబాయి ప్రభుత్వము బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారము గూర్చి ప్రచురింపబడిన కరపత్రమునకు జవాబుగ, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు కరపత్రములను ప్రచురించిరి. డెబ్బది నాల్గువేల కరపత్రములను వీరు ముద్రించి, పోలీసువారిచే పంచి పెట్టించినటుల, హోంమెంబరుగారు బొంబాయి శాసనసభలో బెలిపిరి. ఇట్టి చర్య పట్ల బొంబాయి వణిక్కులలో నేమి, తదితరులలో నేమి తీవ్రమగు అసమ్మతి బెలుపబడెను. తుట్టుతుడకు, ప్రభుత్వ కరపత్రములను పంచిపెట్టుట మానివేయబడెను. ప్రజాశక్తి

కాశీ నాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కారాగృహవాసము
నేటికి 92 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

యములకు విరుద్ధముగ పాలకులు ప్రచారము నలుపుటవలన, వారికి విశేషస్వస్థము గలుగుచున్నది. పరిపాలన విధానము పట్ల అసంతృప్తి పెరుగుట కిది మార్గ మగుచున్నది. ప్రజలకోర్కెలను పాలకులు నఫలపరచినపుడే, ఉభయాలమధ్య గల ఎడబాటు తగ్గును.

సుర్వాదలోపము

ఇటీవల రాజప్రతినిధిగారు సెలవు తీసుకొని పంపినందు లర్పించుచు బదులు పంపిరి. జయకరుగారిని "క్రియమగున జయకరుగారూ" అని సంబోధించిరి. రాజప్రతినిధిసంఘటి పాలకశ్రేణుడు ప్రజాప్రముఖుల సీరిటిగసంబోధించుట భావ్యముగ లేదనియు ఇందువలన రాజప్రతినిధిగారి గౌరవమునకు లోపము వాటిల్లెననియు, బొంబాయి సివిలునర్వీసు యుద్యోగి యొకరు సూచించినటుల, ఇండియను డెయిలీమెయిలు పత్రికలో నొకలేఖ ప్రచురింపబడెను. ప్రజాప్రముఖులపట్ల సామాన్యమర్యాద జూపుటగూడ లోపమని ఎంచెడి సివిలునర్వీసు ఉద్యోగులు భారతీయులకు స్వచ్ఛాపాలనపు హక్కుల నొనగుటకు సమ్మతించ కుండుటలో నాశ్చర్యమేమి గలదు?

జీవను కష్ట పంచెములు

జీవను కష్ట తెన్నినుపంచెములలో, మరల అమెరికా ప్రాన్సులే కడపటిపంచెములకు నిలిచెను. మిగిలిన దేశములవారి రోడిపోయిరి. ఇటీవల జరిగిన వింబిల్డను పంచెములలో అమెరికా ప్రాన్సు నోడింప గలిగెను. ఈమాట ఫలిత మెటులుండునో చూడవలయును. మరల అమెరికాయే గలుచుచో, కొంత కాలమువరకు ఫ్రెంచిద్రోణ యడుగున బడక మానదు.

నర్ లేబబహదరు సప్తాగారు

గాంధీమహాత్ముని సందర్శించుటకు బొంబాయికి బయలుదేరుట ఆలశాబాదు, జూలై 20:— జయకరుగారిలోగూడ ఎరవాడ చెరపాలకువల్ల మహాత్మునితో సంభాషించ నిమిత్తము చేదు పుడయమన పత్రాగా రిటూండి బొంబాయికి బయలుదేరిరి. (ఆ. తె.)

దశీ. శాస్త్రి కానుండి
11 మంది పలంటీరులు వచ్చుట

నేడు కరగోలా స్టీమరులో బొంబాయి చేరుట బొంబాయి, జూలై 19:—కర్ణాటకనుంచి, వి. ఎం. క. రాగార్ల నాయకత్వముక్రింద దక్షిణాఫ్రికానుండి బయలుదేరి 11 మంది పలంటీరులు నేడు ఉదయమున 11 గంటలకు కరగోలా స్టీమరులో బొంబాయి చేరిరి. వీరిలో 4 గురు సిక్కులు 5 గురు హిందువులు, ఒకడు మహమ్మదీయుడు. వీరు వెంట బొంబాయి కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు వెళ్లిరి. వీరి నంది పలంటీరులుగా నమోదుచేసిరి. (శ్రీ తె.)

తిరువాంకూరు యువజన సమావేశము

కజిన్సునతి యధ్యక్షుల వహించుట

నాగకోయిల్, జూలై 20:—నూర్జిల్ కజిన్సునతి యధ్యక్షుల క్రింద నేటియందును తిరువాంకూరు రాజ శ్రీకృష్ణయ్య వజ్ర సమావేశము జరిగెను. బాతీయ ప్రార్థనలతో కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. ఆచార్య పంపాధ్యక్షులచేత సత్కారములు జరిగినవి. ఆచార్యులు కళింగియ సహాయమును గావించుచు, ప్రతినిధులకు స్వాగతి మొసంగిరి. యజమానుల పెదగొంతును సమస్యలనుగూర్చి అధ్యక్షురా బంపనొసంగెను.

విషయవర్గము సభ 9-30 ఘంటలకు సమావేశమయ్యెను. పృథ్వీ, నిర్మల మతవిద్య, అస్పృశ్యతా నిర్మూలనము, వివాహ సంస్కరణము మొదలగు విషయములను గూర్చి తీర్మానములు గావించబడినవి. (ఫీ. పే.)

శ్రీరంగం వాలంటీర్లకు శిక్ష

తిరువానాపల్లి, జూలై 20:—శ్రీరంగంలో 144 నెక్ల ముల్లంఘించినందుకు అరెస్టుచేయబడిన ఆరుగురు వాలంటీర్లలో ఆర్యులపేర్లై, నారాయణస్వామివాయుడు, రాజగోపాలం పిల్లై, కరుప్పల్లెపిల్లైగార్లకు నలుగురికిని బోర్డులో పాఠశాలలో ముందుంటున్న విధింపబడినవి. ముహమ్మద్ సానిబా, పొండ్యోక్ పిల్లైగార్లకు ఒక యేడాదివరకు సత్ప్రవర్తన గలిగియుండుటకై బామానిచ్చినందున విడిచిపెట్టిరి. (ఆ. పే.)

కళాశాలాధ్యక్షునికి వీడ్కోలు

కోయంబటూర్, జూలై 20:—గిండి (?) కళాశాలకు బదిలీ చేయబడిన కే. ఎస్. ప్రతాపచార్యుర్రాజుకి ప్రభుత్వ కళాశాలయందలి యాధ్యాపకులను విద్యార్థులను పీడించుట వినుకొనంగిరి. వీడ్కోలు పత్రము సమర్పించబడినవి. మరణాధ్యక్షులకు సాంబమూర్తిగారి సందర్శనకు సభ్యత్వము వహించిరి. (ఆ. పే.)

మూలానా ఆబ్దులు కలాం అజదుగారు

సిలహట్ట, జూలై 16:—ధిల్లీలో మూలానాగారికి చాల తొందరపనులు ఉండుటచే ప్రస్తుతము సిలహట్టకు రావాలని తెలియచున్నది. (ఫీ. పే.)

తిరువానాపల్లి అరెస్టులు

తిరువానాపల్లి, జూలై 20:—నిన్నటి ఉదయం నలుగురు వాలంటీర్లు 144 నెక్లను ధిక్కరించుటకై భజనములు ఆరెస్టుచేయబడినందున అరెస్టుచేయబడిరి. 188 నెక్లనుక్రింద వారికి డి. రి నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. (ఆ. పే.)

గాంధీజీపీ నిషేధము

కాంచీపురంలో విద్యాలయాధికారులకు సూచనలు కాంచీపురం, జూలై 20:—కాంచీపురంలోని నన్ను ప్రామాణ్య అధికారులకు గాంధీజీపీలను ధరించిన విద్యార్థులకు మూలములోని రాసినట్లుండ కేయవలయునని జిల్లా ఆఫీసరుగా రోక సమర్థులకు పంపిరి.

తక్షి ఉత్సవము

నిన్ను సాయంకాలము రి గంటలకు దేవరాజస్వామి ఆలయమునందుండి తక్షి ఉత్సవ మొకటి బయలుదేరినది. తండు వండుల ముండు తక్షిలపై నూతనముల వడచుచుండిరి. చాలమంది ఉత్సవముచేట బోధుచుండిరి. పృథ్వీకిని మధ్యపాననిషేధమునకును సంబంధించిన ప్రకటనపత్రములు, రాట్టమునకును ముహూర్తాని చిత్రపటముగూడ ఉత్సవములోనుండెను. సాయంకాలము ఆరుగంటలకు పెద్దది హితంగపథ జరిగినది. 5000 మంది సభకువచ్చిరి. కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు డాక్టర్ పి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు హాజరైరి. శ్రీయుతులు చక్కలై, సి. వి. నరదాచారి, నారాయణశాస్త్రిగారు ప్రస్తుతరాజకీయస్థితిని గూర్చి భారతదేశము పంపటి విశేషవాణిజ్యములనుగూర్చియు సుపన్యసిందిరి. (ఫీ. పే.)

మధుర పోలీసుకాల్పులు

మరియొక మరణము

మధుర జూలై 20:—మధుర పిడిటెంకు సందర్భమున పోలీసులచే తుపాకీకాల్పులకు గురియైనవారిలో ఒక ధనువాదర్ మొహమ్మద్ అనునతడు నిన్న ఇచ్చటి ఆసుపత్రిలో మరణించెను. పిడిటెంకు ఆరంభించి ముద్ర లిప్పటికి ఇద్దరు మరణించిరి. మరొకరికి అనుపత్రిలో అపాయకం మొనరితలగా తూర్పున తిరిగిపోయెను. (ఫీ. పే.)

న్యాయస్థానవార్తలు

రాజమండ్రి జాతీయ పతాకపు కేసు

హైకోర్టునందు పిటిషను దాఖలుచేయుట

విచారణ రాగలవారము వాయిదా వేయబడినది రాజమండ్రి నివాసులు, న్యాయవాదులు నగు శ్రీ దేవత శ్రీరామమూర్తిగారు తమ యింటిపై జాతీయపతాకమును ప్రతిష్ఠించియున్న సందర్భములో వారిపై క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడు 144 వ కేసుక్రింద ఉత్తరువు జనంగబడి యుండెను. సడల ఉత్తరువును రద్దుచేయవలసినదిగ శ్రీ శ్రీరామమూర్తిగారు పిటిషను తెట్టుకొని పిటిషను కోర్టు కేయబడుటచే వారు నేడు హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి. నుండరం చెట్టిగారి సమక్షమున ఆపీలుజేసిరి. డి. బి. టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు పిటిషనరు పక్షమున వాదించిరి. పిటిషనరు లీక్రిండి హేతువులపై ఆపీలు గావించిరి.

- (1) క్రింది కోర్టువారికి ఎక్కువార్త ఉత్తరువు నోసంగటకు అధికారము లేదు. (2) 144 వ కేసుక్రింద ఎక్కువార్త ఉత్తరువు నోసంగటకు అగత్యుచు విషయ మేమియు లేదు.
- (3) ప్రైవేటు (ప్రభుత్వ) భవనములపై జాతీయపతాకముల పెట్టుటవలన కాంటికి భంగము కలుగుట లేదనుచు, కాంటిరు పిటిషనరులు (పోలీసువారి) జనంగిన సాక్ష్యముపై నేనను కోర్టువారి యుత్తరువును రద్దు జేసి యుండవలసి నది.
- (4) 14-7-80 లేదని యొసంగబడిన ఉత్తరువుల రికార్డు పిటిషనరు పరిక్షించుటకు లభ్యము గానందుచేత క్రిందికోర్టువారు గావించిన యుత్తరువు అక్రమము. (5) ఈవిషయమే సమాచారమును తెలిపినట్టిగాని, ఈవిషయముల నెరింగి మాట్లాడ జాలినట్టిగాని పోలీసు ఉద్యోగుల నెవ్వరుగాని పరిక్షించబడవలసిన ఆకారముపై క్రిందికోర్టువారి యుత్తరువును రద్దు జేసి యుండవలసినది.

వాదనలు

డి. బి. టి. రామచంద్ర అయ్యగారు పిటిషనరుల తరపున వాదించుచు పిటిషనరు యింటిపైనున్న పతాకము 1921 సం. నుండి ఆరంభ ఉండియుండెననియు, అపతాకము నిపుడు తీసివేయుటకు గల ప్రత్యేక కారణము చెప్పియు లేకుండెననియు పలికిరి.

న్యాయమూర్తి నుండరం శెట్టిగారు:—అపతాకము మూలముగ ప్రతిష్ఠించబడినది కాదు. కాని యంతకాలము నుండి పతాకము పరిశుభ్రము గ్రాత్ర స్వభావ ముతోపింపబడి యుండవచ్చును. డి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారింకను వాదించుచు మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువు మరొక థిరున ఉండెననియు, పిటిషనరు యింటిపైనున్న క్రిమినల్ పతాకములను కొండరు దుండగిండు పోలీసులను వారిని బాధించుట కపకాక మొసంగబడునని ఉత్తరువునందు కలదనియు, ఉత్తరువు స్పష్టముగ లేదనియు, వారిని అనగా పతాకము లెత్తబడిన ఇండ్లనుగురించి యని అర్థమునననియు, కాని మేజిస్ట్రేటుగారు రండులకు ఆమాట ప్రమాదవశమున వ్రాయబడెననియు, అయిండ్లలో నివసించుప్రజలకే యను సభ్యమును మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పి రనియు వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి:—అది జాతీయపతాకమైనదో అందుచే పోలీసులు, దుండగిండును అపతాకము నెత్తినవారి నెండులకు బాధించవలయునో కారణ ముహింపలేకపోయినాను.

శ్రీరామచంద్రయ్యగారు:—నాకును గల చిక్కు అప్పటికే. మేజిస్ట్రేటుగారు పోలీసువారి ఉత్తరువున కరము చెప్పి బయటించుచుండుటవలన తా మేమి వ్రాసిరో మేజిస్ట్రేటుగారికి తెలియలేదు.

న్యాయమూర్తి:—ప్రభుత్వమువారి పట్ల అనుకూలముగ లేనివారు జాతీయపతాకము నెగురై చినపుడు ఈ పోలీసులు వారిని బాధించుటకు కారణమేమి? ఈ పోలీసులు, దుండగిండువరకు?

శ్రీరామచంద్రయ్యగారు:—వా రెవరో ఎవరికిని తెలియదు. ఉత్తరువు చాల అస్పష్టముగ నుండెను. మేము పోలీసునిపార్టును చూచుట కనుమరి కొరగ ముఖ్యముల దరఖాస్తు తెట్టుకొనుమిరి. కాని మేము పిటిషను తెట్టుకొనగ రిపార్టును మా కొసంగ నిరాకరించిరి. రిపార్టు ఎట్టిదో ఎవరికిని తెలియదు. అసలు రిపార్టు ఉండెనో లేదో మే మెరుంగము. మరొక విషయమేమనగా ఈయుత్తరువు నోసంగిన మేజిస్ట్రేటు పెండుకూను మేజిస్ట్రేటు. ఇట్టి యుత్తరువుల నోసంగటకు వారికి ప్రత్యేక ధికార ముండవలెను.

న్యాయమూర్తి:—ప్రభుత్వమువారిచే ఇట్టి ప్రత్యేకాధికారము బడికియొప్పులు మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పుచున్నారు.

శ్రీ రామచంద్రయ్యగారు:—నామాన్యపరిస్థితులలో ఆ ఉత్తరువుల వలన నాకు.

కాని ఈ దినములందు ముం చెప్పుదో పెండుకూను మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడునన్న ప్రతిమేజిస్ట్రేటును ఇట్టి యుత్తరువుల గావించుట కధికారమొసంగబడునని మేజిస్ట్రేటుగారు తలంచినట్లుతోచుచున్నది. ఉత్తరువు విషయమై మరొక విధముగ మాకు తెలిసినందున అట్టి అధికారప్రభుత్వమును పరిక్షింపవలె నని నేను కోరుంటిని. కాని కాని అసలు ప్రతి లభింపలేదని మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి. ఈ యుత్తరువుపై పిటిషనరుకు పరిశుభ్ర యొసంగినందుచే కలుగగల ప్రమాదమేమి? మరొక విషయ మేమనగా, ఈయుత్తరువు జారీచేయబడినవారిలో నల్లకుల తమ యిండ్లపై నెన్నడును పతాకములను ప్రతిష్ఠించి యుండలేదు ఈ విషయమును పోలీసువారు తమ సాక్ష్యములలో నిరాకరించియుండలేదు. పిటిషనరులలో మరొక రిపోర్టు మునందేలేరు (నవ్వు) అట్టి యారు, పేరుగల మనుజులెవరును లేనేలేరు. ఉత్తరువు జారీచేయబడినవంటనే పిటిషనరు తన యింటిపైనున్న జెండాను ఎత్తిజేసిరి. ఈ విషయము లన్నిటను మా సాక్ష్యము నిర్ధారణగ యున్నది. పిటిషనరులకు బాధ కలుగునని అధికారులు చెప్పెదరు. మా కెట్టిబాధయును కలంగలేదు. మేము నురక్షితముగా నున్నా మని పిటిషనరు లనుచున్నాడు.

న్యాయమూర్తి:—చట్టమునకు లోబడి వర్తించువారిని సంరక్షించుట ప్రభుత్వవిధి కాదా?

శ్రీ రామచంద్రయ్యగారు:—బేను. న్యాయమూర్తి:—ఎట్లైతే నను ఈ పతాకము పెట్టుట వలన ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగుననికదా, ఇంచిత యధిప్రాయము?

వకీలు:—కావచ్చును.

న్యాయమూర్తి:—మేజిస్ట్రేటుగారు రీయుత్తరువునోసంగుటకు గల కారణ మేమనగా హత్యాదినములం దీపతాకము లెత్తబడిన దుకాణములు మూయబడి యుండుటచే మరీలును, తదితర పోలీసులను ఈ దుకాణములను కొల్లగొట్టుదురని మేజిస్ట్రేటుగారిచే తలంపబడినది.

శ్రీ రామచంద్రయ్యగారు:—కాని ఈపిటిషనరు ఇల్లు దుకాణముకాదు. వకీలింకను దుకాణదారులు కాలేరు. (నవ్వు) దుకాణదారులును తమ కేమిబాధ కలిగినట్లు చెప్పియుండలేదు అని పలికిరి.

న్యాయమూర్తి:—పలికె ప్రాసీక్యూటరుకు నోటీసును పంపుటకు ఉత్తరు వొసంగి, రాబోవువారమునకు వాయిదాజేసిరి.

డి. బి. టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు, గంటి లక్ష్మన్న, పి. వి. నల్లభాచార్యులు, డి. వి. శ్రీనివాసాచారి, జి. చంద్రశేఖరశాస్త్రిగార్లు పిటిషనరులపక్షమున వాదించిరి.

బొంబాయి శాసన సభాంతము

అధ్యక్షుని సభ్యులు పొగడుట

పూనా, జూలై 19:—నేటి యందుము జరిగిన సభలో బొంబాయి శాసనసభయొక్క కడపటి సమావేశము ముగిసినది. విశేషము చర్చ లేకనే భనము కొరకు చేయబడిన యదనపుడిమాండ్లంగీకరింపబడినవి. కోడ్ల యభివృద్ధికొరకై పది లక్షల ముప్పుదనానుగంట రూప్యములును, అదనపు పోలీసుకొరకై 15 లక్షల రూప్యములును, కొరబడినవి. వీనిలో మొదటి మొత్తము పెట్రోలు పన్ను నుండి రాగల యాదాయములో నుండి గైకొనబడును. రిజిస్ట్రేషన్ చట్టమును, యభిప్రాయభేదముల కవకాక మొసంగిన యితర చట్టములు కొన్ని యు మూడవసారి యామోదించబడినవి.

వీమ్మల సభ్యులు శాసన సభాధ్యక్షుని నిన్నుక్షిక బుద్ధి మర్యాద, సామర్థ్యము మున్నగు సుగుణముల కేర్పొని, వారిని పొగడిరి. అంతట సమావేశము ముగిసెను. ఈ నెలఖరన శాసనసభాంతము ప్రకటించబడును. (ఆ. పే.)

118 క్షమాపణ కోరినట్లు

ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి

(న్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, జూలై 21:—కానన్లోంఘనము సం దర్శనమున అరెస్టుచేయబడిన వారిలో 118 మంది విచారణకు పూర్వమే తుమాతన కోరినందున విడచిపెట్టబడిరి. విచారణ ముగిసి తీరుల వనభవించుచున్నవారు 9 నురు గూడ అట్లే తుమా పని గోరి నందున విడచి పెట్టబడిరి. వీరందరు యికముందు కానన్లోంఘనోద్ద్యమమునందు పాల్గొనునని ప్రాతమాలకముగ తెలిపినందున క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోడు 401 నెక్లను ప్రకారము ప్రభుత్వమువారు విడిచిపెట్టిరి.

ఉదకమండలము సగటులోని రాత్రులందు పెద్దపులి యొకటియు, అడవి కుక్కలు కొన్నియు వచ్చుచున్నవి. ఏకాక్షిణికమున మృతములగును. (జి. పే.)

రాజప్రతినిధి ప్రసంగమును కాంగ్రెసు నాయకులు నిరసించుట

శ్రీయుత వి. జే. పటేలుగారి ఉపన్యాసము

బెనారస్ జూలై 17:-

ఇదట పురమందిరావరణమున పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారి ఆధ్వర్యమున బహిరంగసభ జరిగినది. అతడు కొద్దిగా వర్షము పురియుచుండెను గూడ 25000 మంది పౌరు ల శ్రమములచేట సమావేశమైరి. వారిలో కొన్ని వేలమంది స్త్రీలు గూడ నుండిరి. బాలబాల్యవాదాను, అచార్యశ్రవణగార్లు మున్నగు ప్రముఖు లందరూ వచ్చిరి. ఈ సల 9 వ తేదీని రాజప్రతినిధి యొసగిన ఉపన్యాసమును గూర్చియే విశ-భాయి కటేలుగారు మాటలాడిరి. "1-11-1929 ని రాజప్రతినిధి తెలిపినవిషయములు అతడు మరల నిపుడు తెలిపిన విషయములకు విరుద్ధములుగా నున్నవి. చెరసాలలో గాంధీగారు స్టాంపులపైగా తేలిపిన మరతులను విశవాద నాయకు లందరూగూడ నామోదించిరి. ప్రజలకు మామెరి త్యాసము లేదుగాన ప్రజల పక్షమున మాటలాడదగినవాడు గాంధీగారి యొక్క అని గూడ వారు తెలిపిరి. అట్టి విశవా దులు యంత శ్రీమముగానే తమ అభిప్రాయముల నెల్లల మా ట్యకొనగలిగిరి" నేను గ్రహింపజాలకుండ నున్నాను. విశ వాదులు రాండుటేలిలు సభకు వెళ్లిన వెళ్లినదగాక. అచట గూడ నిష్కపటముగా నిజస్థితిని అనగా ప్రజలకు తమపైని విశ్వాసము లేదను విషయమును స్పష్టముగా నెరిగింపుకొనెనను తెనుదీయకుండగలరా? " సేమ భారత ప్రజలకు నిజమైన ప్రతి నిధులముగాము. ఇప్పుడు చెరసాలలో నున్న వారును లాటికెట్టు లకు తల తొగ్గుచున్న వారును మాత్రమే భారతీయ ప్రజలకు నిజ మైన ప్రతినిధులు. గాంధీగారి ప్రజలకు నాయకుడు. పటేలు, మాలవ్యగార్లు మున్నగువారు మరెవ్వరూ గూడ నాయకులు గారు. గాంధీగారి కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసే గాంధీగాడు. 88 కోట్లమందిని గాంధీగారిక్కడే నిజమైన ప్రతినిధి." అని విశవాదులు నిజస్థితిని వెల్లడించుటయే. వారి కేపును ముఖ్యకర్త వ్యమెయున్నది. సమరమున పాల్గొనిన వారుగూడ సమర ముతో జెట్టి సంబంధమును లేనివాడు సంధిమరతులను గూర్చి చర్చించుట యెట్లనైన జరుగునా? రాజప్రతినిధి ప్రకటించిన యేడు ఆర్డినెన్సులను గూడ అనవసరమైనవే. పోలీసువారును సైనికులును చాల అనుచితములగు కార్యములను చేసిరి. స్వరా జ్యము లభించువరకును గూడ ప్రజలు తమయుద్ధమును సం పూర్ణత్యాగముతో సాగించుచునే యుండవలెను అని వి. జే. పటేలుగారు నడిచిరి. (అ. ప్రె.)

మాకోర్కెలను నెరవేర్చెదమని ఆంగ్లదేశమువారు వాగ్దానము చేసినచో నేను సమ్మతించెదను

నర్తారు వల్లభాయి పటేలుగారు రాజప్రతినిధి ప్రసంగమునకు ప్రత్యుత్తరము నొసగుట

బొంబాయి, జూలై 20:- నేటితో బొంబాయిలో కాంగ్రెసువారము పూర్తియగుటచే నేను సాయంకాలము ఎస్సెస్సేను మైదానమునందు బహిరంగసభ జరిగినది. "మాకు ఆంగ్లేయులతోను ఆంగ్లదేశముతోను యెట్టి వివాదములేదు. మాకోర్కెలను నెరవేర్చెదమని ఆంగ్లదేశము వారు వాగ్దానము చేసినచో నేను రాజీక సమ్మతించెదను. కాని బొంబాయికాసభలో గవర్నరుచేసిన ఉపన్యాసమునుబట్టి మాడగా రాజీనిగూర్చి ఆగించుట కెట్టి ఆసద్దమనుగూడ వారు కనబడలేదు. "సత్యాగ్రహము దౌర్జన్యకరము. సత్యా గ్రహము దొంగలు ఎంచకులు" అని సర్ ప్రెజ్డిటు పయ్యప్ప గారు నూచించిరి. ఇట్టిస్థితిలో సమాధాన మెంతమాత్రమును కలుగజాలదు. మాము దీక్షతో సత్యాగ్రహమును సాగించు చున్నచో మానవరతుల నన్నిటిని నెరవేర్చుటకు వారు సమ్మ తించుట అతిశ్రీఘముగనే జరుగగలదు. నిరపరాధులనుగూడ పోలీసువారి డెబ్బలకు గురియైనందులకు రాజప్రతినిధి చాల సంకాపమును వెల్లడించుట ప్రశంసనీయము" అని నర్తారువల్ల భాయిగారు నడిచిరి (అ. ప్రె.)

శివపురం బొంబుకేసు కలకత్తా, జూలై 19:- ప్రత్యేక సంఘమువారియెదుట శివ పురం బొంబుకేసు విచారణలో విద్యాసాగరు కారేజి విద్యార్థి కేంద్రవాగ్దానముగా సాక్ష్యము చేలిసిరి. ముఘోహను అనువాడు బొంబుకేసుకు తేసెనియో, అతడే వివరవని ఈ కు చెప్పె ననియు, పూర్వాయుధావమువద్ద తాను తరగిన ముఘోహను మారుచుండెనాడ ననియు చెలిసిరి. ముఘోహ ను కాంగ్రెసు వాలంటీరిని తెలిపెను. అతని ఉద్దేశము తనకు తెలియదనెను. (అ. ప్రె.)

మోటారు ప్రమాదము

డా|| శ్రీపాది సుబ్బారావుగారికాలు విరుగుట డా|| శ్రీపాది సుబ్బారావుగారు మొలూపూరు మండల కన్ను అయ్యుకొవల వీధిలో నున్నవారు గురువారమునాడు తమ మోటారుపై కిక్కిరిస్తే నాలువీరాచారిముదిలి సీసెంజి బోవుచుండగ, దామోదరం అనువారతడు నడుపుచుండిన ఎం. సి. సి. 1980 నెంబరు మోటారుకారు మోటారుపైకిలంతో డీకొనెను. డా|| సుబ్బారావుగారి కుడికాలి ఎముక విరిగెను. వెంటనే డా|| ఎన్. రంగాచారిగారి వైద్యశాలకు గొంపూబడికి. అచట చికిత్స జరిగెను. నేటికి ఇంజుక నిమ్మలించెనని తెలియు చున్నది.

రాబోవు శాసనసభ యెన్నికలకు

చెన్నపురి శాసనసభకు రాబోవు యెన్నికలలో చెన్నపురి శాసనసభకు కూర్చు గోవాలో నునాచుట్టయేతర నియోజక వర్గము తరపున అభ్యర్థిగ నిలచెదను.

నడింపల్లి బుచ్చి వెంకటపతిరాజు, అల్లవరం, అమలాపురం తాలూకా.

* * * * * పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా అభ్యర్థులు

వీలూరినండి శ్రీకృతు రి. వెంకట్రామయ్యగారు మా క్రిందివిధముగ తంలి నివృచ్చున్నాడు.

"మదరాసు శాసన సభ రాబోవు యెన్నికల విషయ మున, తాడేపల్లిగూడెములో పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ప్రముఖు లు కొందరు సమావేశమైరి. ఇదివర కభ్యర్థులుగా నిలిచిన శ్రీయు తులు ముళ్ళపూడి తిమ్మరాజు, బి. వి. సుబ్బారావుగార్లు ను వారి యభ్యర్థిత్యము వదలుకొనడట్లు సమాధానపరిచి సభవారు గావసాపాజ్ బి. వెంకట్రామయ్యగారును (చివ్వకేటు వీలూరు) చిత్తూరి ఇంద్రయ్య (చివ్వకేటు, నరసాపురం) గార్లు అభ్యర్థులుగా నుండవలయు నని తీర్మానించిరి."

ది నేషనల్ యిండియన్ లైపు యిన్నూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, కలఃత్రావారి పాన్సీ

దార్లకు ప్రత్యేకసౌకర్యము

యా కంపెనీయొక్క పాలసీవారు కనీసము ఒక సంవత్సరపు ప్రిమియము చెల్లించియుండి రాజకీయ సేవమునకై ని ర్వహించబడియెదల, అట్టి పాలసీదారుడు తమ ఆనభవించు చుండగా ప్రిమియములు చెల్లించక పోవుటకల్ల కాలదోషము వట్టిస పాలసీని అట్లు కాలదోషము పొందిన కేడీనుండి ఒక్క సంవత్సరకాలమువరకు అమలులో నుంచబడును.

వజ్రేటు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారి పరీక్షలు

నవంబరు నెల వరకును నిలిపివేయుట

కలకత్తా, జూలై 19:- ఆగస్టునెల మొదటివారము లో కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున పరీక్షలు జరిగెను. డి. గ్రేపరీక్షలను నవంబరు నెలవరకు నిలిపివేయునట్లు సిండికేటువారు నిన్నునే తీర్మానించిరి. శాఖయకాన్వేషరీక్షలును రాడ మరి 15 రోజువరకు ను నిలిపివేసిరి. పరీక్షలను తీవ్రముగా శంకులనులనే పరీక్షలు నిలిపివేయబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

శ్రీమతి మాస్సను ఇమాంసతిగారు

బహిష్కరణపు టూలేగింపులో నాయకత్వమును వహించుట

పాట్నా, జూలై 16:- సల 15 వ తేదీ సాయం కాలమున వెనక హైకోర్టుజడ్జిగా నుండిన సయ్యదు హసీను యిమాంసతి సతి సి. సి. దాసుగారివద్దగార్ల నాయకత్వము క్రింద చాలమంది స్త్రీలు పాట్నాలో డోరేగింపును జరిపి విదేశీవస్తువులకు బహిష్కరింపవలెనని బోధించిరి. వికారి ఘోషాస్త్రీలు చాలమంది ఆంతఃపురములకు విదవాశి రాజవీధు లందు జాతీయతాకములను దరించి డోరేగింపులో చేరిరి. (ప్రె. ప్రె.)

జపానులో యువకులు గాంధీ యుద్ధమునకు ఉత్సా హమును జూపుచున్నార. జపాను మేగజినులో భారత సమస్యనుగూర్చి పెక్కు వ్యాసములు ప్రకటితమగుచున్నవి.

స్వదేశీ ప్రదర్శనము

రాటము, తక్కి పోటీలు చాలమంది స్త్రీలు పురుషులు పాల్గొనుట

నిన్నను, మొన్నను, స్వదేశీ ప్రదర్శనమునందు (గోకలే మాట) జరిగిన రాటము, తక్కిల పై నాలువెడుకు పోటీ ప్రదర్శన ములు, ప్రేక్షకులలోను, పోటీదారులలోను చాల యుత్సాహ మును గలుగజేసెను. శనివారమునాటి పోటీపరీక్షలు, స్త్రీల కొరకును, ఆదివారమునాటి పరీక్షలు పురుషులకును అధికారు లచే ప్రత్యేకింపబడెను.

శనివారమునాడు జరిగినపోటీలలో రాటముపై నాలు వడుకు పోటీ యందు 26 మంది స్త్రీలు ను, తక్కినై నాలు వడు కు పోటీ యందు 14 మందియును పాల్గొనిరి. ఈ పోటీయందు గొప్ప భవంతులగు కటుంబములకు చెందినవారుగూడ పెక్కుమంది పాల్గొనిరి. లేడి బేకికాచారి, డా. ముత్తులక్ష్మి, హిల్టాపుడి, మనగాల జమీందారీ, మెహమ్మదాదాభాయి, ఆర్. లామచంద్ర రావుసతి, భావ్యం ఆయ్యంగారివద్దగార్లు మున్నగు ఆంగ్ల భారతపాపీభావములు పెక్కుమంది, పోటీపరీక్షనుచాల ఉత్సాహముతో పరికించుచుండిరి.

రాటమువీధు పోటీపరీక్షకు 54 నిలలును, తక్కివీధు పోటీకి 80 నిలలును ఒక గజుడెను. శ్రీమతి మెహమ్మదాదాభాయి, శ్రీమతులు ఆంబుజ అమ్మగారు, కారదాబాయి, ఎ. రామస్వామి ఆయ్యగారు, భాస్కర ఆయ్యగార్లు, పోటీపరీక్షకు సర్వీలగు నియ మించుచుడి. వీరు, ఒక వారము రోజులలో సమావేశమై, ఎవ రెటులు తీరులై నదియు నిర్ణయించి, బహుమతుల సీఫార్సు చేసెదరు.

శ్రీమతి ముత్తులక్ష్మిగారి హెచ్చరిక

పోటీపరీక్ష ముగిసినపిమ్మట ప్రదర్శనకాలయందే స్త్రీల బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీమతి ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారిచట నుపన్యసించుచు, ప్రతి భారతీయు స్త్రీయును, స్వదేశీవస్తువు లను దప్ప ఇతర వస్తువులను పయోగింపవలసి ప్రతము పూవవలె ననియు, అంతవరకును భారతదేశముయొక్క దారిద్ర్యము తొలగజాలదనియు హెచ్చరించిరి. ఈవిషయమును నచ్చకేయుటకాగా, శ్రీమతి ముత్తులక్ష్మిగారు భారతదేశపు ఎలమతులగుదిగుమలు ఉదా హరించి, ఉదేశ్యన ప్రజలు కష్టపడి చెనుటయొప్పి ఉత్పత్తి చేసిన సంపదయంతయు నెట్లు విశేషములకు ప్రవహించి పోవు చున్నదియును, తగ్గిలితముగా నీదేశమున కొట్టకొలదిప్రజలకు లినులకన్నముశక యెట్లుల యల్లాడుచున్నదియును వినించిరి. భారతీయులు వెంటనే మేల్కొని ఉధనప్రవాహము రిక్రెట్టని యెదల, అచిరకాలములోనే ప్రజలందరుగూడ ఖైపుదేశక కు గురిగావలసిన సమయ నుడజెంచును. అట్టి భయంకరస్థితిని దప్పించి, భాంజీయుల సభ్యులగుగిగిన దొక్కస్వదేశీప్రతిమనని ముత్తులక్ష్మి గు నడిచిరి

శ్రీమతి బానిస్సాగారు పిమ్మట ఉపన్యాసకారితీ కృత్యతానందినముల నర్పించిరి.

ఆదివారము పోటీపరీక్ష

ఆదివారమునాడు జరిగిన పోటీపరీక్షయందు 25 మంది రా టముపై నాలువెడుకులోను, 80 మంది తక్కినై నాలువెడుకుల లోను పోటీచేసిరి. పోటీపరీక్ష ప్రారంభమునకు చాలమందే, ప్రేక్షకులతోడను, పోటీదారులతోడను, భవనముంతయు క్రిక్కిరిసిపోయెను. పిమ్మట, పోటీదారులను, జట్టుజట్టుగా విభజించి, పోటీలు జరుపబడెను.

క్రొత్తవస్తువులు

స్వదేశీప్రదర్శనము సంయుక్తకార్యదర్శి మా కీటుల వ్రాయుచున్నాడు: "ప్రదర్శనము ప్రారంభించబడిన పిమ్మట నిటీల, ప్రదర్శనమునకు చాల క్రొత్తవస్తువులు వెచ్చెను. ఇక మీద ప్రతిరోజునను సాయంత్రము, ఉపన్యాసములను, సంగీతములను ఏర్పాటుచేయుటకుగూడ ప్రయత్నిములు జరుగు చున్నవి. రాబోవు శనివారమునాడు 12 వత్సరములు లోపు వయస్కులగు బాలరకు, నాలువెడుకులలో పోటీపరీక్ష లేర్ప టుపడును.

వైమానికుడు చూక్

ఇంకను కనుపడకుండుట

రంగున్, జూలై 19:- చూక్ యింకను గనుకడ లేదని యాధీశుగు యాఖరువార డెంపుచున్నది. బాల్మోన్ లోనూ. పరిసరప్రాంతములోనూ నింకనూ కెరుకుచున్నార. నదులలో ప్రవాహము మిగిలి తీవ్రముగానున్నందువలన కెరు కుట కష్టమగుచున్నది. నూత్యాన యింకనూ ప్రాయలోనేయున్నాడు. వారి యారోగ్యము సుముఖముగా నున్నది. (అ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

మాగ్డానాల్డుగారికి సహనీపాషాగారి ప్రత్యుత్తరము

(రూటరు)

కెయిరో, జూలై 19:—ఈజిప్టు రాజ్యాంగవిధానమును పాడుకొనుటకు తామెంత మాత్రము పాల్గొనవారము గామని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించినందుల కెంతయు సంతోషించుచున్నామని సహనీపాషాగారు మాగ్డానాల్డుగారికి ప్రత్యుత్తరము నొసరిరి. ఇటీవల ఈజిప్టులో జరిగిన సంగతులు ప్రస్తుతము చున్న మంత్రివర్గముచే గల్గినవనిరి. ఈజిప్టు జాతి యధికారమును ఆక్రమముగ ఆక్రమించుకొనుచున్న మంత్రివర్గమును ఈజిప్టు రాజ్యాంగ విధానమును ఈజిప్టు ప్రజలు గా పాడుకొనుచున్నారనిరి. నిరంకుశప్రభుత్వ మెడిపోయి ప్రజాస్వామ్యము విజయము గాంచునగాక యని కోరిరి.

సిద్దీ పాషాగారి ప్రత్యుత్తరము

ఈనింగు స్టాండ్వర్డు ప్రతి ఇట్లు ప్రకటించుచున్నది. పత్రిక ముఖ్యమును బ్రెజిడెంట్ అడంచుచు ఈజిప్టు ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును శీఘ్రము ప్రకటించినది.

“ఇట్టి ప్రత్యుత్తరము అపూర్వమని ఆ తర్వాత రాజకీయ విశేష రసమున్నాడు. దానివలన ఫలితములు లోపలన, బయటలను గూడ విపరీతముగనే యుండవచ్చును. ఈజిప్టులో నున్న సందర్భాన్ని ప్రపంచమున కిట్లు వెల్లడియింపబడినది.” బ్రిటిషుకుకు దీనివలన అట్లాండ్రునుండి “కంకంకవరకు ప్రతిఘటన వీరవచ్చును. కాని అంతకు ముఖ్యమైనదిగాదు. సిద్దీ పాషాగారి ప్రత్యుత్తరము డవునింగ్ పీఠీ యధికారులు సందిగ్ధముగ నుండుట పనికిరాదనియు ఆకాలము గరించిననియు తెలియజేయుగల్గినచో దానివలన కొంచెము లాభించును.

పోలీసులకు ఖయిదీలకు ఘోరమగు పోరాటము

ఇద్దరు ఖయిదీలు హతలగుట, ఇద్దరు కానిస్టేబిల్లు క్షతగాత్రులగుట

(రూటరు)

ఎజిలెయిడ్, జూలై 18:—యాటాల కార్మిక చైతన్యమునుండి తప్పించుకొని పోలీసులను, ఖయిదీలు, దీర్ఘ శిక్షకు పాల్పెనవారు, పోలీసువారితో పీడియందు ఘోరముగ పోరిరి. ఇద్దరు ఖయిదీలు హతలైరి. ఇద్దరు కానిస్టేబిల్లులు ఒకమోటారు ద్వారాను క్షతగాత్రులైరి. ఖయిదీలు తమతోడి కర్రను లోలో మోటారుబండికి తుపాకును చేల్చుచు నగరమునుండి పారిపోయిరి. పోలీసు వారు తుపాకును ధరించి వీరిని వెన్నంటిరి. రెండుబండ్లను పాడైనవి ఉభయములను నిలబడిపోరి. పిదప పోలీసుదళము సహాయముగవచ్చెను ఒక ఖయిదీ పట్టువదెను. ఒకడు పారిపోయెను. కాని స్త్రీవేషముతో నిరుగుచుండ పట్టువదెను. తిక్కిన ఇద్దరు ఖయిదీలు ప్రజల ఇంట్లోను, పాకాలలోను గాల్చుచు లోరిని బట్టుకొనిరి. పిదప పోలీసుదళము నెదుర్కొనిరి. వారు వీరిని కాల్చి జంపిరి.

అమెరికా సం॥ రా॥ సెనెటుసభలో భారత దేశ సమస్య పరిష్కారమునుగూర్చి తీర్మానము నుపహదించుట

లండను, జూలై 18:—అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల రాజ్యాంగసభలో (సెనెటు) భారతదేశసమస్యను గూర్చి సెనెటురు ద్వైయసుగా రోక. తీర్మానమును ఉపహదించిరి. “మనకు మనముగూడ జాతీయస్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు ప్రయత్నించుట యుంటిమిగాన నేడు భారతీయులగూడ మన పద్ధతినే ఆనుకరించుచున్నార గాన భారతీయుల స్వాతంత్ర్యమైననొక్క రెండువక్రములు తగ్గింపబడని పద్ధతినీ భారత రాజ్యాంగంత్రిసంరంధను కాంతియుతముగా పరిష్కరింపబడటకు అమెరికా ప్రభుత్వము (స్టేటు డిపార్టుమెంటు) వారు బ్రిటిషువారిపైని తమకు గల పలుకుబడిసంతను వినియోగించి ప్రయత్నింపవలెను” అను తీర్మానమును ద్వైయసుగా రుపహదించిరి. బ్రిటిషు పరిపాలకులకు కలుగుచున్న యబ్బులులన్నిటినిగూడ విడదొచ్చిరి. (హిందూ)

భారతదేశ పరిస్థితులు

ఇండియా కామన్వెల్త్ లిగు సభ

(మెయిలు సర్వీసు)

లండన్, జూలై 19:—ఇండియా కామన్వెల్త్ సంఘము తరపున ముఖ్యమంత్రి భారతదేశ పరిస్థితులనుగూర్చి 4 తేదీన కుక్ వారమునాడు జరిగెను. సగముమంది భారతీయులే సభలో తీర్మానించి యుండిరి.

పీటరు ప్రీమెరాగా రధ్యభులుగ నుండిరి.

సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారు

అహింసాప్రతులను ప్రజలపై బొంబాయిరాజధానిలో పోలీసువారు దౌర్జన్యమును కయ్యెడిందులచే నామనను రక్షకంపముతో కలవరపడుచున్నది. ఇట్టి పశుప్రాయముగ వనిని మరల ఎన్నటికిని చేయువారము కామని అధికారులు అభయమియవలెనని ఆండ్రూసుగారు పలికిరి.

ఫెన్నరు బ్రాక్స్ గారు

వికో పాయుర్గము వలెనే ఈ భారతీయుల సంరంధము ప్రపంచముయొక్క భావిభాగ్యదాయమున కెంతయోముఖ్యము. ప్రస్తుతముందు సాగుచున్న ఈ సంరంధము పరిష్కారమునకువలన ఇటీవలజరిగిన నాకాదర్శపథకంపై ప్రపంచకాంతికి ఎక్కివలెనని మేలు కలుగును. కార్మికప్రభుత్వము అధికారమునకు వచ్చినపుడు పరాధీకలుగ జాలిన విదేశీ పాలననుండి విముక్తును జేయుటకు లోబ్ధుడనుని ఒక్కటి యాలోచన వెల్లువొందినది. కాని నాయకులడియాపరైనవని నేను ఒప్పుకొనక తప్పదు. పూర్తిగా గాకపోయినను చాలవరకు నా ఆశ లడుగంటినట్లులే. సిపాయికలహము అయినపిదప భారతీయులు కఠినతమముగు నిర్బంధమునకు పాలనల ఇచ్చేవధము. రాజప్రతినిధియు ఇండియామంత్రియు వెనుకటివాంకంపై ఎక్కివ కాంతివ్యయగ నున్నారని నా యభిప్రాయము గాదు. భారతీయుల స్వాతంత్ర్యోద్యమము బలకరముగ నుండుటచే నిర్బంధముగూడ తీవ్రముగ నున్నదని నాయభిప్రాయము. మన మిప్పుడు ఒకరినొకరు బానిచనవలసిన కాల మేర్పడినది. భారతీయుల తరపున మాట్లాడ తగిన వారం వరకు ను ఇప్పుడు వెటపాలం దున్నాడు. వారి నందరిని విడిచిపెట్టిన గాని కాండులేబిలుపథ భగ్గుచును. కాండులేబిలుపథ జగజుటకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము మూలముగ గైకొనవలెను ఒకవేళ ఇండియాకు బ్రిటుకును స్వసహారము ముడినచో భారతీయులు తమ స్వాతంత్ర్యము తామే సాధించుకొనవలసి వచ్చును. భారతీయులు తమ స్వాతంత్ర్యమును బహుసమ్రథుడు ఈదేశములో కామన్వెల్త్ లో ఈ సంరంధ సమయమున భారతీయపక్షమును విహించినవారు కొందరున్నారని గుర్తించెదదగక యనియు బ్రాక్స్ గారు పలికిరి.

కాండులేబిలుపథ జరుగవలెనన్న దొమనియను ప్రభుత్వము ప్రధానవిషయముగ నుండవలెననియు గాంధీ మోతీలాల్ నెహ్రూగార్లు మరతర భారతవాదులును వెటపాలనుండి విముక్తులు గావలెననియు సభకు పచ్చుటకు పీటరును జేయవలెననియు ఒక అభిప్రాయ వెనక్కి గానిరి.

భారతీయుల యుద్ధమును ధర్మబద్ధమైనదగుటచే వారి బెబ్బులకు దౌర్జన్యమునకు సహించుకొన గల్గుచున్నాడు. నిగ్గుంధముచే ప్రజలభావములను అడంచాలరు. వారియుద్ధము ముదిరిత తీవ్రముగావించును. రాజకీయ అంకిల నందరిని విడచిపెట్టుము. దైర్ఘ్యకాలలగు గారీలు నై నికులతో గూడ విముక్తులుగా జేయుడు.

భారతదేశమును పరదేశీయులు తొలగ నాడునట్లు జేయుటకు ఈ దేశములో ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. దానికి దృష్టాంతము నైమను నివేదించు విదేశీభావలలోని తర్రుచాచేయించు ప్రయత్నములే సాక్షి. నైమను ప్రదగ్గునమైనది. కాండు లేబిలు పథ జరుగవలసియున్నది రాజప్రతినిధి వీల సభకు ప్రతినిధులను చేర్పించవలెను అట్లుయినగాని విశ్వాసనీయులగు వారు భారతీయులు ఈ రాచకీయ గారడీ వని కి రాదు. గాంధీగారి మరగులనే ఆంగ్లే కిరంచవలెనని భారతవాదీజ్వసంఘాధ్యక్షు లగు ఎర్నూరగారు పలికిరి.

నైమకసిఫాయ్లు

నై నిక స మ స్య శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి ఖండనము

(మెయిలు)

లండన్, జూలై 18:—నైమనునకు సంబంధించిన నైమనుసిఫాయ్లను శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఖండించిరి. పరిహర్తు రక్షణము సామ్రాజ్యవాద్యులకే జేయుటవలన ఇండియా బ్రిటిషునైమను కార్యక్రమముగ ఉండిపోవుటకు మార్గమేర్పడుననిరి. ప్రపంచకాంతి బ్రెజిడెంట్ ఇండియా తోడ్పడుచునో ఆపనిసానును జాతిపరులలో కేర్పనలెను. రషియాను కేర్పనగాని ఆప్టపసానును కేర్పన వీలులేను. దానితో యూరప్ లియును కాజీయును కేర్పడుననిరి.

ఇండియా కామన్వెల్త్

లీగువారి తీర్మానము

(మెయిలు)

లండన్, జూలై 19:—(మెయిలు) ఇండియాలో దొమనియను ప్రభుత్వము కేర్పనలచే బ్రిటిషు విధానముని నివంబులో ప్రకటించినదానిని నైమను నివేదిక తుడిచివేసినది. నైమను సిఫాయ్లవలన దొమనియను ప్రభుత్వము నెలకొల్పు సంకల్పము నెరవేరదని ఈసభవారి భిప్రాయపడుచున్నాడు.

కాండులేబిలు సభోద్దేశ్యము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో స్వతంత్రముగ స్వపరిపాలనముగల ఇతరులవలెనే సమానముగ ఇండియానుగూడ కొన్ని కట్టుబాటులతో స్వపరిపాలనము గల దొమనియను ప్రభుత్వముగ ఏర్పరచుటకే యని ప్రభుత్వము వారు అసందిగ్ధముగ ప్రకటించవలెను.

నైన కేప్టెనదాని సరిపాని ఏర్పాటు లేనియు నుపకరింపజాలవు.

జపానులో తుపాను

(రూటరు)

టోక్యో, జూలై 19:—నాగసాకిలను ఆజిల్లాలోను భయంకరముగ కుపాను వీచెను. గంటకు 112 మైళ్లు గాఢవీచెను. అధ్యయము 100 మందైనను సమద్రములో మునిగిపోయి యుండురని భయపడుచున్నాడు. 8 చిన్న పాగయోడలు 88 మోటారు పడవలు బ్రద్దలైనవని తెలియుచున్నది. సమద్రతీరమున పెదలకొలది మంచెంచియుండు రనుకొనుచున్నాడు. ఇచ్చట 1600 ఇండ్లు నాశనమైనవి. కేలొడి ఇండ్లు పాడైనవి. 200000 ఎన్నుల నాశనము నష్టముగలై ననుచున్నాడు.

ఇండియా సర్వసేనాధిపతి పలుకుచున్నాడు

ఇండియాను అచంచలముగ పాలింపవలెను

(రూటరు)

లండన్, జూలై 20:—ఇండియాలో మనము అచంచలముగ పాలించితిమిని ప్రమాద ముండదని ఇండియాసర్వసేనాధిపతి బ్రిటిషు సైనికసమావేశమున డివిజెజాలో బలికిరి. మనము వ్యాయముగ దానినే చేయ నుద్దేశించితిమి ప్రకటించవలెను, లేనిచో భారతసైన్యములు పోలీసుప్రభుత్వముపట్ల అనిశ్చయముగ నుండవచ్చును. వీరిలో ప్రచారము సాగినది. కాని ఇండియాలో సైన్యములు అత్యంత ప్రభుత్వక్రితో మన్నననిరి.

జపాను తుపాను

4 వేల ఇండ్లు నాశనమగుట

(రూటరు)

టోక్యో, జూలై 20:—100000 ఎన్నుల నాశనముల నష్టముగ లెను. నాలుగువేల ఇండ్లు నాశనమైనవి. 18000 ఇండ్లు పాడైనవి. మూడు రాష్ట్రములందు కుపాను వీధిబియ్యముగ నుండెను. కొరియాలో నింకను పెదలకొలది ఇటీవలి పట్టణలచే చని పోయిరి. 20,000 మంది ఇండ్లు లేచున్నాడు.

శ్రీ శే॥ సర్ బి. మిత్తరు

(రూటరు)

లండన్, జూలై 20:—ఒక బిసోనిమిత్తరుగాడు చని పోయిరి.

బ్రిటిషు కామన్వెల్త్

కార్మిక ప్రారంభసభ

(రూటరు)

లండన్, జూలై 20:—బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ కార్మిక ప్రారంభసభ లండనులో జరిగెను. దానికి ఎఫ్. కోసీ, జి. సి. రాయచెల్లదరి, ఎం. రాబాడుగార్లు వచ్చిరి. వభాసంధ్యమున రాంకో మగ్డానాల్డుగారి ఆహ్వానము వంగికిరించి వీరు చేకర్చు కేగిరి. గాంధీ మగ్డానాల్డుగారు ఆ ప్రదేశమునంత్రికు వీరికి చూపించిరి.

కుంటూరులో కామన్వెల్త్ సమావేశము కిడితులైన ఏకా అంబులేయబుగారిని జపాను భారతీయు లభింపించుచున్నాడు.

మద్రాసు పోస్ట్ టెలిగ్రాఫ్ రివ్యూ

(17-1930)

స్వదేశీ నిలువనాలు ధరలు

40 సెంట్ నూలు (5 పానుల కట్ట) మధుర మిల్క్ రు 4-7-	
" " టి. స్టేన్స్ మిల్క్ రు 4-6-0	
" " లాయల్ మిల్క్ రు 4-6-	
80 " " (5 పానుల కట్ట) మధుర మిల్క్ రు 4-0-	
" " లాయల్ మిల్క్ రు 4-1-	
" " మిసెస్ మిల్క్ రు 4-1-	
20 1/2 సెంట్ నూలు (10 పానుల కట్ట) మాత్రే మిల్క్ రు 6-4-	
20 సెంట్ నూలు (10 పానుల కట్ట) మధుర మిల్క్ రు 6-5-	

" " బింగెంజం, కర్నాటకా మిల్క్ రు 6-2-	
" " టి. స్టేన్స్ మిల్క్ రు 6-2-0	
" " లాయల్ మిల్క్ రు 6-4-0	
" " గోకాక్ మిల్క్ రు 6-4-	

ఇండియా, రాగి కేకుల ధరలు

ఇండియా కేకులు (బాంబే 1-1/2) "డిజిట్ మాస్" రు 2-5-0-0	
" " "క్యాపాల్" రు 2-10-0	
రాగి కేకులు (బాంబే 1-1/2) రు 2-67 0-0	

సీమెంటు ధరలు

గిల్లింగ్ హాం ("చెయ్యి" బ్రాండు) పీపా 1-3 రు 11-0-	
" " బస్టా 1-3 రు 8-4-	
ఇటాలియన్ ("పల్ నాటవర్" బ్రాండు) పీపా 1-3 రు 9-4-	
" " బస్టా 1-3 రు 2-8-	
జేసెమ్ ("జి. కే." బ్రాండు) పీపా 1-3 రు 9-6-	

చక్కెర ధరలు

జావా చక్కెర (రెడీరేటు) బస్టా 1-3 రు 23-12-0	
" (ఫార్వర్డ్ రేటు) " రు 23-9-	
బెటాచక్కెర (రెడీరేటు) రు 23-9-0	

వేరుశనగనూనె ధరలు

"ఎస్సెన్షియల్" (1-వ రకము) బాంబే 1-3 రు 88-0-	
" " (2-వ రకము) " రు 88-0-0	
"గానా" " " రు 96-0-0	
"విరుదానగరు" " " రు 86-0-0	

వదును చేసిన తొట్ల ధరలు

అవుతోలు (8-8 1/2) అక్సెంట్రిక్ రు 0-10-9 టు 0-11-8	
" (తేలిక) " రు 0-12-0 టు 0-13-6	
" (8-8 1/2) టెంసెలూరు రు 0-11-8 టు 0-11-6	
" (6 1/2-7) " రు 0-12-3 టు 0-12-9	
" (తేలిక) " రు 0-13-8 టు 0-14-0	
" (8-8 1/2) టెజవాడ రు 0-11-8 టు 0-11-6	
" (6 1/2-7) " రు 0-12-3 టు 0-12-9	
" (7-7 1/2) విజయనగరం రు 0-12-0 టు 0-12-6	
" (6-6 1/2) " రు 0-12-9 టు 0-13-0	
" (7-7 1/2) ఏలూరు రు 0-12-3 టు 0-12-6	
" (5-5 1/2) " రు 0-13-0 టు 0-13-6	

గోదాతోలు రు 0-8-9 టు 0-9-8	
గోదూడతోలు రు 0-13-6 టు 0-14-0	
అవుదూడతోలు రు 1-6-0 టు 1-9-0	

వేరుశనగపప్పు ధరలు

మిసెస్ రకము (ఫ్రెంచి బాంబే 1-3) రు 40-0-0	
పాదారకము " రు 40-0-0	

వెండిబంగారముల ధరలు

సవరను 1-3 (టోపిగర) రు 18-10-8	
" " (చిల్లరగర) రు 18-10-6	
బంగారము తులం 1-3 (ఇంగ్లీషుబార్) రు 21-12-0	
" " (మెంటుబార్) రు 21-8-0	
వెండి 100 సులముల బార్ 1-3 రు 47-4-0	
" తులం 1-3 రు 0-9-0	

చంద్రా నర్సరీతోటలు - నేలం

8 సెంట్ అంటుమానిచేట్ల, ఇతర అంటుచెట్ల దళకా రు. 9, సీమెంట్ బ్లాక్, ప్లాస్టర్, అయాదినను సీమెంట్ గుల పాకెట్టులలో 24 దినములు రు. 12-0, 12 దినములు రు. 2, స్వదేశీ తర్కారీవిత్తులు 24 దినములు రు. 2 1/2, క్యాటలాగు ఇ.పాం. CHANDRA NURSERY, SALEM JUNCTION

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందుస్తాన్ లిమిటెడ్.

ప్రకటన

ఇందుమూలమున తెలియజేయుట మీమనగా బ్యాంక్ వారి ప్రథమ సామాన్యసభ "ఖిలేల్ బిల్డింగులు" 119, ఆర్మీ రోడ్, బాద్లీబ్రుక్, మద్రాసు నందు 30-7-1930 తేదీ బుధవారంనా సాయంకాలము సుమారు 5 గంటల వేళ లాభనష్టముల లెక్కలను, ఆమన్యముపట్టిక (బ్యాలెన్స్ షీట్) ను జూన్ 1930 తో పూర్తియగు కాలమునకు డైరెక్టర్ల రిపోర్టును విచారించుటకును, రాబోవు అర్థసంవత్సరమునకు లెక్కల వివరములను ఆడిట్ చేయుటకును లేక యిద్దరిని నియమించుట కున్నా జరుగును.

పేరు ట్రాన్స్ ఫర్ పుస్తకములను 23-7-30 తేదీ 28-30 తరకు (రెమిటెంజులు సహా) మూసియుంచబడును.

(డైరెక్టర్ల యంత్రస్వ ననుసరించి)

మదరాసు,
11-7-30.

జె. సి. జోషి,
సహాయకాధ్యక్షుడు.

అలసిన నరమలకు శమనము గలిగించి

సుఖనిద్రను గలిగించును

మీభర్తయింటికి వేసరి వచ్చిన వెంటనే ఒక గ్లాసును, ఓవల్ టైన్ ఇమ్ము. నిత్యము నాలాగు చేయుము. కొద్దిరోజులలో అలసట అనేది లేకుండా పోయి, బలముగానుండును. ఓవల్ టైన్ సులభముగా జీర్ణమగును. ఆరోగ్యమును చేకూర్చు పదార్థములు తరచుమునకు బలమును గలిగించును.

ఓవల్ టైన్ నానబోసిన బార్ల మిగడపాలు, కోకోనుండి తయారగును. నూతనశక్తిని, బలమును చేకూర్చునట్టి టానిక్ రసద్రవ్యము. త్రాగుటకు బహుళచ్యముగా నుండును. మీభర్త త్రాగుట కిష్టపడును. ఇంటిల్లిపాదికి, స్నేహితులకు యివ్వవచ్చును.

ఓవల్ టైన్ తయారయ్యేటప్పుడు చేతులతో తాకబడదు. తయారొనర్చుట కడుసులభము. మంచి కాగినపాలు లేకపోతే కన్ డెస్ట్ మిల్క్ చాలును.

OVALTINE

మెదడునక, నరములకు, శరీరమునకు శక్తి నిచ్చును. కెమిస్టు లంబరియొద్దను, స్టోరులందును దొరుకును. ఏ. వాండర్ లిమిటెడ్., లండను, ఇంగ్లాండు నారిచే తయారు చేయబడినది.

బొంబాయి, జూలయి 18:— నేడు బొంబాయిలో కోటప్రాంతమునందు సీతగడ్డల దుకాణములందు పికెటింగు చేసినందులకు 10 మంది కలసియును ఆరెస్టుచేసిరి. వాశి కందరికిని చెరి 4 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడినది.

పూనాలో జరుగనప్ప గుర్రపు పంచెములను జహిష్యురించుటకు నిశ్చయింపబడినదిగాని ఆ పంచెముల నమిత్రము బొంబాయినుండి ప్రజలెవరైనను పూనాకు వెళ్లకుండ చేయుటకు యీనెల 26 వ తేదీనుండి షిర్డార్‌యా టెర్రిన్‌ను రైలుస్టేషను వద్దగూడ పికెటింగుచేయుటకు కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. 26 వ తేదీనే పూనాలో పంచెములు ప్రారంభమగును. ఆచట పంచెములుజరుగు రోజులలో బొంబాయినుండి ఇంకొక రైలునులు పూనాకు వెళ్లుచుండును. (ఫీ, టె.)

వీరవల్లి

సహకారుల సభ

నూజివీడు తాలూకాలోని వైస్ ప్రెసిడెంటు మల్ల రాం రాం గూడ వల్లి చిన్నయ్యచౌదరిగారి గ్రామస్థానములన 14-7-1980 తేది పాఠశాలము 4 గంటలకు వీరవల్లి గ్రామములో ప్రభుత్వపాఠశాలసభ జనపబడినది. నూజివీడు సర్కిలు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు మల్ల రాం రాం జి. అప్పలనరసయ్య పంతులుగారు సభకు వచ్చి గంభీరపాస్వాన ముసరి.200 వైగా గ్రామస్థులు హాజరై ప్రభుత్వముయొక్క మేల్లను పలువురు పాఠశాలలు తెలుపగా విని సంతసించిరి. శ్రీ వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు వీరవల్లి పాఠశాలలో పాఠశాలములను రాజకీయంగా దోచుకొని పాఠశాలములను హక్కులించిరి. ప్రభుత్వపాఠశాల పేరు భావిభాగ్యదముమనకు మూలకారణమని చెప్పిరి. సభ మల్ల రాం రాం పాలకుని శీతారామచౌదరిగారి ఆధిపత్యము క్రింద జయప్రథముగా ముగిసినది.

వీరవల్లి, } మురారి శీతారామం,
16-6-80. } నూజివీడు.

గారిరాటుము

శ్రీ గాంధీపూర్ణిమ ఉద్యమ ప్రభావముచే ప్రత్యక్షమైయున్న అంతర్యంత్రులు ప్రకాశించుచున్నవి. మా గ్రామములో ద్రావిడమూర్త్యుగారగు శ్రీయుత ఎ. శ్రీనివాసయ్యగారి చే యీరాటుము నూతనముగా కనిపింపజేయుచున్నది. ఇదిగోముగా దీసికొనిపోవుటకు వీలగును. చక్రమును చేతప్రతిష్ఠించినపనిలేదు. గాలి విశేషముగాయుండు ప్రదేశములలో అదిపనిచేయును. అనగా సమద్రతీరములయందును, యెత్తయిన పేడలమీదను, కైలులో ప్రయాణము చేయునపుడును నదిగర్భములయందును విశేషముగా పనిచేయుటకు వీలగును. ఒక చెక్కయ్య, కమలాకారంగల ఒక డబ్బాచేత, చిన్న చక్రం, కదురుతప్ప మరేమియును సమయోగించలేదు. గాలిలో బహువేగముగా తిరుగును. గాలిలేనపుడు దీనినే తట్టిగా వడకవచ్చును. నేను ప్రత్యక్షముగా చూచినాను. గంటకు సుమారు 100 గజములు దూరమువచ్చును. 20 వ నెంబరు మొదలు 40 వ నెంబరు వరకు వచ్చును. దానిని చూచినవా రెందలూ అత్యాశ్చర్య పడుచున్నారు. కానినవారు వచ్చి చూడవచ్చును. లేదా క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి వివరములు తెలుసుకొనవచ్చును. మద్రాసువాసులకు ముఖ్యముగా సమద్రతీరమున బాంబే పనికివచ్చునని దీనిని ప్రచురించడమైనది.

సాహిత్య సరస్వతి
టి. చిదంబరయ్య,
తాడపత్రి.

కాకినాడ

గాంధీబోపిల గడవిడ

ఆ 1921 సంవత్సరమున పుట్టిన రాజకీయోద్యమము మొదలు బయలుదేరిన గాంధీబోపిల యీ పురమునం గల సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులయిన శ్రీయుత మల్లాజోష్యుల కామేశ్వరరావుగారి వద్ద హెడ్డు సుకుస్తాగారున్న శ్రీయుత చేజోలు పట్టాభిరామయ్యగారు ధరించుచున్నారు. అట్లు ధరించుట యిప్పటివరకు ఎన్నడున్నా ఎవ్వరిచేతను అధిష్టేషింపబడియుండలేదు.

గత ఆదివారం 18-7-1980 తేదిని సదరు పట్టాభిరామయ్యగారు మామూలుగా గాంధీబోపిల ధరించి వెళ్లుచుండగా వేదస్థూలపున్న హెడ్డు కానిష్టేయులు సదరు బోపిల తీసివేయవలసినదని గంభీరముతో కోరెనని చెప్పటయేగాక తీసివేయుటకై శ్రీపట్టాభిరామయ్యగారి సమీపమునకై వచ్చెను. సదరు శ్రీపట్టాభిరామయ్యగారు శాంతమున డియర గాంధీబోపిల మీ తీసివేయవలసినదనియు దానిని తీసివేయవలసినదని ఎవరు అడ్డుపించినయియు అట్టి అడ్డు ఎదైన వుండెయెడల చూపవలసినదనియు హెచ్చరికని స్టేబులుతో పలికిరి. వెంటనే తీసివేయవలసినదని అతడు బిగ్గరగా పలికెను. అందువలన శ్రీపట్టాభిరామయ్యగారు అగ్గులు వున్న యెడల చూపుడు, అడ్డు లేకుండా బోపిల తీసివేయటకు తొందరపెట్టుట ధర్మము కాదనియు చెప్పినమీదట జనరల్ ఆర్డరు వున్నది. అది చూచున అని అడ్డపెను. పిమ్మట శ్రీపట్టాభిరామయ్యగారు అట్లు అనట వుచితము కాదు. గాంధీబోపిల ధరింపరాదని ఏమిధనున అడ్డు లేనది పయి అధికారులు తెలిపినట్లు పత్రికలయందు ప్రకటించబడియున్నది కాన అడ్డును చూపించునయియు లేకున్న తీసివేయటకు తొందరపెట్టుట ధర్మముకాదనియు గట్టిగా చెప్పగా అగ్గులను తీసుకువచ్చుమని వెల్లిపొయిరి. కాని నేటి వరకూ అగ్గుల వీడియున్నా తీసుకొని వచ్చి చూపలేదు. ఈవిధముగా గాంధీబోపిల గడవిడ మా భాగ్యభాదపురమున తీవ్రముగా సాగుచున్నది.

కానూరి కృష్ణయ్య.

నవీరము, నవనాగరికము, నవలానాథ్యము, ఆకర్షణ

వీర రాలు విశిష్టమైన, వేదిసామానులను, బహుళవగలను మాత్రమే ప్రజల ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము వీటిలో కొక్కటియొసగు తప్పక ఆనన రించుచునుటవలసిన మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, బాతాదారులు వ్యాపారులకు ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి తరీక్షించిన అన్నియు విభూతగా కలియును

ఉమిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 28 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తరుణము మించిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహించుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహించుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్
ను నేటినుండిగో వాడు టూరంభించుడు.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికీ
ది వ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతినిపిసముగాను, చిట్టిపోవుట విరుగుగా నుండుట నుండి రక్షించి పట్టుచున్నవలె, మృదువైన రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును.

ఈ పాథశాలని నేడే ప్రారంభించు. మీ వెండ్రుకల రెండు తర్రులలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమున గలిగించునో గమనించుడు. కామినియా ఆయిల్ మీ వెండ్రుకలకు గట్టు అధికము గలంగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతి పట్టుకములోను, పల్లెలోను, దుకానాదారు లందరినీను, పరిష్కారవ్యయము లమ్మవార లందరినీను మోరమునా వర్తకులయొద్ద కొనుగత్తుడు కామినియా ఆయిల్ ను చూచి మరీ కొనుడు.

సీసా 1-కి రు 2-0-0, ప్యాక్జి 0-6-0 ప్రత్యేకం, ప్యాక్జి 8-కి రు 2-10-0, ప్యాక్జి ౮ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)
కొనుట చూడవచ్చుడు.

మీ మునుపటిగాని, కేలు రుమాలుమీ రెండుమాడు చుక్కలతో ఆటోబో అనోరు చల్లినవంటనే మిక్కిలి మనోహరమైకొట్టి మల్లె, డైజిపుల్లల పరిమళములు, మద జల్లిన ట్టినర్లును. వెండి సముదాయులందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటో బో బహారు తప్ప మ రెండోరూ కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని దాని అద్భుతపరిమళము అనుభవించుడు.

శ్రీ కామిని ఓటోబో బహారు	రు.	2-0-0
1/2 డ్రామా	,,	1-4-0
1 డ్రామా	,,	0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.
సువాసన కాష్టా 1-కి లక్షా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
90-2 285, కామ్యూనిటీ మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

స్వల్ప ధర! ఫలమధికము!! పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

వీల్లులు వెండ్రుకలు మునుపటివారి వరకు అందరి మందము ములమున, వడినెను, దన్ను, గూరలు, కిక్లముచే కాస్తూ లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపుకొప్పి, పక్కలయెల్ల శోషి, ఆహారదీర్ఘ కాలమునకు తునొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇత్యవ్హాయంబూ ఇంకను అనేక వ్యాధులను నుగవరచును. శ్రీలు ప్రసవించిన కాడు, స్నానముకాదు (కస్తూరికి బదులుగా) కామాత్రలు 4-5 ను, వీటి తమలపాములతో నమూనింగుకలెను. సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవాడు, వినము 1-2 మాత్రలను నేనుచిన ఆరోగ్యదృఢాంగు అగుడును. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపాసకతమను చూడుదురొలె మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4లక్షాలవరకు ప్రతిజాత్రుతోవలెను వీరవరకు. పోస్టు మూలకముగా 5 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానందం: మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞానకర్తరిని వృద్ధిచేయును గాఢన, మెదడు దుర్బలములను గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను తరిమిరించి స్థనములకు ముచిత్రాగును.

కత్తువృద్ధిని కలంగజేయును. పనికిపాటులకు కంకష్యరమునకు బృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునిచ్చును. అకలికలైన శ్రీలము నెత్తినడుచు (నెత్తినోరు చూల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడుననుకాని వీలలకు సంతోషించెడిది.

5 డోస్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుబిల్లులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

కవులవరం (కృష్ణ)

జూలై 18:— శేడు ఉదయము 7 గం లకు కవులవరం శివరమణకుజెందిన స్వప్నచనేనకులు, బొబ్బా వీరభద్రుడు, బొబ్బా శేషయ్య, కడి అర్జునుడుగారు క్రిమినలు ఎమెండు మెంటు అప్ట 117 వ నెక్స్ నుండి అరెస్టు చేయబడిరి. వెంటనే లానువద్ద పాములు సబ్ మాజిస్ట్రేటుగారు ముగ్గురిని విచారించి ఆరెస్టుచేయుట కరిగితిమి విధించిరి.

శిక్షకాక బొబ్బా వీరభద్రుడుగారికి రు 50 లు జరిమానానాడు, బొబ్బా శేషయ్యగారికి రు 25 లు జరిమానానాడు విధింపబడెను. శిక్ష చెప్పినవారిపై థై దీలను గుడిపాడ తీసికొని వెళ్లిరి.

వి. ఆర్. నార్ల.

హిందూమత ధర్మాదాయముల బోర్డుకమిషనరు శ్రీ. యన్. శ్రీనివాసాచారిగారి

వర్తమానకార్యక్రమము

రాజౌవు 26 వ తేదీని రాత్రి మద్రాసునండి బయలుదేరి 27 వ తేదీ ఉదయము 5-19 గం గంటలకు చేరెదరు. 28 వ తేదీని గంటలలోనుండెదరు. 19 వ తేదీ ఉదయము 8-5 గం గంటలనుండి బయలుదేరి 6-40 గం ఏలూరు చేరెదరు. 30, 31 తేదీలందు అచట నుండెదరు. ఆగస్టు 1 వ తేదీ ఉదయము 1-27 గం ఏలూరువిడిచి ఆదేలోజన 7-40 గం. కాకినాడ చేరెదరు. 2 వ తేదీని అచట నుండెదరు. 8 వ తేదీ ఉదయము 9-12 గం కాకినాడ విడిచి నువ్వాపూము 2-2 గం. విశాఖపట్టణం చేరెదరు. 4 వ తేదీ ఉదయము విశాఖపట్టణం నుండి బయలుదేరి ఉదయము 8 గం. సింహాచలం చేరెదరు మర్నానాధ్యాయము 8 గం. బయలుదేరి విశాఖపట్టణం వెళ్లిరి. విశాఖపట్టణం నుండి 5 వ తేదీని యుండెదరు. 6 వ తేదీని ఉదయము 7 గం. విశాఖపట్టణమును విడిచి భీమిలిపట్టణం 8 గంటలకు చేరెదరు. 7 వ తేదీని ఉదయము 7 గం. అచటినుండి బయలుదేరి, ఉదయము 8 గం. విజయనగరం చేరెదరు. 8 వ తేదీ ఉదయము 11-14 గం విజయనగరంనది సాయంకాలము 5-59 గం. రాజమండ్రి చేరెదరు. 9, 10 తేదీలందు రాజమండ్రిలో నుండెదరు. 11 వ తేదీ ఉదయము 11 గం. అచటినుండి బయలుదేరి సాయంకాలము 6-50 గం. గుడి నాడ చేరెదరు. 12 వ తేదీని గుడి నాడ యందు బసచేసెదరు. 13-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1-35 గంటలకు గుడినాడనుండి బయలుదేరి, 2-55 గంటలకు మచిలీపట్టణము చేరెదరు. 14-వ తేదీని అచట బసచేసెదరు. 15 వ తేదీ ఉదయమున 7-20 గంటలకు బయలుదేరి మధ్యాహ్నము 2-58 గంటలకు ఒంగోలుచేరెదరు. 16-వ తేదీని మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు ఒంగోలునుండి బయలుదేరిరాత్రి 8-15 గంటలకు చెన్నపురి చేరెదరు.

కావలెను

హరిగామిగా రెండు నెలల ఖాళీనికి తెలుగు పండితులు విద్వాన్ పోస్టు రు 40 జీతం. సంస్కృత పండితులు శిరోమణి పోస్టు రు 35 జీతం. తక్షణం దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను.

హిందూపురం మునిసిపలు, } క. శ్రీనివాసాచారి, }
ఆఫీసు 15-7-1930. } చేరుకుట మునిసిపల్ కాలనీసు.

విజయనగరం

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటమణయ్య

లివరు అందు స్ట్రీక్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిపుణుడు. మద్రాసులో ఖాయముగా నుండెను. ఈ క్షత శ్రమ్యుత్తరము అన్నియు క్రింది ఆధునిక ప్రాయశాసన. 36 సం॥, నడిపి, నెలకొనిన వ్యాధులు.

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

కాంటా నెప్టిన్

ఒక్కటే సులభమైన సేరతీతోపాయము

18 మోలాదల ట్యూబులు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములు:—

1. రామచంద్రాపు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు పోస్ట్ ఏజంటు:

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్.

ఇతర విషయముల అండ్, డ్రెస్సులవద్ద కూడ వారకను.

కిశోరగంజి అల్లరులు

మత్తపియమగు కలహములు కావు

మైమనశింగు, జూలై 18:—కిశోరగంజి డివిజనులోని అల్లరులు సాంఘికమతవిషయమైవి కాదని అధికారులు ఇప్పుడు ప్రకటించిరి. హిందువులయందే కాకుండ మహమ్మదీయ ధనికుల యింట్లగూడ లూటీ చేసబడినట్లు కాల్యబడినవి. దండగిండ్రిలో 8 గం చనిపోయిరి. 70 వందల అరెస్టుచేయబడిరి హిందూ ధనికునియింట జరిగాలయ్యె 10 మంది హత్య గావింపబడుట పోలీసువారు లూటీచేయుచున్నవారిపై తుపాకులు కాల్చిన విషయమునే బరిగెట్లు యిప్రదు తెలిసెను.

కాంచీపురంలో ఖడ్గగు ప్రచారము

కాంచీపురం, జూలై 17:— ఇంటింటికిని 883 ఖడ్గగు గూర్చియు వద్యపాన నిషేధమును గూర్చియు ప్రచారము చేయుటకై ఒక్కొక్క వార్డుకు ఖడ్గ వాలంటీర్లు నియమింపవలయునని ఇప్పటి కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించుకొనిరి. “స్వదేశీవారము” జనప్రభుత్వము వీర్యాట్లు జరుగుచున్నవి.

ఖడ్గగునుబడి చాల యెక్కువగా నుండుటచే ప్రస్తుతము ఇక్కడినున్న సరుకంతయు అయిపోయినది.

(ప్రే. తె.)

చిదంబరం శిక్షలు

చిదంబరం, జూలై 17:—ఈనడుమ ఇప్పటి ఉప్పు సత్కారమును సందర్భమున అరెస్టయిన వారి కైదుగరికి శేషు శీ 143, 186, 149 శీ 11 74 నెక్స్ ప్రకారము ఈక్రిందివిధమున శిక్షలు విధింపబడెను.

శ్రీమంజులు మరుగన్, సాంబశ్యా నాట్టా గార్ల 13 నెలల కఠింశిక్ష. శ్రీయుతులు తిల్లైకంపండిరార్ ముత్తయ్య చెట్టిగార్లకు 16 నెలల కఠింశిక్ష. కారాచెట్టిగారికి ఒక యేడాది విశ్రాంతి.

(ప్రే. తె.)

WANTED

Candidates desiring to serve in Government, Railway and Canal Departments. Full particulars & Railway Fare Certificate on 2 annas stamps. Apply to: IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, Nai Sarak, DELHI.

మీ ఆదర్శిల్ల యేల వ్యాధిగ్రస్తు

రాలగు తల్లియు, శ్రమ

గలిగించుభార్యయు గావలెను

17 సం॥పురము వయస్సు వచ్చిన వెంటనే స్త్రీలు సంసారమునకు తగియుండురని తెలుపుటచే యీ సమయముననే వారికి తగిన జాగ్రత్త యవసరమైయున్నది. ఇట్టి పరిస్థితిలో, లోన నశించి పనిచేయక పోయిన శరీర స్వస్థత లేక భవ్యుత్ జీవితమును కాటంకము గలుగుచేయును.

కొలదిలో చికిత్స నొనరగెట్లది యుండగా మిత్రుల స్త్రీలు “బుహీనమర్మలెల్లులను” శ్రమనిచ్చి భార్యగాను వెంపలయును. ప్రత్యేకముగా యీ సూత్రపద్ధతి నవలంబించుట. ఎట్టి స్త్రీయైనను రాజశం దనవారు సహితము యీ పద్ధతివలన తమ యోగ్యతను సృష్టి చేసుకొనగలరు. వారికి ఘనానామాశ్రయ నిచ్చి యీ గుణములను గమనించుడు.

స్త్రీకుమారతమ

ఫెలూనామాశ్రయ తియారు చేయుచున్నందున మానవప్రములతో స్పృశించి బడియుండలేదు.

ఇండియా, బర్మా, సిలన్ దేశములందు మందులమ్ము పావుల వారును, దుకాణ గారులను సీసా 1-3 రు. 2-4-0 చొప్పున అమ్ముచుందురు.

మీ స్త్రీల యారోగ్యముకొరకే

నెల్లూరు

కొన్ని యెడల పార్థసారథి అయ్యంగారి

కేసువిచారణ

(స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు ప్రేమనరి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి యెడట ఈదినం (16-7-30) ఉదయం 8 ఘంటలకు పార్థసారథి అయ్యంగారు పై కేసు 114, 123, 117 సి. సి. క్రింద 74 సాల్పు ఆప్ట క్రింద శేరము మోసి యిద్దరు సాక్షులను విచారింపిరి.

1 సాక్షి:—అల్లుకొరహిమన్ సామెలుగారు పోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టర్

వీటియెల్లలో మైపాడు గ్రామములో స్వేమలుమ్మగారిలో పున్నాననియు 9-4-30 తేదీనుంచి వాలంటీర్లు ఆ గ్రామమునకు వచ్చుచున్నారనియు, 11-4-30 తేదీన వాలంటీర్లు పుష్పచేసి వారినియు 50 వాలంటీర్లు వచ్చివారిని వారితో కూడా ముద్దయి వచ్చినాడనియు, పుష్పచేయుటకు ముందు అందరూ మైపాడు సత్రమునద్దకుండి మైపాడు గ్రామములోకి వెళ్లివారు. అందరి పోలీసు తీసుకొని పోలీసుగీతములు పాడుచు పుష్పచేయుచేసివారు. కొంతమంది వాలంటీర్లు సమద్రమునకు వెళ్లి నీళ్లు తీసికొని వచ్చినారు. వారితోగూడా కొంతమంది వాలంటీ యర్లు వచ్చినారు సత్రమును యెడటగావుండే పాలములో పొయిజెట్టి సమద్రపు నీళ్లు రాచినారు. ప్రాసిక్యూటింగు యిన స్పెక్టరుగారు యెట్లా కాచినారని అడిగిరి. పొయిజెట్టి కట్టలపైకల పొట్టుపోసి కాచినారని సాక్షి చెప్పెను.

సాక్షి:—సమద్రమునకు పోని వాలంటీర్లు ప్రస్తావన భూమియట్లు నిలబడి కనమును లోపలికి రానివ్వండా చేయు నుండెనారు. ముగారు 200 ప్రజలు చూచుటకు వచ్చియు న్నారు. పుష్ప చేసే వాలంటీయరు యింకా కొంతమంది వాలం టీర్లు కొద్దిలో వుండి నుద్దయి యున్నారు.

పుష్ప కావడము ప్రారంభము కాగానే కొద్దిలోవుండే నుద్దయి వైట్టిచ్చి కలుగజేయడం యెక్కి ఉపయోగించినారు. పుష్పవత్సాగ్రహములో చేరగలసినది ఖడ్గగుట్టుల తొడగలసినది నన్ను ఉప్పుచేయమనిపడిగానన్ను గ వర్ష మెంటు పుత్తాలకు పుల్లంఘించగలసినదిగానన్ను చెప్పిరి. స్వరాజ్యము త్వరగా రావలసి చెప్పిరి. వీరుచేసిన ఉపన్యాసము అప్పటి పుష్ప వత్సాగ్రు అందరు విన్నారు. ఉపన్యాసము అయిన తర్వాత వాలంటీయర్లతోనే యీ ముద్దయి పున్నాడు. వాలంటీయర్లు నెల్లూరునుంచి మైపాటికి పుష్పచేయు ధిక్కరింపవలెనని వచ్చి వారు. ముద్దయి నెల్లూరునుంచి వచ్చినారు. సత్రమునద్ద వాలం టీయర్ల తో గూడ బస చేసి వాడు. చతుర్వేదల రాఘవయ్య, బెజవాడ గోపాల రెడ్డి, వెంకటాకం నందరామిరెడ్డి, జాంగటి రామలింగం మిరియద్దరు వాలం టీర్లు పుష్ప చేసినారు. మిగిలిన యిద్దరేర్లు తెలియదు. తైస న్న లేకుండ పుష్ప చేయుటాడదు. నాతోగూడా సాల్పు సబ్ యినస్పెక్టర్, మైపాడు కానిస్టేబులు దుర్గయ్య పుష్ప చేసే టున్నాడు పున్నాడు. ఉపన్యాసము చేసేటప్పుడు గ్రామకుం టున్నాను. ఈ కట్టము పుల్లంఘించినట్లయితే త్వరలో స్వరాజ్యము రాగలదని చెప్పినారు. వాలంటీర్లు సమద్రము నీరు తీసుకొనివచ్చుటకు కాలవ దాటునపుడు చూచుటకు వచ్చిన ప్రజలు జాతీయోహద దాట వారంకొంచెరి. కీరు పుష్ప వ్యాసము చెయ్యడములో వాలంటీయర్లు దేవింగా డిగిలింగా పున్నారో అడగమగా మారు అబ్బర్లు చెయ్యవలెనని చెప్పి వారు. ప్రజలు వింటూయున్నారు. నాయకుడు వీరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు అప్పటి యుండివారు. వీరు దిగిన బసకు ఘరాంగు దూరములో సమద్రము పున్నది. మధ్య కాలవ గడు.

కాడససాక్షి శ్రీయుక్తి శిరారామశింగుగారు పై కేసు ననే చెప్పినారు.

ముద్దయి ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీయ్య: యిద్దరి హాజరును క్రాసు చేసినారు. 17 తేదీకి శేసు వాయిదా వేసినారు.

17-7-30 యాదినం ముద్దయి శేరగుడమకానని ప్రేటు మెంటు బసంగినారు.

మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దయి కే 148-117 క్రింద శేరము చేసివాడని ఛార్జీ చేసినారు. అయితే ముద్దయి కే 74 పుష్ప చట్టముక్రిందను కే 144 క్రింద శేరము చెయ్యలేదని చెప్పినారు. తియగా వాయిదా 18-7-30 తేదీకి వేసినారు.

* * * * *

మెట్టెరెడ్డి కొండదరామిరెడ్డి వీరిని నిన్న (17-7-30) తేదీ సాయంకాలము అరెస్టు చేసిరి. క్రిమినల్ లా అమెండ్ మెంటుక్రింద శేరము మోపిరి.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిపై కేసు

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిపై క్రిమినల్ లా అమెండ్ మెంటుక్రింద నూకలపాటి లక్ష్మీరెడ్డిగారిపై శేరము 21-7-30 తేదీ నెల్లూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారిలో విచారణ జరుగును.

(స్వ. వి.)

ప్రభుత్వోద్యోగులకు మారులు అరెస్టులు

విశేషము చేసినందులకు

గౌరవ, జూలై 18:—అసిస్టెంట్ కమిషనరుగారి కమిషనరు యు.పెండ్రనాథ్ నమిగూడెను, జిల్లాల (కారాగృహధికారి) కమిషనరు గిరింద్రనాథ్ చౌద్రీగారును దుకాణములను విశేషము చేసినందులకు బుధవారమునా దరెస్టుచేయబడిరి.

(ఆ. ప్ర.)

మీరట్లో అరెస్టులు, శిక్షలు

మాజి శాసనసభ్యునికి 6 మాసముల
కఠినశిక్ష (వి) క్లాసు

మీరట్, జూలై 18:—పిక్టెట్టు చేసినందులకు మరల పదునొకండుగురు అరెస్టుచేయబడిరి. ఉప్పుచట్టముక్రింద అరెస్టు చేయబడిన మాజి శాసనసభ్యులకు విజయవాడ సింగ్ గారికి 6 మాసముల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. వీరిని (వి) తరగతిలో శిక్షిరి. కల్లంగల్లను పిక్టెట్టు చేసినందులకు హౌస్లో అరెస్టుచేయబడిన పదునొకండుగురు వారింటి రక్షకులను కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

పట్టణములో సంతయు శాతముగ నేయన్నది. హక్రా శము మాత్రము యింకనూ జరుగుచు నేయన్నది. (ఆ. ప్ర.)

భారతీయ వాణిజ్య మండలి

తైటకాగారు ప్రభుత్వమును మందలించుట

కలకత్తా, జూలై 18:—భారతీయ వాణిజ్యమండలి సమావేశమునందు ప్రతినిధులు, దాని కధ్యక్షులు డి. పి. తైటకాగారు వ్యాపార మాండ్యమనుసూచియు, ముఖ్యముగా జనుము వ్యాపార కష్టములనుసూచియు విభులముగ మాట్లాడిరి. హిందూదేశ మంతటి రాజకీయార్థికపరిస్థితులను ప్రభుత్వము గమనింపదగును. ఒక దానిపై నొకటి ఆధారపడియుండును కాన, రాజకీయార్థికపరిస్థితులు రెండును ఏకరీతిని పరిష్కారము కావలసియున్నవి.

“ప్రభుత్వము అసంభావమును ప్రతిష్ఠించు విధానము, విశ్వాసమును ప్రతిష్ఠించు విధానమును పునరుద్ధరించును. ఒకవేళ నిర్భయమున అధ్యయనము నగుచుట సాధ్యమైనను, అట్టి అధ్యయనము తాత్కాలికముగా మునుపటి నిశ్చయముని వారు చేసిరి. కావున రెండుదేశములను స్థిరపరచుచున్న పద్ధతయే మన యీ దేశమునకు సంస్థిప్తికరముగ రాజకీయసమస్యను పరిష్కరించుట.

(ఆ. ప్ర.)

కర్ణాటకము

“కర్ణాటక” పత్రికకు ధరావతుకొరట

ధర్వాడ, జూలై 17:—ప్రసిద్ధిగల కర్ణాటక యను వాణిజ్యపత్రికను పత్రికాశాసనము సెక్షన్ 4 క్రింద 1000 ధరావతు కొరటి. పత్రిక నిలిచిపోయినది. ఇట్లు మూలపడిన పత్రికలలో ఇదట ఇది మూడవది. ఇంతకుపూర్వము కర్ణాటక వైభవ కనరామ్యనుపత్రికలు పత్రికాశాసనమున కావలసియైనవి.

శాంతినాథ పింగ్లి గారికి శిక్ష

ధర్వాడ, జూలై 17:—బెల్లూము మండలములో కాంగ్రెసు సేవాధునికులైన శాంతినాథ పింగ్లి గారికి 4 నెలల కఠిన శిక్షయు, రు 25 జరిమానాయు పీనలుగోడు 217 సెక్షన్ క్రింద విధింపబడినది.

అటవీ శాసనోల్లంఘనము

కర్ణాటక సత్యాగ్రహమండలవారు సమావేశమై అటవీ శాసనోల్లంఘనమును సమష్టి యుద్ధముగా ప్రారంభింప నిశ్చయించిరి.

ధర్వాడమును నిసెల్ భవనముపై వాణిజ్యపత్రికము ధర్వాడ మున్సిపాలిటీవారు పురపాలకధనముపై వాణిజ్యపత్రికను ప్రతిష్ఠించిరి.

స్వదేశీ ఊరేగింపు

ప్రీతరు గుమాస్తాలందరును ప్రీతర్ల పద్ధతి ననుసరించి, గతవారమున స్వదేశీ ఊరేగింపును జరిపిరి. (ప్రీ. ప్ర.)

హక్రా బాంబుకేసు

కలకత్తా, జూలై 18:—హక్రా బాంబుకేసు విచారించుచున్న ప్రత్యేక పుట్రీబ్యూరోలో ప్రేలుడు శిల్పముల ఇన్స్పెక్టరు పాత్రునియ్యచు, కన్స్టేబులైన బాంబు చంపుటకే తోడ్పాటుచేసినది అనిపాత్రునియ్యచున్నది.

దశ మూలారిష్ట

(కస్తూరి చేర్చబడినది)

అనేకములైన అమూల్యముగల ఓషధులచే తయారు చేయబడినది. ఆరోగ్యము, శక్తి, అందము, కలుగజేయును. అకాలమున సంభవించు వ్యాధుల దరిదరసియును.

THE DACCA AYURVEDIA PHARMACY Ltd.,
Branches:—ALL OVER INDIA. Head Office:—DACCA.

Free prescription, Catalogue (on Application with one -1/- Anna Stamp).

కేరళ చందన సబ్బు

సేదతీర్చి, చల్లదనము నిచ్చును

హిందూదేశమునకు తగిన శ్రేష్ఠమైన సబ్బు

ఏజెంట్లు ప్లాకిస్టు:—

మద్రాసు, చెంగల్పట్, ఉత్తర
ఆర్కాడు, దక్షిణ ఆర్కాడు, చిత్తూరు.

నైజాం రాష్ట్రం

కడప

అనంతపురము

బెల్లారి

గంజాం

విశాఖపట్నం

ఆదంహాజీ మహమ్మద్ నేట్, నెం. 7,

బందరు పోస్ట్, జి. టి. మద్రాసు.

కె. విశ్వనాథం శెట్టి, జనరల్ మర్చెంటు,
జనరల్ బజారు, వికీంద్రాబాదు, డక్కన్.

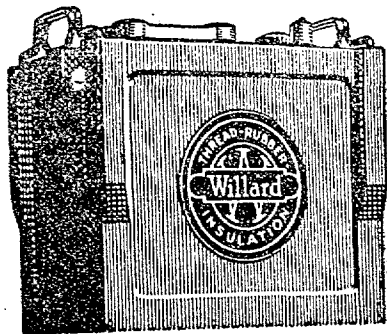
సుల్తాన్ ఖాన్ లోహనీ అండ్ సన్స్, కడప.

సి. సి. ఆదినారాయణచెట్టి అండ్ బ్రదర్స్,
అనంతపురం.

హెచ్. రంగన్నగౌడ్ అండ్ బ్రదర్స్, బెల్లారి.

పి. జి. రావ్ అండ్ సన్స్, ఛత్రపూరు.

అత్తిరామశర్మ, భరద్వాజవిల్డింగ్స్, విశాఖపట్నం.

Willard STORAGE BATTERIES

మోటారుకారు చేయిని అనేకవిధములను మోగించుచున్న విజ్ ఇట్లు చేయుటకు చేయిని శ్రేష్ఠముగ తయారుచేసియుండవలెను.

వివరములకు ధరలకు అమృతమౌర్యుని

లేక

క్రింది సర్వ ఏజెంట్లు

కనుగొనుము:—

Anantapur
Anakapalli

The Motor Ware-house.
The Andhra Cycle & Motor Works.

Nuvvid
Parvatipur
Parlakimedi
Rajahmundry

M. L. Narayana,
K. Sreenivasa Rao,
K. Sreenivasa Rao,
The Godavari Cycle & Motor Works.

Bellary
Berhampore

Messrs. Asquith & Co. Ltd.,
The Ganjam General Engineering Co.,
Chunduri Sriramulu Best & Co. Ltd.,
Chunduri Sriramulu
Yelukuru Elliah Setty

Tadepalligudem
Vizianagaram
Vizagapatam

K. Ch. Rao & Co.,
K. Sreenivasa Rao,
The Vizagapatam Motor Stores.

లేక

మెసర్స్ డి క్రామప్టన్ యింజనీరింగు కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్.,

సెకండులైనుబీచ్,

మద్రాసు.

వ తా వ క స్తూ రి మా త్ర లు

మక్కిలి ఘంటగిరి సువాసనగా నుండును. శ్రీమయిన కస్తూరి, గోరొజనం, మంకుమపువ్వు మొదలగు వస్తువులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక అశీర్వాదులు, వాయువు, జలము, శైత్యము, జ్వరము, మిన్న పాతము, మూతిరేకులు, చిన్న విడ్డ గజముల అగ్నిమాంద్యము, అశీర్వాదులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను తొలగించుటకై రామ భాగమునందివి. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటకై అత్యంత శ్రమమయినది. మరీక్షణ ద్వారా.

300 మాత్రలు 1/2 సీసా 1 రూ. 0-4-0

12 సీసాలు రూ. 2-8-0

పొట్టు ఖరీదు ప్రత్యేకము.

వి. సి. వ. అందు కంటేని, ఆయుర్వేద నమాజుల, పెరిడేసి, నల్లారు ఇల్లూ.

ఆత్మీయము నీమెలుకే

పట్టు వంటి మజిలీ

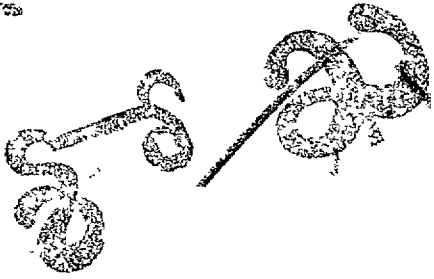
ఈకాలమే ఆంధ్రదేశమునకు అన్ని కాలములలోనూ వాడుదురు. దొరలకంటే సీతకన్నమైనది. అందముగ దోర్బాలు, దట్టముగ నేటి, యెక్కువైన మృదుత్వముగలిగిస్త్రీలకు చీరలు, పురువులకు కపాజులు, పురువులకు కపాజులు, రకంవారిగా మాపరిశ్రమలయంలో తయారుచేయించి అన్ని దేశముల అంపి యెక్కువ యోగ్యతను ప్రకటించి బహుమతినిచ్చి ము. స్త్రీలకు ముద్దుగుల్మ-దు చీరలను పురువులకు వాడుకగావుండునట్లు మక్కిలి తమ్మపురం లోని దొర్బాజులమూలము అంపనెంచి తిండి, ఈశ్వరమును పొగొట్టుకొననుడు. అక్కరలేనిచో డబ్బు వాపసిత్తుము. శ్రీ ఆంధ్రదేశమునందున్న 12 గజముల తాను గల పెట్టెగాని రెండు 12 మూర చీరల పెట్టెగాని రూ. 7-8-0 లు, 5 పట్టుకపాజుల పెట్టె రూ. 10-0-0. పోల్చి నేరు. మజిలీను కపాజులు 6 పెట్టె రూ. 3. 1980-వ సం. డిసెంబరు 8 ఆదివారం.

4

గుప్తా అందు కో, చికాకోల్ సిటీ, గంజాంజిల్లా.

దిలహీనము, నరముల దిలహీనము

మధురమైనది

Deschiensyrup

శ్రీమత్ దిలహీనము

ఇది, ఆరోగ్యమును, రుచి, నిద్రాశీలము, 30,000 వైద్యులకు ప్రశంసించినది. డెస్చియన్, జాబ్ బాంబే, నరసింపేట. ఎక్కడను చిట్టా.

వనంతకుసుమాకరము.

సభామేహము, అతిమూలము, రాచురపులు, శుక్రసప్తము, శుక్రకాయము, నరముల బలహీనత, చిరకాలపు తెల్ల కాయ, పరివ్యాధులు శీర్షింపుచే కలుగు మూత్రాశయవ్యాధులు మొదలగు మేహరోగములకు పదిసార్లు పరియోగ్యములను తిని శుభరక వ్యయప్రయాసల నొందుటకన్న బంగారు, వెండి, మంచిచేయుములు, పగడిములు మొదలగు వీర్యవంతమైన వస్తువులతో సిద్ధపరచబడి నిత్యముగ మంచి ఆరోగ్యము నీయగలిగిన "వనంతకుసుమాకరము"ను నేనించి కాశ్యపశాఖ్యమును పొందుట ఉత్తమ పద్ధతి. అతడు నేనించి ఆరోగ్యమును పొందజూతూ గృహశుభ్రతను నిచ్చియున్నాడు. తు 1-8 రూ. 20

శాస్త్రీయముగ తయారుచేయబడిన 224 రకముల ఔషధముల గలవు—కేలూరు ఉచి ము.

వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయము, చింతలూరు, ఆలమూరుపేట, తూర్పుగోదా వరిజిల్లా.

అ శ్వ న్

రి జు వే నే ట రు

ఎక్కువబలమును, శక్తిని, జీవము నీయగలము. నరములను, శరీరమును మెదడును వృద్ధిచేయును. విద్యాభ్యాసములకును, వ్యాయామములకును పోషకముగా అవశ్యకమైనది.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd. Calcutta.

స్థాన ఉపాధికారులు:—
ఎన్. జే. జాన్ గాన్ డర్ అండ్ కో,
41, బందరుపేట, మద్రాసు.

ఎన్. జే. జాన్ అండ్ కో,
చెన్నై.

AMRUTANJANI DEPOT

Price Annas 10 only.

MADRAS & SONDAR

హోమియో వైద్యచికిత్సాశాలము

ప్రథమ భాగము

ఇది 70 మూలకలు వానియోగము, హోమియో వైద్యవిధానమునుగూర్చి వైద్యులకు విద్యార్థులకు, జనసామాన్యులకు, అత్యంత పయోగముగ వాయుబడిన 179 పేజీల గ్రంథము. ఎల్లరునుచదివితరలసినది. మొ. రూ. 2 లు. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

డాక్టరు బి. శ్రీరాములు

ఫిజిషియన్ అండ్ ప్రిన్సిపల్

విజయనగరం (సిటీ)

జాతకము

జాతకచక్రము నకలుగాని జననకాల ఘడియలతో లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని శుభ పరిశీలనలో జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, భూమి, విద్య, సంతానము, కళాత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము జీవనము మొదలగాగల 28 విషయములను వాసి రూ. 2-4-0 లకు వి. సి. గా పంపెదము. క్యాబ్జెయ్ రిడింగులో ఒక సం. రూ. 1-4-0.

ఆశ్చర్య వెంకటేశ్వరి,

గోపాలపురం, శ్రీశైలపాస్ట, గోపాలజిల్లా

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి విజవాడ.

ఆంధ్రదేశమును అతిశ్రద్ధానుభవము వల్ల మెదడులకు మా శిష్ట కేటానమును మా పుస్తకములను శిక్షా వ్రాయుదు.

శుక్రబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిదగు మూలములతో అద్భుతమైన ప్రభావమును మాత్రము సుక్రబంధుని కట్టుటతో చేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిత్యము శ్రమను కలిగించుట దీనిని వినిన ఔషధము. మొ. రూ. 17-8

శ్రీపురుషోత్తమ శాస్త్రిగారి,

స్వీము ఇంజను డ్రైవర్లు బుక్

(తెలుగుది) వెర్షి రూ. 2-0-0.

వలయువారు:—శ్రీ బి. మజ్జరామశర్మ,

చికానికల్ ఇంజనీరు. (ఆ. జా. ప)

వింజనులపాలెం, బందరు.

Masulipatam M. & S. M. Ry.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే ఉన్నవి.

ఆనేకులూపర్యంత సంపూర్ణ భారతదేశవ్యాప్తము

శ్రీరథయాత్రాప్రదర్శిని.

317 శ్రీరథయాత్రాప్రదర్శిని, రెవెన్యూ పోకర్లకు పాను వన్ రాలతోసహా వెల ప్రతి 15 1-0-0.

పొట్టు ఖరీదు ప్రత్యేకము.

శ్రీరంజి నరసింహారావు,

తోలేరు, పిరవాపరం పోస్టు, పల్నెరుగోదావరి జిల్లా.